

Τὸ σπῖτι τοῦ Παυλοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ή Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ

«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή Έπιτροπή Έντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ήρώδου Αττικού 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1951

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 46 (22)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Όργανισμοί, Τράπεζαι, Έταιρείαι Δρχ. 100.000
Δήμοι και Κοινότητες άνω των 5.000 κατοί-
κων και ιδιώται > 50.000
Λοιποί Δήμοι και Κοινότητες και Σχολεία... > 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Όδηγοί, Στρατιώται > 10.000
Έξωτερικοϋ: Δολάρια 5 ή Λίραι 2.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Υπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Άντιφίλου 16 — Άθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατίστας, Μενελάου 9, Άθήναι

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ

Στά 381 π. Χ. στην Άθήνα γεννήθηκε
α παιδί αδύνατο, καχεκτικό και φι-
σθενό. Όταν ήταν έφτά χρόνων πέ-
ναν οι γονείς του και τó παιδί πα-
δόθηκε σέ παιδαγωγό για νά φρον-
η την ανατροφή του.

Ο παιδαγωγός τόν πήγε μιά μέρα
ό δικαστήριο τó νέο μαθητή του και
αν αυτός άκουσε όμιλούντα τόν ρή-
ρα Καλλίστρατο, έδοκίμασε την έπι-
άν να μοιάση και αυτός στόν περί-
μο αυτό Άθηναίο ρήτορα.

Και άρχισε νά καταγίνεται με τά μα-
ματα εκείνα που θά τόν ανεδείκνυν
όσο ρήτορα. Άλλά δέν φθάνουν οι
ώσεις για νά γίνη κανείς καλός ρήτωρ.
Ναι απαραίτητα και σωματικά προτε-
ματα. Και ό μικρός αλλά φιλότιμος
φάνός είχε πολλά σωματικά έλαττώ-
τα. Καθώς ήταν άσθενικός είχε και
ύνατη φωνή και πάντοτε σχεδόν άπο-
ρυστική. Ταύτοχρονα έτραύλιζε. Δέν
όρουσε κανείς νά τόν καταλάβη τί έ-
λε. Πολλές φορές καθός μιλούσε τά
κνε και δέν ήξερε τί έλεγε. Όταν δέ
πρώτη φορά παρουσιάστηκε μπρο-
ς στους Άθηναίους για νά μιλήση
θεκάλεσε τά γέλια. Λυπημένος από τó
ζημα του κατέβηκε στόν Πειραιά.

Εκεί όμως συνάντησε, για καλή του
ή, ένα αγαθό γέροντα, τόν Εϋνομο,
όποιος προσπάθησε νά παρηγορήση
νά δώση θάρρος στο μικρό όρφα-
Και τού έδωκε πολλές συμβουλές
νά διορθώση τά έλαττώματα του.
Περισσότερο από κάθε άλλο τού
πώς έπρεπε νά δείξη έπιμονή και
θερή θέληση.

Όπως λοιπόν τόν συμβούλεψε ό Εϋ-

ΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Καρδιές...

2, τί καρδιές!...
έν τις έτύλιξε αυτές τού φόβου ή
αι τραγουδούν στις λαγκαδιές (άπόχη...
κι στου πελάου την αγριάδα,
νά την Ελλάδα,
ά τó πυρό μου «Όχι...».

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

νομος άρχισε νά γυμνάξη τó σωμα του
για νά τó δυναμώση. Άνέβαινε τρέχον-
τας άνήφορους και καθός έτρεχε έκανε
άπαγγελία στίχων. Έτσι κατάφερε νά
αναπτύξη τó σωμα του, τά πλεμόνια του
και νά δυναμώση τή φωνή του. Έβαζε
μάλιστα και χαλίκια στο στόμα του και
προσπαθούσε έτσι νά βγάξη λόγους για
νά πάψη έτσι νά τραυλίξη και νά μή
ψευδίζη. Διά νά συνηθίση δέ στους θε-
ρύβους τού άκροατηρίου του κατέβαινε
στο Φάληρο, πού ήταν τότε λιμάνι των
Άθηνων και έβγαζε τούς λόγους του
μπροστά στα κύματα που συντριβόνταν
άφρίζοντα με ζωηρό πάταγο στους βρά-
χους. Κάποιος δέ ήθοποιός τόν συμβού-
λεψε και προσπαθούσε έτσι ανάμεσα
στά κύματα νά έκφωνη τούς λόγους
του με έκφραστική άπαγγελία και με
κατάλληλες χειρονομίες.

Έφτιασε μάλιστα και ένα υπόγειο
μέσα στο όποιο έμενε δύο και τρεις μη-
νες, μελετώντας, συνθέτοντας στίχους
και άπαγγέλοντας λόγους.

Άκόμη για νά μάθη Ιστορία και Ι-
δίως για νά πλουτίση τó λεκτικό του
έκατσέ και αντίγραψε όκτώ φορές τó
μεγάλο Ιστορικό σύγγραμμα τού Θουκυ-
δίδη.

Έπειτα από τόσους κόπους οι προ-
πάθειες τού νέου ρήτορος έπέτυχαν. Η
σταθερή και έπιμονη θέληση του νίκη-
σαν. Και ό νέος αναδείχθηκε ό μεγα-
λείτερος και δεινότερος ρήτορας, από
όσους μέχρι σήμερα έγέννησε ό άρχαίος
και νεώτερος κόσμος. Ό νέος αυτός ή-
το ό Δημοσθένης.

Νά, είπε τότε ό Γεροστάθης, τά άπο-
τέλεσματα τής φιλοτιμίας, τής σταθεράς
θελήσεως και τής φρόνιμης έπιμονής.

Πολύ όρθά λοιπόν έλεγαν οι προπά-
τορες μας, πως τά πάντα μπορεί κανείς
νά επιτύχη, εάν δέν άποφύγη τόν άπα-
ραίτητο κόπο: «Πάντ' έστιν εξευρείν,
εάν μή τόν πόνον φεύγη τις, ως πρόσ-
στι τοίς ζητουμένοις». Δηλαδή: «Τά πάν-
τα μπορεί νά βρεί, άρκει νά μήν άπο-
φύγει τόν κόπο, ό όποιος είναι άπαραί-
ητος για νά επιτύχη κανείς τά ζητού-
μενα».

Άπό τó Γεροστάθη

ΟΔΗΓΙΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ

Τό «Σπίτι τού Παιδιού» συνιστά
στους φίλους του νά μήν άλληλογρα-
φούν άπ' ευθείας αλλά μέσω τού περι-
οδικού. Η Διεύθυνση τού «Σπιτιού τού
Παιδιού» δέν έχει καμμία ευθύνη για
άλληλογραφία που δέν περνάει από τó
δικό της έλεγχο.

Τά ψευδώνυμα, ανεξάρτητα με την ήμε-
ρομηνία που έχουν εγκριθή δέν ισχύουν
άπό 1ης Ιανουαρίου 1952. Όσοι θέ-
λουν νά τά διατηρήσουν όφείλουν νά τά
άνανεώσουν μέχρι τής 31 Ιανουαρίου
τό άργότερον στέλνοντας τά στοιχεία
τους και 2.000 δραχ. Πρέπει νά αναφέ-
ρουν όνομα, πατρώνυμο, επώνυμο, ιδι-
ότητα: Μαθητής ή τεχνίτης ή υπάλλη-
λος κλπ. Αν είναι μαθητής τάξη και
σχολείο, ηλικία και διεύθυνση. Πλήρη
διεύθυνση. Αίτηση άνανέωσης ή κατα-
θέσεως νέου ψευδωνύμου που δέν θά
συνδεύεται με τά στοιχεία αυτά, δέν
θά λαβαίνεται υπ' όψη. Κάθε φίλος
τού περιοδικού, ανεξάρτητα αν είναι
ή όχι συνδρομητής έχει δικαίωμα νά
πάρη ένα ή περισσότερα ψευδώνυμα.
Πρέπει για κάθε ένα άπ' αυτά όμως νά
καταβάλη 2.000 δραχμές.

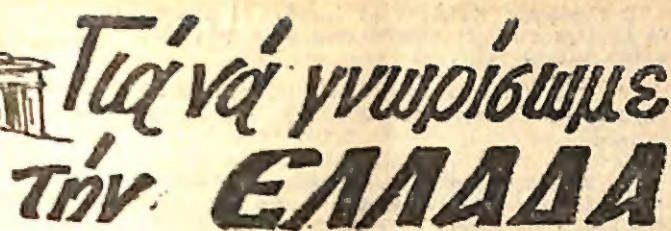
Παρακαλώ τούς φίλους μου νά προ-
σέχουν όταν μου γράφουν: Νά γρά-
φουν σέ χωριστό χαρτί τó γράμμα
τους, σέ χωριστό τις συνεργασίες, σέ
χωριστό τις άγγελίες, σέ χωριστό χαρ-
τί κάθε θέμα. Έτσι διευκολύνουν και
τόν άρχισυντάκτη και τόν έαυτό τους.
Γιατί ή δουλειά τους θά διεκπεραιωθή
μια ώρα άρχήτερα.

Όποιος στέλνει λεπτά πρέπει, είτε
στο άπόκομμα τής έπιταγής, είτε στο
γράμμα του νά σημειώνη λεπτομερώς
γιατί μάς τά στέλνει. Μάς βοηθή στη
δουλειά μας και έξυπηρετεί και τόν
έαυτό του. Γιατί έτσι ή υπόθεσή του
θά διεκπεραιωθή πιο γρήγορα.

Οι συνδρομές είναι προπληρωτές.
Κανένας συνδρομητής δέν γράφεται
αν δέν καταβάλη τή συνδρομή του.

Όσοι από τούς παλιούς συνδρομη-
τές δέν μάς έστειλαν τή συνδρομή τους
ή δέν μάς τήν στείλουν μέχρι 20 Δε-
κεμβρίου, θά διαγραφούν από 1ης Ια-
νουαρίου 1952. Σέ όσους έχουν πληρώ-
σει τή συνδρομή τού 1951 θά συνεχισθή
ή άποστολή τού περιοδικού. Όφείλουν ό-
μως νά στείλουν τó ταχύτερο τή νέα
συνδρομή τους. Άλλιώς θά διαγραφούν
από 1ης Μαρτίου, χωρίς βέβαια νά ά-
παλλάσσονται από τήν υποχρέωση νά
καταβάλουν τή συνδρομή τους.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

59

ΜΕ ΕΡΩΤΟΥΝ
καὶ
ἀπαντῶ!

Ὁ Μυτιληναῖος Ὀλυμπιακὸς μ' ἐρωτᾷ: 1) Ποία ἔσπουδαιότερα ἔργα τοῦ Ἰουλίου Βέρν; 2) Εἶναι ὑθικὸ πρόσωπο ὁ Ναστραδὶν Χότζας;

Ἀπάντηση: 1) Ὁ Ἰούλιος Βερν
χει γράψει πολλά ἔργα: Εἶναι δύσκολο
ἀνεῖς νὰ ξεχωρίσῃ ὥρισμαμένα γιὰ σπουδαί-
α: Πάντως ἀναφέρω ἐδὼ ὅλα τὰ ἔργα
αὐτοῦ, ἐκτὸς τῶν μικρῶν, κατὰ χρονολογικὴ
σειρά ἐκδόσεως: «ταξίδι στὸ κέντρο τῆς
γῆς» (1864). «Ἀπὸ τὴ γῆ στὴ σελήνη»
(1865), «ἡ Ἐρημος τῶν πάγων», «Γύρω
πὸ τὴ Σελήνη», «Τὰ τέκνα τοῦ ποιάρχου
κράντ», «Ἀνακάλυψη τῆς γῆς» (1870).
Οἱ Ἄγγλοι στὸ Βόρειο Πόλο», «Εἰκοσι
λιάδες λεῦγες, κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα»
(1870), «Πλῆθος πόλη» (1871), «Τὸ Νησι
τοῦ Μυστηρίου», «Οἱ ναυαγνοὶ τοῦ Ἄρκτου»

γῦρος τοῦ κόσμου σὲ 80 μέρες» (1873), «Ἡ χώρα τῶν διφθερῶν», «Περιπέτειες τριῶν Ρώσων καὶ τριῶν Ἀγγλῶν» (1874), «Ὁ δόκτωρ Ὁς», «Ὁ Σανσερ» (1875), «Ὁ ἐγκαταλειφθεὶς», καὶ τὸ Μυστικὸν τῆς Νήσου» (καὶ τὰ δύο συνέκρινε τοῦ «Νησιοῦ τοῦ Μυστηρίου»). «Μικὴλ Στρογκῶφ» (1876), «Ἐνας χειμὼν στοὺς πάγου» (1876), «Ἐκτωρ Σερδάν» (1877), «Τὰ πεντακόσια ἑκατομμύρια τῆς γουῆς» (1879), «Κεραβὶν ὁ ἰσχυρογνώστης» (1883), «Μαθθίας ὁ Σανδρόφ» (1885), «Ρωθύρος ὁ κατακτητὴς» (1886), «Δορὰς κατὰ Νότου» (1887), «Καίσαρ Ἀσκάνιελ» (1890), «Ἡ Μίσις Βράνικαν» (1891), «Ὁ Πυρσὸς τῶν Καρπαθίων» (1892), «Κλαύδιος Βομβαρνίκ» (1893), «Ὁ θαυμασιὸς περιπέτειες τοῦ Ἀντιφέρ» (1894), «Τὸ νησί μὲ τὸν ἑλικά» (1895), «Χλόδι Δορδεντόρ» (1896), «Ἡ Σφίγκα τῶν Πάγων» (1897), «Ὁ θαυμασιὸς ὄρεος» (1898), «Διαθήκη ἑκκεντρικοῦ» (1899), «Ἡ δευτέρα πατρίδα» (1900), «Ἱστορίες τοῦ I. M. Καθεδοῦλεν», «Τὸ πάρχουν καὶ ἄλλα μικρά.

2) Τὸ ὄνομα σωστὸ εἶναι: Ναρσ - εδδιν
αὐτὰ τὴν τουρκικὴν παράδοσιν ἦταν πραγ-
ματικὸ πρόσωπο. Ἦταν περίφημος τοῦρ-
κο γεωλογοποιός. Ἐξῆσε τὴν ἐποχὴ τοῦ
χμερλάνου καὶ πέθανε καὶ ἐτάφη στὴν
πόλη Ἀκ Σεχίρ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ο Π. Μαλεβός με ἐρωτά: 1) Τί εἶναι οἱ Ἀδι-
5; 4) Τί Κῶρες; 3) Τί ἦτο ὁ Καμβύ-

ἡ ἀπάντησις: Οἱ Ἀδίται ἦσαν οἱ
κατοικοὶ τῆς Νοτίου Ἀραβίας. Μία
ἀδικὴ παράδοσις ἀναφέρει, ὅτι αὐτοὶ ἐ-
παύθησαν νὰ πιστεύουν τὸν ἕνα ἀληθινὸ θεὸ
καὶ τοῦτο καταστράφηκαν ἀπὸ μιὰ
ἐκείνη.

2) Ἀλκαίος ἦταν Ἕλληνας λυρικός ποιη-
της ποὺ ἔζησε στὴ Μυτιλήνη στὰ τέλη τοῦ
5ου πρὸ Χριστοῦ αἰώνα. Ἐξήσε πρώτα ἀπὸ
τὸ Σαπφώ. Οἱ δύο τους ὅμως εἶναι οἱ
πρῶτοι ἀνδρῶν τοῦ λεγομένου «Αἰολικοῦ μέ-
τρου».

3) Δὲν ξέρω γιὰ ποῖον «Καμβύσι» με-
ρ. Καμβύσις ἦταν Βασιλεὺς τῶν Περ-
σῶν ἀπὸ τὸ 529 - 522 π.Χ. Ἦταν γιὸς
τοῦ Κύρου καὶ μετὰ τοὺς πολέμους ποὺ ἔκαμε
ἐπὶ τὴν Αἴγυπτο, τὴν Ἰωνάνης Καμπύ-
σις ἢ Καμβύσις ἦταν δραματογράφος καὶ
ποιητὴς Ἕλληνας (ἐξίσως 1872).

4) Κάρες ήταν αρχαίος λαός που κατοικούσαν στα Νοτιοδυτικά παράλια της Μικράς Ασίας, την Καρίαν. Κατά την αρχαιότητα οι Κάρες ήταν σπουδαίοι θαλασσοπόροι. Οι αρχαίοι Έλληνες θάλασσαν τις Κάρες έννοούσαν τους δούλους.

Ο Πανόφελος Κοτρίδης με ερωτά: Τί πρέπει να κάμουμε για να σταματήσουμε όταν μάς εχπιάσει νευρικό γέλιο;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἕνα ποτήρι κρύο νερό εἶναι πάντοτε τὸ καλλίτερο κατευναστικό!

Ὁ Ἀνδρέας Θεοδωρίδης μὲ ἐρωτᾷ: 1) Πότε καὶ ἀπὸ ποῖον ἀνεκαλύφθη τὸ μικρόβιο τῆς φθίσεως; 2) Πότε ἐλήφθη ἡ πρώτη ἀπὸ ἄλλος φωτογραφία;

Ἀπάντηση: 1) Τὸ μικρόβιο τῆς φυματώσεως ἀνακάλυψε ὁ Γερμανὸς μικροβιολόγος Ροβέρτος Κῶχ ποὺ ἐξῆσε τὸ 1843-1910. Ἡ ἀνακάλυψη ἐγένετο τὸ 1882.

2) Ἡ χρήση τῆς αεροφωτογραφίας ἀρχίζει μὲ τὰ πρῶτα αεροπλάνα. Ἡ γενίκευσή της ἀνάγεται εἰς τὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμον.

Ἡ Ρουκέττα μὲ ἐρωτᾷ: Ποία εἶναι τὰ καλλίτερα ἔργα τοῦ Σαίξπηρ καὶ ποία τοῦ Ἑκτορος Μαλῶ;

Ἀπάντηση: Ὁ Σαίξπηρ ἔγραψεν ἔκτος ἄλλων 37 θεατρικὰ ἔργα (14 κωμωδίες, 10 ἱστορικὰ δράματα καὶ 13 τραγωδίες).

Νομίζω πὼς τὰ καλλίτερα ἔργα τοῦ εἶναι
τὰ Σονέττα, ἢ «Τρικυμία», «Ρωμαιοὶ καὶ
Ιουλιῆται», «Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας»,
«Ὁνειρον θερινῆς ἑκτορ», «Ἀιλέτορ», «Ὁ-
θέλλω», «Μάκθεβ», «Βασιλινὰς Λήρ», «Ἀν-
τώνιος καὶ Κλεοπάτρα» κλπ. κλπ.

—Ο Έκτωρ Μαλώ έγραψε τὰ «Χωρὶς οἰκογένεια», «Μὲ οἰκογένεια», «Τὸ πομπόν», «Ρωμαὶν Καλλιπρί», τὸ «Μυθιστόρημα τῶν μυθιστορημάτων μου» καὶ ἄλλα.

Ἦ Ο Βαρῶνος Μυνηάουζεν με έρωτᾶ: Σε ποιά χώρα
τῆς γῆς υπάρχουν τὰ περισσότερα ἀρχαῖα μνημεῖα;

Ἀπάντηση: Εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἰταλίαν.

Τὸ Ἄγνὸν Ἑλληνόπουλο μὲ ἐρωτᾷ: Ὑπάρχουν
ἀνθρωποφάγοι καὶ ἂν γαί ποῦ βρίσκονται;

Ἀπάντηση: Ναι, υπάρχουν και σήμερα άνθρωποι σε ώριμους πρωτογόνους λαούς της Αυστραλίας, της Μελανησίας και της Κεντρικής Ἀφρικής. Κατὰ τὸν πόλεμον ἄνθρωποι κρούσματα ἀνθρωποφαγίας σημειώθηκαν στὴν Ἰαπωνία. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀνθρωποφαγία οφείλεται κυρίως σὲ θρησκευτικές παραδόσεις καὶ σὲ φυλετικὸ μίσος.

Ὁ Γεώργιος Κολιαδήμας με ἐρωτᾷ: Τί εἶναι
τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα;

Ἀ π ὶ ν τ η σ η : Ἡ ἐγκατάσταση τῶν Τούρκων στὶς ἀνατολικὲς ἀκτὲς τῆς Μεσογείου, ἡ ἀντίδραση τῶν ὑποδούλων στοὺς Τούρκους φυλῶν, ἡ προσπάθεια τῶν μεγάλων Δυναμείων τῆς Εὐρώπης νὰ ἐκμεταλλεῖσιν αὐτὴ τὴν κατάστασις ἐξημιούργησαν τόσα ζητήματα σοβαρὰ γιὰ τὴν Εὐρώπην ποὺ τὸ σύνολό τους χαρακτηρίστηκε «Ἀνατολικὸ Ζήτημα». Ἡ μεγαλύτερη οὐχίτητα τοῦ «ἀνατολικοῦ ζητήματος» σημειώθηκε στὰ 1774 ὅταν ἡ Ρωσσία ἐγκαταστάθηκε στὶς ἀκτὲς τοῦ Εὐξείνου καὶ παρουσιάστηκε σὰν προστάτιδα τῶν ραγιαδῶν.

Ο Γεώργιος Λώλας με έρωτά: Μὲ τί κατασκευ-

Ἀπάντησις: Τὰ βέλγη στην ερη-
χαιοότητα ἦσαν ξύλινα. μέ-αίχμη πέτρινη.
ἐπὶ καὶ σιδερένια. ἔπιν καὶ σιδερένια. γίνεται τὸ

στην αρχή χάλκινη κατόπι·
στο πίσω μέρος για να διευκολύνει καλύτερα
πετάγμα τους είχαν φτερά· Αργότερα κα-
τασκευάσαν τα βέλη με σίδηρο μόνο. Τα
τοξά ήταν ξύλινα — από τους άνωτερους
στες δέντρων και η χορδή από αντρα
βοδιών.

3 έρωτά: Πότε και

Ὁ Γεώργιος Τσιφλόγλου με έρωτα ποία χώρα έβγαλε τὸ ποδόσφαιρο; Ἡ σφαίρα έχει χρησιμποιηθῇ σάν παιγνίδι στὰ πολὺ παλὰ χρόνια. Ἀπὸ τοῦ 1147 ἀναφέρονται στὴ Γαλλία παιδιές με σφαίρες. Πάντως τὸ ποδόσφαιρο με τοὺς σημερινούς του κανόνες

καθιερώθηκε από το 1857. Πατρίδα του ποδοσφαίρου θεωρείται η Αγγλία.

Ὁ Γεώργιος Θ. Μαρτσαίδης με ἐρωτᾷ: Ποιὸς
καὶ πότε ἀνακάλυψε τὸν ἀσύρματο;

Ἀπαύτησις: Τὸν ἀσύρματο ἀνα-
κάλυψε ὁ Μαρκόνη στὰ 1895 - 96. Πρὸ αὐ-
τοῦ ἐπιτυχεῖς ἐρευνᾶς ἔκασαν ὁ Μάξουελ
(1865) ὁ γερμανὸς Χέρτς (1888), ὁ Γάλ-
λος Βρανλύ καὶ ὁ Ρώσσοις Ποπόφ.

Ὁ Ἀγγερινὸς με ἐρωτᾷ: Ποιὰ εἶναι ἡ σημασία
τῆς φράσεως « Ἀν σ' ἀρίσει Μπάρμπας Λαμπρο
ξαναπέρασε ἀπ' τὴν Ἄντρον». Καὶ ποῦ τὴν πρῶ-
τοιόπαν;

Ἀπάντηση: Τῇ φράσει αὐτῇ εἶπαν οἱ Ὑδραῖοι γιὰ τὸν Λάμπρο Κατσώνη. Δὲν τὸν ἐχώνευαν γιατί ἦταν ἀντίπαλός τους καὶ σὲ καράδια καὶ σὲ δύναμη. (Γαῖριο) βορειοδυτικὴ ἀκτὴ τῆς Ἄντρου (Γαῖριο), ὁ Κατσώνης ναυμάχησε μὲ τοὺς Τούρκους, κατὰστράφηκε κυριολεκτικὰ. Ἐλάχιστοι ἀπὸ τοὺς δικούς του κατάφεραν νὰ σωθοῦν. Καὶ τότε οἱ Ὑδραῖοι τοῦ εἶπαν τὸ περίφημο «Ἄν σ' ἀρέσει Μπάριμπα Λάμπρο ἔλα» πέρα ἀπὸ τὴν Ἄντρο». Καὶ ἀπὸ τότε ἡ φράση ἔμεινε παροιμιακὴ.

Ο κ. Άλκης Ροδόπουλος με έρωτά: Τι σημαίνει λυρική πρόζα και ποιοι Έλληνες και ξένοι έχουν γράψει τις καλλίτερες;

Ἄπαντηση: Λυρική ποίηση στην
ἀρχαιότητα ἐλέγετο, τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς
ποιήσεως ποὺ τὸ τραγουδοῦσαν μὲ τὴν
συνουδεῖα τῆς λύρας. Στὴν ἐποχὴ τοῦ ἑκφράζει
μας λυρική λέμε τὴν ποίηση ποὺ ἑκφράζει
τὰ συναισθήματα καὶ τὸν ἐσωτερικὸ ὄχι
σμο τοῦ ποιητοῦ. Λυρική πρόζα εἶναι ὅχι
ἡ ἔμμετρος ἀλλὰ ἡ ἑκφρασις τῶν συναισθη-
μάτων αὐτῶν εἰς τὸ πεζόν. Στὰ παλαιότερα
χρόνια ἐλέγαμε τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς τέ-
τοια ἔχει γράψει ὁ Παῦλος Ροδοκανάκης.
1) τῆς ποίησης; 2) τῆς ποίησης;

Ο Γιώργος Κούβελας με έρωτα: 1) μυθιστόρημα, διήγημα, τι χρονόγραφησα σήμερα ή ελληνική λογοτεχνία; 2) τι βαθμό βρίσκατε σήμερα ή βουλευτική λοτεχνία; 3) Έκτός από τον 'Ηλ. Βουτρινίδη ποιος άλλος έχει γράψει την ιστορία της ελληνικής λοτεχνίας;

Απάντηση: 1) Το διήγημα είναι ένα λο-
γοτεχνικό είδος, έμμετρο ή πεζό, αφηγή-
σεως φανταστικού ή πραγματικού γεγονό-
τος και απλούστερο του

...ως φανταστική, οπότε, μικράς έκτασως και απλούς μυθιστορήματος. Χρονογράφημα είναι η συγγραφή εις το πεζόν με σχόλια, παρατηρήσεις και κάποτε φιλοσοφικές σκέψεις επί συγχρόνων γεγονότων. Άντικει εις τὸ λογοτεχνικόν εἶδος τῆς δημοσιογραφίας. Τὸ χρονογράφημα περιέχει συνήθως ἐντυπώσεις, παρατηρήσεις, κρίσεις, ἀναπαράστασις κοινῶν καὶ εἰκόνας ἀπὸ τῆς σύγχρονης κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐχει μᾶλλον ἐλαφρὸν καὶ χιουμοριστικὸ ὄψος. Ἀλλὰ δὲν στερεΐται καὶ κάποιας φιλοσοφικῆς σκέψεως. Μυθιστόρημα εἶναι ἡ ἐκτεταμένη διήγησις σειρᾶς μεταξὺ γεγονότων εὐρισκομένων σὲ σχέση μετὰ τοὺς μὲ πολλοὺς ἥρωας οἱ ὁποῖοι ζοῦν καὶ θοῦν μέσα εἰς τὸ πλᾶσιον τοῦ χρόνου. 2) Ἡ ἐλληνικὴ λογοτεχνία ἔχει πολὺ προχωρῆσαι σήμερα. Βρίσκεται πραγματικὰ σὲ ἀξιόλογο σημεῖο. 3) Πλὴν τοῦ "Ἡλ. Βουτιεριδίου ἔχει γράψει ἱστορίαν τῆς ἐλληνικῆς λογοτεχνίας καὶ ὁ κ. "Αριστος Καμπάνης.

Ο κ. Γεώργιος Ίσκαωίδης. Ποιος ανακάλυψε
τὸ ραντάρ καὶ σὲ τί τὸ χρησιμοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος;

Ἄπαντησις: Ὡς ἐφευρέτης τοῦ ραντᾶρ ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὁ "Ἀγγλος ἐπιστήμων σερ Ρόμπερτ Οὐάτσον-Οὐώκ, ἂν καὶ ἄρκετοὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες ἀπὸ διαφόρων χώρες συνέβαλαν στὴν σπουδαία αὐτὴ κατὰκτηση τοῦ ἀνθρώπου. Μὲ τὸ ραντᾶρ ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ βλέπῃ ἐπάνω σὲ μιὰ πλάκα τῆς συσκευῆς τὶς σκιές ἀντικειμένων (ἀεροπλάνων, πλοίων κλπ.) ὅπου βρίσκονται σὲ μεγάλες ἀποστάσεις, ἀκόμη καὶ τὴν νύχτα ἢ μὲ τὴν πρὸ πυκνῆς ὁμίχλης.

Ο ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΣ

Πλαταίνοντας τὴν καρδιά μας

Στὸ προηγούμενο σημείωμά μας ἐξετάσαμε πῶς εἶναι δυνατόν νὰ πλατύνουμε τὴν καρδιά μας. Εἶδαμε τί

πρέπει νὰ κάνουμε γι' αὐτὸ μὲ τὸν Κύριό μας. Τώρα ἂς δοῦμε κάτι πέρα πάνω. Μιὰ ἀνώτερη ἐκφραση τῆς καλωσύνης μας, μιὰ ὠριότερη ἐκδήλωση τῆς ἀνωτερότητος τῆς καρδιάς μας.

Ποῖο εἶναι τὸ ἀνώτερο πρᾶγμα στὴ ζωὴ μας; Ἡ προσευχή! Καὶ πῶς ἐκδηλωνόμαστε σ' αὐτό; Τί κάνουμε; Πῶς κάνουμε τὴν προσευχή μας; Φαίνεται μέσα στὴν προσευχή μας ἡ μεγάλη μας καρδιά; Ἡ κι' ἐκεῖ ἀκόμη ἐκδηλώνεται ἡ στενότητά της; Μήπως καὶ κεῖ φαίνεται πόσο μικρόκαρδοι εἴμαστε; Πόσο λίγο χωρὸ ἀφήνουμε στὴν καρδιά μας γιὰ τοὺς ἄλλους, πόσο τὰ θέλουμε ὅλα δικά μας, ἀκόμα καὶ στὴν προσευχή μας.

Δηλαδή μ' ἄλλα λόγια, ὅταν κάνουμε τὴν προσευχή μας, ἂν τὴν κάνουμε συχνὰ καὶ κανονικὰ, μήπως ὅλα τὰ θέματά μας στρέφονται γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας; Μήπως ἀπασχολούμαστε μόνο μὲ τὸ πῶς νὰ ἀποκτήσουμε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, πῶς νὰ ὑπερνικήσουμε αὐτὴ ἢ τὴν ἄλλη δυσκολία, πῶς νὰ προοδεύσουμε στὰ μαθήματά μας, νὰ γίνουμε καλύτεροι στὰ παιχνίδια μας, ἀκόμη καὶ νὰ γίνουμε καλύτεροι στὸν χαρακτήρα μας; Ἀπασχολούμαστε μόνο μ' αὐτά, ἢ θυμώμαστε καὶ τοὺς ἄλλους; Θυμᾶστε τὴν προσευχή τοῦ Κυρίου μας; Ἀμα δῆτε τίς προσευχές Του, πού ὑπάρχουν μέσα στὴν Καινὴ Διαθήκη, σχεδὸν ὅλες εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους. Καμμιά δὲν εἶναι ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸν ἑαυτὸ Του. Κι' ἐμεῖς, λοιπόν, ἂς κυττάξουμε, πῶς κάνουμε τὴν προσευχή μας. Ἄς ἰδοῦμε νὰ μὴ εἶναι μόνο γιὰ μᾶς, νὰ μὴ ἀναφέρῃ μόνο τὰ ζητήματά μας.

Γύρω μας ἄλλως τε εἶναι τόσα καὶ

τόσα ζητήματα. Ἄς πάρουμε πρῶτα τὰ ζητήματα τοῦ πατέρα μας. Ἰσως νὰ εἶναι ἄρρωστος, ἢ καὶ ἄπλως νὰ μὴ ἔχῃ πολὺ καλὴ υἰεῖα. Τὸ θυμώμαστε αὐτὸ στὴν προσευχή μας; Πιθανῶς νὰ ἔχῃ στενοχώριες μέσα στὴ δουλειά του. Ἰσως τὰ χρήματα πού παίρνει νὰ μὴ τοῦ φθάνουν γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἐξοδα τῆς οἰκογενείας μας. Δὲν εἶναι ἀπίθανο, μέσα στὴ δουλειά του νὰ τοῦ κάνουν πολλὲς προσβολές, νὰ μὴ τοῦ δείχνουν ἐκτίμηση, νὰ τὸν πικραίνουν. Ἰσως νάχῃ ἄλλους πού νὰ τὸν ἀνταγωνίζονται, πού τοῦ κάνουν τὸ ἔργο του ἀκόμη πιὸ δύσκολο, πού τὸν κάνουν πολλὲς φορὲς νὰ ἀγανακτῇ, καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀλλὰ καὶ μιὰ ματιά στὶς δυσκολίες τῆς μητέρας μας τὴν ἴδια ἀνάγκη θὰ μᾶς δείξῃ. Σκεφθῆκαμε τί ἀντιμετωπίζει ἡ μητέρα μας κάθε ἡμέρα ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὅπου θὰ σηκωθῇ μέχρι τὸ βράδυ πού θὰ πλαγιάσουμε ὅλοι. Ἀπὸ τὴν καθαριότητα τοῦ σπιτιοῦ μέχρι τὸ φαγητὸ μας, τὰ ρούχα μας. Πῶς κυττάζει νὰ τὰ φέρῃ βόλτα μὲ τὰ χρήματά που βγάλε ὁ πατέρας μας. Νὰ διοικήσῃ ὅλο τὸ σπιτικό καὶ νὰ μᾶς ἔχῃ ὅλους ἐν τάξει. Ἰσως καὶ ἐκεῖνη νὰ εἶναι κάπως ἄρρωστη, νὰ εἶναι λίγο πονεμένη, θλιμμένη, νὰ κουράζεται πολὺ. Λίγες μητέρες εἶναι ἐκεῖνες, πού ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐργασία τοῦ σπιτιοῦ τῶν ἔχουν καὶ ἐξωτερικὴ ἐργασία, πού βοηθεῖ στὴν συντήρηση τῆς οἰκογενείας; Σκοτωμένες ἀπὸ τὴ δουλειά, ἔρχονται στὸ σπιτί κι' ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν ἕνα σωρὸ προβλήματα: τὸ μαγεῖρεμα, τὸ πλύσιμο, τὸ ράβιμο, τὸ σιδερωμα. Ἐπειτα νὰ κυττάξουν τὰ παιδιά τους, τὴν καθαριότητά τους, νὰ τὰ παρακολουθήσουν στὴ μελέτη τους, στὸ σχολεῖο. Ἐπειτα ἔχουν νὰ κυττάξουν τοὺς ἄλλους δικούς μας καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα προβλήματα. Ἀρα γε τὰ θυμώμαστε στὴν προσευχή μας ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ τοῦ πατέρα μας καὶ τῆς μητέρας μας; Καταλαβαίνουμε τίς δυσκολίες των καὶ προσπαθοῦμε νὰ τίς αἰσθανθοῦμε σὰν δικές μας;

Τὸ ἴδιο ἂς σκεφθοῦμε καὶ γιὰ τὰ ἄλλα μας ἀδέρφια. Πῶς πηγαίνουν ἐκεῖνα στὸ σχολεῖο; Εἶναι καλοὶ μαθηταί; Ὁ χαρακτήρας τους πῶς εἶναι; Εἶναι ἔτσι ὥστε νὰ δίνουν χαρὰ στοὺς γονεῖς μας; Μὲ τὰ ἄλλα μας ἀδέρφια εἶναι ἀγαπημένα; Ἐχουν καλοὺς φί-

λους; Χρησιμοποιοῦν καλὰ τὴν ὥρα τους; Παίζουν τίμια καὶ εὐχάριστα τὰ παιχνίδια τους; Θέλουν πάντα τὸ καλύτερο; Προσπαθοῦν νὰ διορθώσουν τὸ χαρακτήρα τους; Ἀγαποῦν τὸ Χριστό; Εἶναι τακτικὰ στὴν Ἐκκλησία; Πηγαίνουν στὸ Κατηχητικό; Ἐμεῖς τί κάνουμε γι' αὐτό; Τὰ θυμώμαστε ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα τους στὴν προσευχή μας, ἢ ἀπασχολούμαστε μόνο μὲ τὰ προβλήματα τὰ δικά μας; Τί ὥραῖο θὰ ἦταν, ξεχνώντας τὰ δικά μας προβλήματα, ἢ μάλλον κοντὰ στὰ δικά μας προβλήματα, νὰ θυμώσουμε καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ γονεῶν μας καὶ τὸν ἀδελφίαν μας. Ἀλλ' ἂς κυττάξουμε καὶ πέρα. Τὰ προβλήματα τῶν συμμαθητῶν μας. Πῶς μᾶς ἀπασχόλησαν αὐτά; Τί κάναμε γιὰ τὰ προβλήματα τῶν συμμαθητῶν μας; Εἶναι ὅλοι καλοὶ μαθηταί; Κατορθώνουν νὰ παρακολουθοῦν ὅλα τὰ μαθήματα; Πῶς εἶναι τὰ οικονομικά τους; Στὸ διῶλειμμα πῶς φέρονται; Πῶς φέρονται στοὺς καθηγητάς; Εἶναι τίμιοι μέσα στὴν τάξη, καὶ ἐξω ἀπ' αὐτή; Θέλουν τὸ καλὸ τῶν ἄλλων συμμαθητῶν τους; Προσπαθοῦν νὰ βοηθοῦν ὅσο μποροῦν τὰ ἄλλα παιδιά; Πῶς εἶναι ἡ διαγωγή τους; Εἶναι κάτι πού δίνει τιμὴ στὸ Σχολεῖο μας ἢ εἶναι τέτοια πού τὸ ντροπιάζει; Τί κάνουμε γι' αὐτό; Παρακαλέσαμε τὸ Θεὸ νὰ βοηθήσῃ, παρακαλέσαμε τὸ Θεὸ νὰ τὰ κάνῃ καὶ αὐτὰ καλὰ παιδιά, ἢ ἀπασχοληθήκαμε πάντοτε στὴν προσευχή μας, μὲ τίς δικές μας ἐνοῖες καὶ μὲ τίς δικές μας στενοχώριες; Τί ὥραῖο πρᾶγμα θὰ ἦταν νὰ μὴ ἀπασχολούμαστε μόνο μ' αὐτά, ἀλλὰ νὰ θυμώσουμε καὶ τοὺς ἄλλους. Νὰ θυμώσουμε καὶ τὰ ζητήματα τῶν ἄλλων.

Νὰ προσευχώμεθα γιὰ ὅλων τὰ ζητήματα καὶ ὄχι μόνον γιὰ τὰ ζητήματα τὰ δικά μας. Καὶ πόσο πιὸ ὥραῖο θὰ ἦταν, ἂν αὐτὸ δὲν τὸ κάναμε μόνο στὶς ὁμαλές μας περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ ὅταν πιεζόμαστε ἀπὸ κάποιο δύσκολο πρόβλημα, ἀπὸ κάποιο ὀδυμνὸ ζήτημα δικό μας, πού εἶναι πιὸ σπουδαῖο καὶ θὰ θέλαμε τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἂν, κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ δικό μας, δὲν ξεχνούσαμε καὶ τὰ ζητήματα τῶν ἄλλων. Τότε, πόσο πιὸ πολὺ δὲν θὰ μοιάζαμε μὲ τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς μας, τὸν Κύριό μας!

Ὁ Πάτερ ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ἱστορία τῶν Ταχυδρομείων

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ταχυδρομείων πού λειτουργεῖ σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου μὲ τίς γνωστὲς εὐκολίες καὶ μὲ κάθε ἐγγύηση γιὰ τὴν καλύτερη, ἀσφαλέστερη καὶ ταχύτερη ἀποστολὴ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων πού καταθέτουμε στὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, δὲν εἶναι ἐπινόηση τῶν τριῶν τελευταίων αἰώνων. Στὴν ἀρχαιότητα, δηλαδή ἐδῶ καὶ 6 ἕως 7.000 χρόνια, ὑπῆρχε ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, βέβαια πολὺ ἀπλή, ἀλλὰ ἀρκετὰ ἐξυπηρετικὴ γιὰ τοὺς βασιλεῖς, τὴν κυβέρνησις καὶ τοὺς ἀρχόντες τῆς ἐποχῆς. Ὁ λαὸς οὐτε εἶχε ἰδέα τῶν ταχυδρομείων ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ κάνῃ χρῆση αὐτῶν.

Αἱ ἀνασκαφαὶ πού εἶναι στὴν Αἴγυπτο, τὴν Περσία καὶ ἄλλοι, ἔφεραν σὲ φῶς καὶ τίς παρακάτω πληροφορίες: Στὴν Αἴγυπτο βρέθηκαν κεραμίδια μὲ διάφορες ὁδηγίες καὶ ἐντολὲς ἡγεμόνων καὶ βασιλέων πού ἀπευθύνονται σὲ διοικητὰς ἐπαρχιῶν σχετικῶς μὲ τὴν εἰσπραξὴ φόρων. Στὴν Περσία βρέθηκαν πλάκες μὲ σκαλισμένους ὁδηγίες καὶ ἐντολές. Οἱ ἐντολὲς ἐγράφοντο ἐπάνω

στὸν πηλὸ καὶ κατόπιν τὸν ἐψήναν καὶ γινόταν κεραμίδι. Ἐπειτα ἀπεστέλλοντο στοὺς διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν ὅπως στέλλουν σήμερα τὰ γράμματα. Ἐπίσης στὴν Κίνα, Ἰσως καὶ σὲ ἀρχαιότερη ἀκόμη ἐποχὴν, ὑπῆρχον αὐτὰ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν ταχυδρομεῖα.

Εἰς νεώτερας ἐποχάς, δηλ. πρὸ 300 περίπου χρόνων μερικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶχον συστηματοποιήσει ὅσον ἦτο δυνατόν καλλύτερα τὴν ταχυδρομικὴν τους ὑπηρεσίαν. Ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Ἰταλία, ἡ Αὐστρουγγαρία, ἡ Ἰσπανία καὶ τὸ Βέλγιο μὲ τὴν Ὀλλανδία, ἐχρησιμοποιοῦσαν τίς λεγόμενες ταχυδρομικὰς ἀμαξες καὶ τοὺς «ἐφιππούς» ταχυδρόμους. Οἱ ταχυδρομικὰς ἀμαξες εἶχαν διπλὸ προορισμό. Μετάφεραν ἐπιβάτες καὶ ταχυδρομεῖον ταυτοχρόνως. Συνήθως ἐταξίδευαν τὴν ἡμέρα καὶ χωρὶς στρατιωτικὴ συνοδείαν, τὴν δὲ νύκτα διενυκτέρευαν εἰς τὴν πόλιν ἢ τὸ χωριὸν ὅπου ἐφθάναν τὸ βράδυ. Διὰ νὰ μεταφέρουν γρηγορότερα τὸ ταχυδρομεῖο καὶ τοὺς ἐπιβάτας, ἀλλάζαν ἄλογα κατὰ τὴν διαδρομὴν, ὑπῆρχον δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰ λεγόμενα χάνια, ὅπου εὗρισκαν τροφὴν, στέγην καὶ ξεκούρασμένα ἄλογα τὰ ὁποῖα ἀλλάζαν μὲ τὰ κουρασμένα δικά τους. Αὐτὰ βεβαίως ὅλα ἦσαν διοργανωμένα. Τὰ μακρινὰ ταξείδια ἐγίνοντο μὲ τίς ταχυδρομικὰς ἀμαξες τὸ δὲ ταχυ-

δρομεῖον μετεφέρετο ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρην τῆς Εὐρώπης, στὴν Βόρειον Γερμανίαν ἢ τὴν Ὀλλανδίαν, μέχρι τῆς Νοτίου Ἰταλίας ἢ Ἰσπανίας ἐντὸς τοῦ πολὺ 15 ἡμερῶν ἀνάλογως τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν.

Ἡ μεταφορὰ τῶν γραμμάτων ἐγένετο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐπὶ πληρωμῇ, ἀναλόγων τῆς ἀποστάσεως.

Αργότερα, δηλ. πρὸ 150 περίπου χρόνων τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀνέλαβαν τὰ Κράτη μὲ τὸ ἀποκλειστικὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως των παρὰ τῶν κρατῶν τούτων. Τότε συστήθηκαν τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα ὅπου παρεδίδοντο τὰ γράμματα ἡ μεταφορὰ τῶν ὁποίων ἐγένετο πάλιν μὲ ἀμαξὲς ἢ ἐφιππούς ταχυδρόμους. Τότε ὁ μὲν ἀρχισε ἡ χρησιμοποίησις τῶν ταχυδρομικῶν σφραγίδων καὶ κάθε γράμμα ἐπλήρωνε τέλος ἀνάλογον μὲ τὴν ἀπόστασιν πού θὰ περνοῦσε. Δηλαδή ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ Παρίσι διὰ τὴν Λυὸν ἐπλήρωνε διαφορετικὸ τέλος ἀπὸ ἄλλο γράμμα πού ἐπὶ γαίνει στὴν Μασσαλία. Ἐπίσης ἕνα γράμμα πού προοριζόταν γιὰ τὴν Ἑλβετίαν ἐπλήρωνε ὀλιγώτερον ἀπὸ ἕνα γράμμα πού ἐπὶ γαίνει διὰ τὴν Ἰσπανίαν ἢ τὴν Ἰταλίαν ἀρκεῖ νὰ ἦτο τοῦ ἰδίου βάρους.

Ἐννοεῖται πῶς ἐκείνη τὴν ἐποχὴν καὶ μέχρι τοῦ 1840 ὅποτε διὰ πρώτην φοράν (Συνέχεια στὴ σελίδα 604)

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝῆ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

22ον.

Καὶ πέρασε πολλὴ ὥρα.
Καὶ βασιλεψε τὸ φεγγάρι, καὶ τὸ σκο-
ἀδι χύθηκε πυκνὸ στὸ ὑγρὸ κατώγι.
— Κόρη μου, εἶπε στὸ τέλος ὁ γέρος,
καὶ ἡ φωνὴ του μαρτυροῦσε τὴ μεγάλη
κούραση καὶ τὴν ἀποθάρρυνση τῆς ψυ-
χῆς του. Ἀλεξία, παιδί μου πές μου τί
ἀκουσες, τί εἶδες, τί σ' ἔκανε νὰ πῆς
γιά βέβαια μιὰ τέτοια βαριά κατηγο-
ρία! Τὸν εἶδες, λές;
— Ναί! Σήμερα... ἀποκρίθηκε ἡ κό-
ρη χωρίς νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι.
— Ποῦ τὸν εἶδες; Πές μου, ποῦ τὸν
ὄρθκες;
— Γύρευα τὸν παπὰ... ἔναν παπὰ ποῦ
ἔχε πάγει στὸν ξενώνα...
— Τί παπὰ; διέκοψε ὁ γέρος με κοι-
μένη φωνή.
— Ἐναν παπὰ... ποῦ σὲ γύρευε...
— Εὐμένα;
— Ναί... τὸ γερο - Παγράτη...
— Ὁ γέρος τὴν ἔσφιξε λίγο δυνατότερα
στὸ στήθος του.
— Λέγε, ψιθύρισε, — καὶ ἡ ἀνάσα του
ρχουνταν γρηγορῇ, δύσκολη, κοιμμένη.
— Ἦταν ὁ Γρηγόρης, εἶπε ἡ Ἀλεξία.
— Ὁν ἀναγνώρισα ἀπὸ κείνα ποῦ μοῦ εἴ-
ταν ὅσοι τὸν εἶδαν. Ἦταν ὅπως τὸν πε-
ριγράφεις ἐσύ, με καστανά μακριὰ γέ-
νια.
— Λέγε... ἐπανελάβε ὁ γέρος.
— Ἡ κόρη ἔριξε τὰ χέρια της γύρω στὸ
καμὸ του.
— Δὲν τὸν βρήκα, παππού! εἶπε με
σημῶ.
— Εἶχε φύγει;
— Ναί!
— Ὁ γέρος βαρυστέναξε. Λίγη ὥρα δὲ
ἴλησαν.
— Πές μου, εἶπε πάλι ὁ γέρος, καὶ
τὴ σιγαλὴ φωνὴ του ἔτρεψε ὅλη τὴ θλί-
ψη τῆς ψυχῆς του, ποῦ εἶδες τὸν Κων-
σταντῖνο;
— Ἦταν στὸν ξενώνα.
— Σὲ ἀναγνώρισε;
— Ναί! Ἀμέσως.
— Καὶ τοῦ μίλησες;
— Ὁχι! Σοῦ εἶπα πὼς δὲ θὰ τοῦ πῶ
οἷά εἰμαι, παρὰ σὰ βεβαιωθῶ πὼς εἴ-
μαι ἄξιος τοῦ πατέρα του. Μὰ τώρα!...
— Μοῦ εἶπες πὼς τοῦ εἶχες μιλήσει!
— Ναί, μιὰ φορά. Ἦταν τότε ποῦ τὸν
ἔσφιτσαν οἱ στρατιῶτες τοῦ Βοτανειά-
νη, τότε ποῦ πίστεψα πὼς ἀλήθεια γιὰ
τὴν πατρίδα δούλευε. Τότε τοῦ μίλησα,
τὴ ζωὴ! Μὰ ἦταν ἀναίσθητος. Δὲ μ' ἀ-
κούσε. Ἀχ! Τί κακὸ ποῦ μοῦ ἔκανε
ὅτε, σὰν εἶδα τὸν Μιχαήλ νὰ τὸν ση-
κώνει μαζί με τὸν Ἀσάν! Ἐξέσπασε ἡ Ἀ-
λεξία πνιγμένη στοὺς λυγμούς. Λὲς καὶ
ἀρουσιάζεται σὰ βρυκόλακας μπροστὰ
του, ὁ Βούλγαρος, γιὰ νὰ τοῦ σπᾶσει

τὴν καρδιά, μόλις γεννηθεῖ μέσα μου ἡ
παραμικρὴ ἐλπίδα! Ἔτσι καὶ τὴν αὐ-
ριανή, σὰν εἶδα ἐκεῖνον τὸν καλόγερο
με τὰ καστανά γένια, καὶ τὸν πῆρα γιὰ
τὸν Γρηγόρη, γιατί σου ἔμοιαζε τόσο,
καὶ εἶπα πὼς σὲ λυπήθηκε πιά ὁ Θεός
καὶ θὰ σοῦ τὸν ἔφερνα στὴ φυλακὴ σου!
Τίποτα! Ἀπὸ τὰ πρῶτα λόγια, μόλις
ἔμαθε πὼς ὁ Ἰθάτζης ἦταν ἐκεῖ κοντά,
εὐθὺς ρώτησε γιὰ τὸν Ἀσάν, τὸν ὑπα-
σπιστὴ τοῦ Σαμουήλ, πάντα γιὰ τὸν
Ἀσάν! Καὶ πείστηκα πὼς δὲν ἦταν ὁ
Γρηγόρης! Ἔτσι κι ἐκείνη τὴ μέρα, ποῦ
ἔγραψα στὸ χῶμα γιὰ τὸν Μιχαήλ τὴν
πληροφορία πὼς ὁ Ἰθάτζης πῆγε στὸν
Πρίλαπο, καὶ τρεχάτη γύρισα στὴν κα-
λύβα γιὰ νὰ μὴ με ἀνακαλύψει. Ἀπὸ
μακριά, στὴν εἴσοδο, εἶδα ἕναν ἄντρα.

— Δὲν τὸν βρήκα, παπού...

Ἦταν ὁ Ἀσάν!... Καὶ πέρασε ὥρα,
καὶ ἦλθε ὁ Μιχαήλ, καὶ μίλησαν κρυφά...
Ἀχ, Θεέ μου! Θεέ μου!
— Μὴν κλαῖς ἔτσι, κόρη μου... ἔκανε
ὁ γέρος, καὶ ὅμως καὶ τὰ δικά του χεί-
λια ἔτρεμαν, καὶ δυὸ κόμποι κατρακύ-

λησαν ἀπὸ τὰ μάτια του κι ἔπεσαν στὸ
σκυμμένο της κεφάλι. Μὴν κλαῖς, παι-
δάκι μου! Μὴν κάνεις ἔτσι!... Ὁλ-
αὐτὰ τὰ ξέρω, κόρη μου, μὰ δὲ μὴ πεί-
θουν! Καὶ σὺ ποῦ τὰ εἶδες καὶ τὰ ἔξε-
ρες, δὲν ἠθελες νὰ πιστέψεις τὸ κακό!
Γιατί τώρα πιστεύεις;

— Γιατί τὸν εἶδα, παππού!
— Τὸν Κωνσταντῖνο ἢ τὸν Ἀσάν;
— Καὶ τοὺς δυὸ. Ἦταν μαζί.
— Αὐτὸ δὲ θὰ πῆ τίποτα!
— Τοὺς ἄκουσα! εἶπε ἡ Ἀλεξία.
— Τί ἀκουσες;
— Ἀκουσα τὸν Ἀσάν ποῦ τοῦ ἔλεγε
νὰ πάγει στὴ Σέταινα, νὰ εἰδοποιήσει
εὐθὺς τὸν Ρωμανὸ πὼς ὁ Αὐτοκράτορας
στέλνει στρατὸ στὸ Στύπειον καὶ στὸν
Πρίλαπο.
— Δὲ θὰ πάγει ὁ Κωνσταντῖνος! φώ-
ναξε ὁ γέρος. Δὲ θὰ πάγει! Εἰμαι βέ-
βαιος!
Ἡ Ἀλεξία σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ πε-
ρίλυπη τὸν κοίταξε.

— Ἐπῆγε, ἀποκρίθηκε.
Νευρικὸ τρεμούλιασμα ἔπιασε τὸ γέ-
ρο. Πέρασε καὶ ξαναπέρασε τὰ χέρια
του στὸ πρόσωπό του, σὰ νὰ ἠθελε νὰ
ἐμπνήσει ἀπὸ κανένα κακὸ ὄνειρο.
— Ὁχι, μουρμούρισε, δὲν πῆγε! Δὲν
μπορεῖ νὰ πῆγε! Δὲ θέλω νὰ τὸ πιστέ-
ψω! Ἀν δὲν τὸ δῶ, δὲν τὸ πιστεύω!

— Τὸν εἶδα, παππού...
Ἡ φωνὴ της κόπηκε καὶ ἔξέσπασε σὲ
σιωπηλὸ, θλιβερὸ παράπονο.
— Ὁ Παγράτης ἀκούμπησε τὸ μέτωπό
του στὰ χέρια του.
— Δὲν τὸ πιστεύω!... Τί ἄλλο εἶπαν;
ρώτησε σὲ λίγο.

— Δὲν ἄκουσα. Εἶχα παραπατήσει, κι
ἕνα κλαδί ἔσπασε.
Κωνσταντῖνος τὸ ἄκου-
σε, φοβήθηκε, καὶ κατέ-
θηκαν παρακάτω, στ' ἀ-
νοιχτά. Καὶ δὲν ἄκουσα
πιά.

— Μὴν ἦταν σκοτεινά;
Μὴν τύχει καὶ δὲν εἶδες
καλά; Ἰσως δὲν ἦταν
καθόλου ὁ Ἀσάν.

— Ἦταν! Ἦταν! Καὶ
πέμεινε ἡ Ἀλεξία. Καὶ
τὸ εἶπε καὶ μόνος του!
Εἶχε φθάσει ντυμένος σὲ
κάτι κουρέλια στὸν ξε-
νῶνα, με δεμένο τὸ ἕνα
τοῦ μάτι κι ἔκαμνε τὸ
ζητιάνο. Μὰ τὸν γνώρι-
σα ἀπὸ τὴ φωνή. Ὑστε-

ρα πέταξε τὰ κουρέλια καὶ τὰ ἔριξε
στὸ ποτάμι. Καὶ σὰν τὸν ρώτησε ὁ Κων-
σταντῖνος, ἀποκρίθηκε πὼς ἐδῶ πιά ὁ
Ἀσάν δὲ φοβάται τίποτα!

— Ἰσως ὅμως ἡ πληροφορία νὰ μὴν
εἶναι σωστή, πὼς ὁ Βασιλέας πάγει στὸ

ΜΑΥΡΕΣ ΕΛΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Καλαμών: Αύτες γίνονται από τα σόγια μπουράκλες και χοντρολιές. Τις μαζεύουμε όταν μαυρίζουν, αλλά πριν ζαρώσουν. Τις ξεχωρίζουμε από τις σκάρτες που τις στέλνουμε στο λιοτρίβι.

Τις γερές τι χαράζουμε του μάκρου σε δυο τρείς μεριές με πολύ κοφτερό μαχαίρι και τις ξεπικρίζουμε με καθαρό νερό που το αλλάζουμε κάθε δυο μέρες. Το χάραγμα πρέπει να γίνει άμεσα ύστερα από το κόψιμο, γιατί διαφορετικά οι έλιες ζαρώνουν.

Αφού ξεπικρίσουν οι έλιες τις βάζουμε λίγες μέρες στην άρμη, κι' από κει τις βάζουμε στο ξύδι όπου μένουν δυο μέρες το πολύ.

Ύστερα γεμίζουμε μ' αυτές στρογγυλά τενεκεδένια κουτιά, προσθέτουμε έκλεκτο άδι, για να σκεπαστούν οι έλιες και τα φραγίζουμε με κοινή κόλληση.

Το πόσο πρέπει να μένουν στην άρμη και στο ξύδι, κανονίζεται από τη γεύση.

Αυτού του είδους οι έλιες θα γίνονταν καλύτερες, αν τις ξεπικρίσαμε άχαραγες με δύνατη διάλυση (ως έναμιση γράδο) καυτικής σόδας. Έτσι η δουλειά θα γινόταν πιο γρήγορα και δεν θα ήταν κίνδυνος να σαπίσουν οι έλιες.

Βολιώτικες: Γίνονται από μαύρες ώριμες έλιες που κι' αυτές μαζεύονται πριν ζαρώσουν.

Πριν τις ρίξουμε στην κάδη των 1000 κ. χύουμε ως 50 πόντους νερό κι' εκατό κάδες άλατι.

Σ' αυτή την άρμη ρίχνουμε τις έλιες, ή ανάλογο νερό ύστερα να σκεπαστούν. Όταν άπογεμίσω, προσθέτουμε ακόμη 2 κ. άλατι κι' ύστερα από ένα μήνα άλλες (14-15 όκ. για 100 όκ. έλιες). Δεν βάζουμε το άλατι μονομιάς, γιατί ζαρώνουν.

Η βάση για να πετύχουν οι έλιες, είναι κατάλληλη άρμη. Τη δύναμη της άρμης, ήν δοκιμάζουμε με φρέσκο αυγό. Όταν αυτό ανεβαίνει από τον πυθμένα ως μια εκαρά, ή άρμη είναι καλή.

Στην Ίσθιαία της Εύβοιας (Ξηροχω-
ι) με το έμπα του καλοκαιριού πιθάνουν
έλιες της κάδης σε καλάθι με αρκετό
ερα δαχτυλά, και το άφινουν εκεί. Έτσι
ώνει όσο άλατι χρειάζεται για να χο-
άση ή άρμη (να κορεσθή) ενώ το άλλο
ένει στο καλάθι. Οι έλιες γίνονται πολύ
ρμυρές.

Χρησιμοποιούν και την περσινή άρμη,
αι την προπέρσνη που την δυναμώνουν

με ανάλογο άλατι. Στην παλιά όμως άρ-
μη, οι έλιες μαυρίζουν.

Μαύρες για το σπίτι:
Στη Σπάρτη γίνονται από κορακολιές.
Τις μαζεύουν ώριμες, και τις καλύτε-
ρες τις βάζουν σε άσβεστόνερο ως 24 ώ-
ρες, (5 όκ. άσβέστη σε 50 νερό, για 100
όκ. έλιες).

Αφού τις θγάλουν από το άσβεστόνε-
ρο, τις ξεπικρίζουν με καθαρό νερό, ή με
άρμη (μισή όκ. άλατι για κάθε 10 όκ.
έλιες). Με 2-3 άλλαγες του νερού, έχουν
γλυκάνει, και τις βάζουν πρώτα στην άρ-
μη κι' ύστερα στο ξύδι και σε μπόλικο
λάδι.

Ξερές. Είναι οι παραγινόμενες (χαμά-
δες) που λέγονται θρούμπες κι' είναι γλυ-
κές. Τις πλένουμε κι' όταν στεγνώσουν, τις
άλατίζουμε σε κοφίνι και τις διατηρούμε
στο λάδι.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

Το Νοέμβριο αρχίζουν στο άμπέλι το
χειμωνιάτικο σκάψιμο, ως το τέλος Δε-
κεμβρίου. Αυτό το σκάψιμο γίνεται βαθύ.

Το δεύτερο, το ελαφρότερο, αρχίζει από
το τέλος του Γενάρη, ως το τέλος του
Φλεβάρη.

Ένα τέλειο έργαλειο για το σκάψιμο
του άμπελιού είναι το δικέλι ή περόνα (οί
Μικρασιάτες το λένε τσατάλι). Είναι ένα
δίχαλο δικέλι μακρύ ως 20-30 πόντους
και πλατύ (από το ένα δόντι στο άλλο, ως
15-30 πόντους).

Είναι ελαφρό, εύκολομεταχείριστο, ά-
ναστρέφει τέλεια τους σβώλους του χώμα-
τος, κι' έχει το μεγάλο προτέρημα να μην
κόβει τις ρίζες του άμπελιού στα βαθειά
σκαψίματα.

Κάθε άμπελουργός, θα έπρεπε να έχη
δικέλια και να σκάφτη με αυτά.

Το σκάψιμο πρέπει ν' αρχίξη τον Νο-
έμβρη.

Να γίνεται όσο το δυνατό βαθύτερο.

Ν' αναστρέφεται καλά το χώμα.

Οί σβώλοι που σχηματίζονται με το
σκάψιμο, δεν πρέπει να σπάνε, παρά να
μένουν ολόκληροι για να σχηματίζονται
μεταξύ τους όσο το δυνατόν μεγαλύτερα
κενά.

Έτσι αερίζεται το χώμα και ποτίζεται
βαθεία με το δρόχινο νερό.

Είναι μεγάλο λάθος να νομίζουμε πως
το βαθύ σκάψιμο (ως 30 πόντους) χαλαεί
τις ρίζες του άμπελιού! Οι ρίζες είναι
πολύ βαθύτερα. (Δηλαδή τ' ακρόριζα!).

Όσο για τις επιπόλαιες ρίζες που βρί-
σκονται ψηλά, καλύτερα που κόβονται. Αυ-
τό όφειλε το άμπέλι, γιατί το αναγκάζει
να ρίξη τις άλλες ρίζες του βαθύτερα.

Ακόμη είναι μεγάλο λάθος να νομίζο-
με πως το σκαμμένο άμπέλι «χορταρώνει».

Το πρώτο αυτό σκάψιμο γίνεται άμέ-
σως μετά τον καθαρό, και σε βάθος καθώς
είπαμε 20-30 πόντους.

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Τον Νοέμβριο, καθώς είπαμε, δεν σπέρ-
νομε επί τόπου παρά ραδίκια, ρεπάνια,
σκόρδα, καρόττα.

Σε σπορείο: σέλινο, πράσσα και άγ-
κινάρες.

Πριν μιλήσω γι' αυτά, καλύτερα είναι
να σας δώσω πρώτα έναν πίνακα, για το
πότε σπέρνονται ή φυτεύονται τα διάφορα
λαχανικά και τα όσπρια.

Τόν Γενάρη. Χορταρικά: Μαρού-
λια, κρεμμύδια, πατάτες, ρεπάνια, ρέβες.

Τόν Φεβρουάριο. Χορταρικά: Σκόρ-
πατάτα, λάχανο, σέλινο, κρεμμύδια, σκόρ-
δα, καρόττα, άγκινάρες, ντομάτες, μαρού-
λια, σπανάκι, ραδίκι παντζάρια, ρέβες,
πιπεριές.

Όσπρια: Μπιζέλια, άρακάς, ρεβύθια.

Τόν Μάρτιο. Χορταρικά: Άγκινά-
ρες, μαρούλια, σέλινο, ντομάτες, παντζά-
ρια, ραδίκια, πατάτες, μπάμιες, μελιτζά-
νες, καρόττα, πιπεριές.

Όσπρια: Κουκιά, φασόλια, μπιζέλια.

Πεπόνια.

Τόν Απρίλιο. Χορταρικά: Κολο-

κύθια, μπάμιες, ρέβες, μελιτζάνες, σέλινο,
πιπεριές, ντομάτες.

Όσπρια: Φασόλια.

Πεπόνια.

Τόν Μάιο. Χορταρικά: Άγκινάρι
ντομάτες, μελιτζάνες, μπάμιες. Και πε-
πόνια.

Τόν Ιούνιο. Χορταρικά: Κολοκύ-
θια, καρόττα.

Όσπρια: Φασόλια.

Τόν Ιούλιο. Χορταρικά: Παντζά-
ρια.

Τόν Αύγουστο. Χορταρικά: Λά-
χανα, κουνουπίδια, σέλινο, πατάτα.

Τόν Σεπτέμβριο. Χορταρικά:
Λάχανα, κουνουπίδια, σπανάκια, πατάτες,
ρεπάνια, κρεμμύδια, μαρούλια, πράσσα.

Τόν Οκτώβριο. Χορταρικά: Μα-
ρούλια, καρόττα, κρεμμύδια, άγκινάρες,
πράσσα, σπανάκια, ραδίκια, ρεπάνια, λά-
χανο, παντζάρια.

Όσπρια: Άρακάς, μπιζέλια, κουκιά.

Τόν Νοέμβριο. Χορταρικά: Ρα-
δίκια, ρεπάνια, σκόρδα, καρόττα, μαρού-
λια, σέλινο, πράσσα, άγκινάρες.

Όσπρια: Κουκιά.

Τόν Δεκέμβριο. Χορταρικά: Μα-
ρούλια.

Όσπρια: Κουκιά.

Απ' αυτά, σπέρνουμε:

Επί τόπου κατά γραμμές: τα σκόρδα,
τα παντζάρια, τα καρόττα, τα κολοκύθια,
τα σπανάκια, τις πατάτες.

Επί τόπου σε λάκκους:
Τα πεπόνια, τις μπάμιες, τα μπιζέλια, τα
φασόλια, τα κουκιά.

Στα πεταχτά: Τα ραδίκια και τα
ρεπάνια.

Στα πεταχτά ή κατ' α-
γραμμές: Τις ρέβες και τα κρεμμύ-
δια.

Σε σπορείο: Τις μελιτζάνες το σέ-
λινο, το λάχανο, τα μαρούλια, τις πιπε-
ριές, τα πράσσα, τις ντομάτες και τις άγ-
κινάρες τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο.

Επί τόπου, όταν ζεσταίνει ο καιρός.

Αυτά να τα θυμάστε, γιατί θα σας φα-
νούν πολύ χρήσιμα στο λαχανόκηπο.

ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΜΑΣ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

Ο Νοέμβριος και γενικά ο χειμώνας
είναι ή κατάλληλη εποχή για να σφάζω-
ται ή κουνέλια όταν θέλουμε να χρησιμο-
ποιήσωμε το δέρμα τους για γούνα.

Το κουνέλι πρέπει να είναι 8-10 μη-
νών γιατί αν είναι μεγαλύτερο, ή τρίχα
του είναι σκληρή.

Πρέπει ακόμη να προσέξωμε να έχη άλ-
λάξει τρίχωμα — γι' αυτό δεν σφάζω-
με ποτέ κουνέλια για δέρμα το καλοκαίρι.

Όταν παρουσιάζονται κάτω από το δέρ-
μα του κουνελιού μαύρες κηλίδες, είναι
σημείο πως δεν έχει συμπληρωθή ή τρι-
χοφυΐα σ' αυτά τα μέρη του δέρματος.

Τον Νοέμβριο (όπως και τον προηγού-
μενο μήνα) αποκόβωμε τα κουνέλια από το
θήλασμα.

Τα χωρίζωμε από τη μάνα τους, και
τους δίνωμε την ημέρα:

Πίτουρα Δράμια 4

Ξερό σανό, λεπτοκομμένο .. » 9

(Συνέχεια στη σελίδα 604)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Η ΚΑΛΑΘΟΠΛΕΚΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΛΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΑΣ

"Εχομε κι' άλλοτε πη πώς μια από τις πιο μεγάλες χαρές της μικρής νοικοκυράς, είναι να μπορεί να στολίσει το σπίτι της με λίγα έξοδα.

Σήμερα σας δίνω την εικόνα από μια κρεμαστή λάμπα, από ένα κάδρο κι' από ένα ανθοδοχείο, που γίνονται με την πλέξη του καλαθιού, από βούρλα, λυγαριά ή λεπτά κομμένα καλάμια.

"Αν έχετε ηλεκτρικό, η κρεμαστή λάμπα είναι ένα πολύ πρωτότυπο αμπαζούρ, που καθώς βλέπετε γίνεται με ριγώτες ταινίες ή οποιοδήποτε άλλο ζωηρόχρωμο ύφασμα του γούστου σας.

"Αν δεν έχετε ηλεκτρικό, και πάλι η κρεμαστή αυτή λάμπα είναι στολίδι, πάνω από το τραπέζι. "Αν έχετε κρεμαστή λάμπα του πετρελαίου, μπορεί-

δρα μικρά και μεγάλα, σαν αυτό της εικόνας, ή στρογγυλά και μακρουλά.

"Όσο για το καλάθι, αφού το γεμίσετε με βούρλο, μπορείτε να βάλετε μέσα μικρά κλαριά από θάμνα, ή ότι λουλούδι του αγρού σας αρέσει.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Στην περίπτωση του ηλεκτρικού, το σύρμα ακολουθεί την μία από τις ταινίες, ώστε να κρύβεται απ' αυτή, περνάει ανάμεσα από το πλέξιμο, και κατόπι στερεώνεται στο κέντρο μ' ένα κομματάκι σύρμα, ή λίγο σπάγγο.

Τότε μόνο τοποθετούμε την ντουγκιά και τον λαμπτήρα.

"Όσο για το κάδρο, αφού το πλέξουμε, μπορούμε να το βάψουμε με χρώμα λακέ. Επίσης την ζωγραφιά ή τα λουλούδια, μπορούμε αν θέλουμε να τα σκεπάζουμε με τζάμι.

Το χοντρό χαρτόνι ή την σανίδα στο πίσω μέρος του κάδρου, τα στερεώνουμε πίσω με χοντρό πανί και κόλλα. (Πρώτα κολλάμε χαρτί, κι' ύστερα, από πάνω, το πανί).

Επίσης μπορούμε να βάψουμε και το αμπαζούρ, και το ανθοδοχείο με το χρώμα που μας αρέσει.

ΠΩΣ ΘΑ ΒΑΨΩΜΕ ΕΝΑ ΥΦΑΣΜΑ

Με λίγη βαφή και λίγη τέχνη, ένα παλιό φουστάνι, γίνεται σαν καινούργιο.

Μόνο που το βάψιμο, όπως είπαμε, θέλει τέχνη, και... υπομονή.

Ξυλώστε έντελως το φουστάνι που θέλετε να βάψετε, αν έχετε σκοπό να το μεταποιήσετε μετά. "Αν το βάψετε ολόκληρο, διατρέχετε τον κίνδυνο να κοντήνη, να στενέψη, και προπαντός, αν η κλωστή είναι από άλλο είδος, (δαμβακερή σε μεταξωτό ή μάλλινο) δεν θα βαφή το ίδιο, γιατί άλλη βαφή πιάνει στο μάλλινο κι' άλλη π. χ. στο δαμβακερό.

Το ξύλωμα λοιπόν είναι απαραίτητο.

Αφού το ξυλώσετε, βγάλτε προσεκτικά όλους τους λεκέδες, με τον τρόπο που σας είπα στα περασμένα φύλλα.

"Αν πλένεται, σαπουνίστε το ύστερα καλά, να είναι τα κομμάτια έντελως παστρικά, περάστε το με μπλόκι νερό, και αφήστε το, γιατί το ύφασμα πρέπει να μη στον κάδο του βαψίματος μουσκεμένο.

"Εκεί που θ' αγοράσετε τη βαφή, θα σας δώσουν οδηγίες πώς να την λιώσετε, πώς να βάψετε και τί να προσθέσετε. Αυτές τις οδηγίες φυσικά, πρέπει να τις ακολουθήσετε κατά γράμμα.

"Εκείνα όμως που δεν θα σας πουν, είναι τα εξής: Πρώτα: πώς για να βαφή

καλά ένα ύφασμα, χρειάζεται το κατάλληλο δοχείο, που να είναι αρκετά μεγάλο και να πηγαίνει στη φωτιά.

"Αν το δοχείο δεν είναι αρκετά μεγάλο, το ύφασμα δεν θα βαφή καλά, γιατί πρέπει να το γυρίζετε αδιάκοπα όσο είναι στη φωτιά, και να έχη τόπο ν' απλωθή καλά στη βαφή και να την απορροφήση.

Πρέπει να έχουμε υπ' όψη μας ότι χρειάζονται τουλάχιστον 10-11 όκάδες νερό, για ύφασμα που ζυγίζει 300 δράμια.

Λιώνουμε τη βαφή είτε βράζοντας την με λίγο νερό σε ξεχωριστό κατσαρολάκι και ρίχνοντάς την στο μεγάλο δοχείο με το ζεστό (δχι βραστό) νερό, που είναι άπλω στη φωτιά, είτε βάζοντάς την όπως το λουλάκι σ' ένα κομμάτι τουλπάνι και λιώνοντάς την κατ' ευθείαν στο νερό, όταν δεν θέλει βράσιμο. (Κατά τις οδηγίες εκείνου που μας έδωσε τη βαφή).

Αφού λιώση η βαφή και προσθέσουμε και τη στίψη (όταν χρειάζεται), ρίχνουμε τα κομμάτια του ύφασματος που είναι μουσκεμένα και στημένα, αφού τα ξεδιπλώσουμε και τα τεντώσουμε λίγο πριν τα ρίξουμε.

Τ' αφήνουμε να πάρουν βράση, ανακινώντας τα αδιάκοπα με ένα ξύλο ή ξύλινη χουλιώρα... Τ' αφήνουμε να βράσουν ένα τέταρτο ή μισή ώρα, αναλόγως από το τί θέλουμε: να γίνη σκούρο το ύφασμα, ή πιο ανοιχτό.

Τ' αφήνουμε ως ένα τέταρτο να κρυώσουν στη βαφή που την τραβήξαμε από τη φωτιά, κι' ύστερα τα ξεπλένουμε με μπλόκι νερό, τέσσερα ή πέντε.

Όταν βγάζουμε το ύφασμα από τη βαφή, πρέπει να έχουμε υπ' όψη μας ότι τα μάλλινα όταν στεγνώσουν θα είναι πιο σκούρα απ' ότι μας φαίνονται βρεμένα, ενώ τουναντίον, τα δαμβακερά, τα μεταξωτά και τα ύφασματα από φυσικό μετάξι, θα φαίνονται πιο ανοιχτά όταν στεγνώσουν.

Αφήνουμε το ύφασμα να στεγνώση στη σκιά. Δεν θα το στίψωμε διόλου (εκτός αν είναι δαμβακερό) μόνο θα το τρίψωμε ανάμεσα στις παλάμες για να φύγη το νερό.

Τα πλεχτά, (πουλόβερ, γιλέκα, κλπ.) δεν τ' απλώνουμε να στεγνώσουν στο σκονί, μόνο τ' απλώνουμε χάρω, πάνω σε μια παλιά πετσέτα, και τους δίνουμε το σχήμα τους,

καθώς είναι βρεμένα.

Το καλύτερο είναι να τους δώσουμε το σχήμα τους, και να τα καρφισώσουμε πάνω στην πετσέτα, σε τρόπο που να το διατηρήσουν καλύτερο στεγνώνοντας.

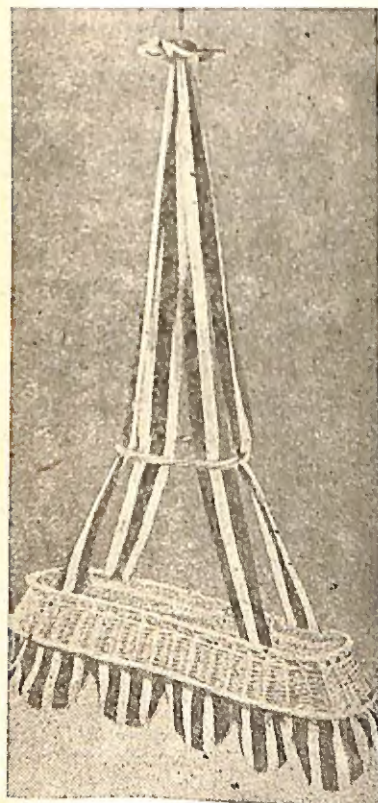
Για το φυτικό μετάξι, χρειάζεται μια κουταλιά ξύδι, για κάθε τριακόσια δράμια νερό (της βαφής). Το φυτικό μετάξι δεν χρειάζεται ξύδι.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Γιατί κιτρινίζουν τα ύφασματα. Τα άσπρα — σεντόνια, πετσέτες, μαξιλάρια — αντί να γοούν κατάσπρα από τη σκιά, είναι λίγο κιτρινα. "Αν θέλετε να τ' αποφυγέτε αυτό, πρέπει να μην τα βράζετε πολύ. (Το πολύ βράσιμο κιτρινίζει τα πανικά).

Να μην τα ρίχνετε ζεματιστά στο κρύο νερό, μόνο να τ' αφήνετε λίγο να κρυώνουν πριν τα ξεπλένετε.

"Αν εξακολουθούν να είναι κιτρινα, ξεπλένετέ τα με νερό όπου ρίξατε λίγη βαρεκίνα (σ' δώδεκα όκάδες νερό, έναν τενοκέ περίπου, τρεις κουταλιές

τε να κάνετε το καλάθι - αμπαζούρ στρογγυλό, με μια τρύπα στη μέση να βγαίνει το γυαλί της λάμπας.

Προσοχή όμως, γιατί το... συγκρότημα μπορεί να πιάση εύκολα φωτιά.

Το κάδρο, που είναι ολόκληρο καλάθι ή έχει για φόντο μια σανίδα που πάνω της κολλάτε ή καρφώνετε μια φωτογραφία, μια ζωγραφιά ή ένα κομμάτι μονόχρωμο πανί που πάνω του κολλάτε ξερά λουλούδια του αγρού και στάχνα, είναι εξαιρετικά διακοσμητικό.

"Αν έχετε λίγες γνώσεις καλαθοπλεκτικής, μπορείτε να φτιάσετε πολύ ωραία πράγματα πάνω στο ίδιο μοντέλο. Κά-

της σούπας βαρεκίνα). Κι' ύστερα, ξεπεράστε τα με λολάκι.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΑΝΤΡΙΚΟ ΚΑΠΕΛΛΟ

Βουρτσίστε το πρώτα καλά. "Υστερα βγάλτε τους λεκέδες με νέφτι (μακριά από τη φωτιά). Αφήστε το μερικές ώρες στον αέρα, και βουρτσίστε ξανά με σκληρή βούρτσα.

Στο εσωτερικό, βάλε μταινία από λεπτό στυπόχαρ ανάμεσα στη δερμάτινη ταινία και το καπέλλο. Αυτήν την ταινία, πρέπει να την αλλάξε συχνά.

Η ΘΕΙΔΑ MARIAN

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΤΑ ΠΡΩΤΟΘΛΗΜΑΤΑ

Πριν από λίγες μέρες άρχισε η νέα ποδοσφαιρική περίοδος. Οι τοπικές Ένώσεις προέβλεψαν και άρχισαν τους αγώνες για τα πρωταθλήματα της Α', Β' και Γ' Κατηγορίας.

Επίσης η 'Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία προκήρυξε τους αγώνες για το κύπελλο και για το πρωτάθλημα της Ελλάδος.

ΤΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ: Έξ ομάδες λαμβάνουν μέρος στο πρωτάθλημα. Πρωτεύοντες είναι η Α.Ε.Κ., ο Παναθηναϊκός, ο Πανιώνιος, ο «Απόλλων», ο «Φωστήρ» και ο «Αστήρ». Στις δύο πρώτες αγωνιστικές Κυριακές έγιναν έξι αγώνες που παρακάτω δίνουμε μια σύντομη περιγραφή τους.

4-11-51: 'Η Α.Ε.Κ. έπειτα από ένα δύσκολο παιχνίδι κα-

μάτε είχε ισόπαλο αποτέλεσμα με 0—0.

Ο «Πανιώνιος» με πρωταγωνιστή τον νεαρό Σαραβάκο στη θέση του σέντερ-φόρ πέτυχε μια θριαμβευτική νίκη επί του «Απόλλωνος» με 5—2. Το γκολ έσημειώθηκε στη σειρά ως εξής: Α' ημίχρονο: Ο Ζαρκάδης (Παν.) 1—0. 13' Σαραβάκος (Παν.) 2—0. 19' Σαραβάκος 3—0. 40' Τσολιάς 4—0. Β' ημίχρονο: 5' Δαμαλάς (Απ.) από πέναλτυ 4—1. 30' Τριανταφύλλου (Απ.) 4—2. 39' Σαραβάκος (Π.) 5—2.

Τέλος ο «Αστήρ» μ' ένα γκολ, που πέτυχε ο Ραδίτσας στο 28' κέρδισε τον Φωστήρα.

ΤΟ ΠΕΙΡΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ: Η περυσινή θριαμβεύτρια του κυπέλλου και του πρωταθλήματος Ελλάδος, ομάδα του «Ολυμπιακού», σημείωσε ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα νικώντας στην «Ελευσίνα», την τοπική ομάδα του «Πανελευσινιακού» με 3—0. Τα τέρματα της νικήτριας έπέτυχαν οι Κανιός, Δαρίδας και Κατρίδης.

Ο «Εθνικός» ήρθε ισόπαλος με την «Προοδευτική» 2—2. Στη Θεσσαλονίκη τέλος ο «Μέγας Αλέξανδρος» ένίκησε τον «Π.Α.Ο.Κ.» με 1—0, και ο «Άρης» τον «Θερμαϊκό» με 3—2.

ΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Στο Παναθηναϊκό Στάδιο έγιναν πριν από λίγο καιρό οι αθλητικοί αγώνες στίβου τα «Ελευθέρια», που τους ωργάνωσε η «Αθλητική Ένωσις Παγκρατίου».

Σ' αυτούς έλαβαν μέρος εκτός από τους Έλληνες πρωταθλητές και πολλοί Τούρκοι αθληταί της «Γαλατά Σεράι». Οι αθληταί μας πέτυχαν πολλές ωραίες νίκες επί των ισχυρών Τούρκων αντιπάλων.

Θριαμβευταί των αγώνων αυτών ήταν ο Καμπαδέλης, που κέρδισε στα 110 μ. εμπόδια με διαδρομή ενός δεκάτου του δευτερολέπτου, ο Γιαταγάνας στη σφαιροβολία, ο Κηπουρός στο μήκος κ.ά.

Με λεπτομέρειες τα τεχνικά αποτελέσματα όλων των αγωνισμάτων ήταν πά εξής:

110 μ. μετ' εμπόδιων: Καμπαδέλης 15' 3". Μπάρκαϊ 15' 4". Έπερ 16' 2".

Σφαίροβολία: Γιαταγάνας 14.86. Λιούγκας 13.60. Ακίν 13.47.

Αλμα εις ύψος: Πολίτης 1.75. Γυφτάκης 1.75. Σπυλιόπουλος 1.75. Μπαρνανός 1.75.

Αλμα εις μήκος: Κηπουρός 6.99. Σπυρόπουλος 6.84. Αναγνωστόπουλος 6.68. Αλταϊκ 6.64.

Δρόμος 800 μ.: Ονέλ 2' 02". Δεσπάτας 2' 03". 2. Έξυκίταν 2' 06".

Αλμα τριπλούν: Ακίν 14 μ. Αϊδαλιώτης 13.53. Μπάρκας 13.37.

Δρόμος 400 μ. μετ' εμπόδιων: Κοσμάς 56' 5". Ντουρμπάκ 58' 7". Σμυρνιώτης 59' 7".

Ακοντισμός: Ρουμπάνης 57.35. Παπαγεωργίου 56. Παπάς 51.28.

Δισκοβολία: Γιαταγάνας 46.06. Νάνος 41.39. Χρόνης 39.72.

Αλμα επί κοντώ: Ευσταθιάδης 3.90. Μπαλάφας 3.80. Σακελλαρίδης 3.60.

Δρόμος 20.000 μέτρ.: Μαυραπόστολος 1 ώρ. 11' 9".

Δρόμος 100 μέτρ.: Πετράκης 10' 8". Τσολάκης 10' 9". Βεντίκος 11' 1".

Δρόμος 400 μ.: Σίλλης 50' 7". Ορχάν 52' 7". Φαχίρ 53' 1".

Δρόμος 1.500 μ.: Ονέλ 4' 07". 5. Δεσπάτας 4' 13". Λαχταρίδης 4' 24". Βαμβακάς 4' 29".

Δρόμος 5.000 μ.: Οζτζάν 15' 51". Σίσκος 16' 33". 5. Σκουρλής 16' 57".

Σκυταλοδρομία 4 X 100 μ.: «Εθνικός» 44" 5". «Παναθηναϊκός» 45" 5". «Πανελλήνιος» 45" 6". «Γαλατά Σεράι» 45" 8".

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Έπειτα από σχετική συμφωνία στις 15 Νοεμβρίου στο γήπεδο του «Παναθηναϊκού» η Εθνική Ποδοσφαιρική μας ομάδα θα αντιμετωπίσει την αντιπροσωπευτική της Αίγυπτου. Είναι ένας αγώνας που προκαλεί εξαιρετικά το ενδιαφέρον όλων των Ελλήνων φιλάθλων.

Οι δύο ομάδες συναντήθηκαν πριν λίγο καιρό πάλι στην Αίγυπτο, στο τουρνουά των Μεσογειακών αγώνων. Η Ελληνική ομάδα όπως είναι γνωστό κέρδισε στον αγώνα αυτόν με 1—0, ενώ ύστερα από μερικές μέρες σε φιλικό αγώνα έχασε με 3—0.

Έτσι ο αγώνας της 25ης θα είναι για ρεβάνς, που θα δείξει τη δυναμικότητα και την αξία των δύο αυτών ποδοσφαιρικών συγκροτημάτων.

Η Εθνική μας ομάδα επέισης τον Φεβρουάριο του 1952 θα αγωνισθεί πάλι στο γήπεδο του Π.Α.Ο. με την Εθνική Τουρκίας.

Αυτό θα είναι ένα σημαντικό γεγονός και θα αποτελέσει επίσημη άρχη της επανασυνδέσεως των ποδοσφαιρικών μας σχέσεων με την Τουρκία, που είχαν διακοπεί από το Μεσογειακό τουρνουά του 1948.

Στο μεταξύ για την άρτιωτην εμφάνιση της Εθνικής ομάδας έχουν κληθεί και προπονούνται οι εξής ποδοσφαιρισταί: Τέρματο φύλα-

κ ε ς: Δελαβίνιας, Πεντζαρόπουλος, Κουρουκλάτος. Μπ ά κ: Γούλιος, Μουράτης, Ξανθόπουλος, Σώχος. Μέ σο ι: Ιωάννου, Πούλης, Παπαθεοδωρου, Κατρίδης, Λινοξυλάκης, Μουρατίδης. Κυνηγοί: Φυλακτός, Δρόσος, Μπέμπης, Παπαγεωργίου, Σεραφείδης, Παπατωνίου, Δαρίδας, Κανάκης.

ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Άρκετες ξένες ομάδες έχουν επισκεφθή μέχρι σήμερα την Ελλάδα και έχουν δώσει ενδιαφέροντα μάτς με τις δικές μας. Ίδου και τα αποτελέσματά όλων αυτών των συναντήσεων.

1947: «Αϊκ» (Σουηδία) - «Π.Α.Ε.Κ.» 1—1, «Αϊκ» - «Παναθηναϊκός» 2—2, «Αϊκ» - «Ολυμπιακός» 1—1. «Καρσί Γιακά» (Τουρκία) - «Π.Α.Ο.» 2—2, «Καρσί Γιακά» - «Ο.

Η Φανή Αργυρίου, μία από τις καλύτερες Ελληνίδες αθλήτριες.

λυμπιακός» 2—2. «Πανιώνιος» - «Καρσί Γιακά» 4—2.

1948: «Α.Ε.Κ.» - «Μπρεϊκτας» (Τουρκίας) 1—0, «Ολυμπιακός» - «Μπρεϊκτας» 2—1. «Π.Α.Ο.» - «Μπρεϊκτας» 2—1. «Ρεϊμς» (Γαλλίας) - «Π.Α.Ο.» 0—2. «Ολυμπιακός» - «Φενέρ Μπαξέ» 2—1. «Φενέρ Μπαξέ» - «Π.Α.Ο.» 1—1. «Φενέρ Μπαξέ» - «Πανιώνιος» 3—1. «Φενέρ Μπαξέ» - «Απόλλων» 3—1.

1949: «Α.Ε.Κ.» - «Βίνερ» 2—1. «Βίνερ» - «Ολυμπιακός» 4—2. «Βίνερ» - «Επίλεκτοι Έλληνες» 3—2. «Βίνερ» - «Π.Α.Ο.Κ.» 2—1. «Βίνερ» - Μικτή Θεσσαλονίκης 3—0. «Βίνερ» - Στρατός 1—1. «Βίνερ» - «Π.Α.Ο.» 1—1. «Ηρακλής» - «Βίνερ» 4—3. «Βάκερ» - «Αυστρία» - «Φωστήρ» 3—0. «Πανιώνιος» - Βάκερ» 4—1. «Απόλλων» - «Βάκερ» 1—0. Μικτή Αθηνών - Βάκερ» 2—1.

Γνωστός κυνηγός του «Ολυμπιακού» Χριστόπουλος, ενώ κερδίζει κεφαλαία.

ορρώσε να επιβληθή του «Αστέρος» με 2—1. Τα τέρματα έτυχαν οι Παπαγεωργίου, Κακίης (Α.Ε.Κ.) και του «Αστέρος» ο Σώχος.

Ο «Παναθηναϊκός» και ο «Απόλλων» αφού αγωνίσθηκαν με πείσμα επί 10 λεπτά ήλθαν τελικά ισόπαλοι χωρίς να σημειωθή κανένα τέρμα (0-0).

Τέλος ο πρώτος αγώνας της Κυριακής 4-11-51 έθεσε αντίπαλους τόν «Πανιώνιο» και τον «Φωστήρα». Η περυσινή πρωταθλήτρια Αθηνών «Πανιώνιος» υπέστη μια άπροσδόκητη ήττα με 2—1.

11-11-51: Πρώτο «ντέρμπυ» του πρωταθλήματος ήταν το μάτς Α.Ε.Κ. - «Παναθηναϊκού». Το παιχνίδι ήταν γρήγορο, ζωηρό και επιθετικό.

Όμως παρά τις προσπάθειες και τών 22 παικτών το

Επίλεκτοι «Ελλάδος» - «Βάκερ» 3—1. «Π.Α.Ο.» - «Γκιόζ Τεπέ» 4—2. «Απόλλων» - «Γκιόζ Τεπέ» 3—1. «Γκιόζ Τεπέ» - «Ολυμπιακός» 2—0. «Α.Ε.Κ.» - «Γκιόζ Τεπέ» 1—1. «Νις» (Γαλ.) - «Απόλλων» 2—1. «Νις» - «Ολυμπιακός» 1—1. «Νις» - «Α.Ε.Κ.» 2—2. «Π.Α.Ο.» - «Νις» 1—0.

1950: «Γιούνιον Ρεγκρέσιον» (Αγγ.) - «Α.Ε.Κ.» 0—0. «Γιούνιον» - «Ολυμπιακός» 2—0, 1—3. «Π.Α.Ο.» - «Γιούνιον» - 3—1, 1—3.

«Βίν» (Αυστρ.) Α' κάθοδος «Αρης» 9—0. «Ολυμπιακός» - «Βίν» 2—0, 1—2. «Βίν» - «Π.Α.Ο.» 1—1, «Βίν» - «Πανιώνιος» 4—1, «Βίν» - «Π.Α.Ο.Κ.» 2—1. «Βίν» - «Ηρακλής» 2—1, «Α.Ε.Κ.» - «Βίν» 2—0. Μικτή «Α.Ε.Κ.» - «Π.Α.Ο.» «Ολυμπιακού» - «Καίμπριτζ» (Αγγ.) 3—1. «Π.Α.Ο.» - «Καίμπριτζ» 2—1. «Ολυμπιακός» - «Καίμπριτζ» 4—1. «Καίμπριτζ» - «Α.Ε.Κ.» 1—0. «Βίν» - «Ηρακλής» 2—1. «Βίν» - «Αρης» 2—1. «Π.Α.Ο.Κ.» - «Βίν» 2—1. «Π.Α.Ο.» - «Δόξα Δράμας» 2—0. «Αούστρια» - «Π.Α.Ο.» 5—1. «Αούστρια» - «Α.Ε.Κ.» 2—2. «Αούστρια» - «Ολυμπιακός» 2—1. Πανεπιστήμιον Κων. - Πανεπιστήμιον Κωνσταντινουπόλεως - «Αρης» 1—0.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

Τα κανονικά ποδοσφαιρικά γήπεδα έχουν μήκος μεγαλύτερο των 120 μ. και μικρότερο 90 μ. Πλάτος μεγαλύτερο 90 μ. και μικρότερο 45 μ. Οι καλύτερες διαστάσεις όμως είναι 105 X 68 μ.

Το τέρμα έχει πλάτος 7.32 μ. και ύψος 2.44 μ., το πάχος δὲ τῶν δοκαριῶν εἶναι 12 ἐκαστομέτρα. Τὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου χτυπιέται τὸ «πέναλτι» ἀπέχει 11 μέτρα ἀπὸ τὸ τέρμα.

Οἱ ἔθνικες ποδοσφαιρικές ομάδες Γαλλίας - Αὐστρίας ἔχουν συναντηθῇ μέχρι σήμερα 8 φορές, σημειώθηκαν ἀποτελέσματα: Ἀπρίλιος 1926: Αὐστρία - Γαλλία 4—0. Μάιος 1926: Αὐστρία - Γαλλία 4—1. Φεβρουάριος 1933: Αὐστρία - Γαλλία 4—0. Μάρτιος 1934: Αὐστρία - Γαλλία 3—2. (Παράτασις). Ἰανουάριος 1937: Αὐστρία - Γαλλία 2—1. Δεκέμβριος 1945: Αὐστρία - Γαλλία 4—1. Μάιος 1946: Γαλλία - Αὐστρία 3—1. Νοέμβριος 1951: Γαλλία - Αὐστρία 1—1.

Ο πρώτος ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ τῶν μικτῶν ομάδων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐγένετο τὸ 1923. Νικήτρια εἶχε ἀναδειχθῇ τότε ἡ μικτὴ Πειραιῶς με τέρματα 3—2. Τὰ τέρματα τῆς νικήτριας εἶχαν πετύχει: Ἀνδριανόπουλος (2), Χαρολαμπάκης, τῆς δὲ ἡττηθείσης ὁ Μπαλτάς (2).

Στὸ μάτε αὐτὸ οἱ δύο ἀντίπαλοι εἶχαν παρατάξει τις ἐξῆς συνθέσεις. Πειραιεύς: Κλειδοχάκης, Κουράνης, Φελέμης, Πεζῶνης, Πανόπουλος, Λεκάς, οἱ 4 Ἀνδριανόπουλοι καὶ Μαυρομμάτης. Ἀθῆνα:

Γρηγοριάδης, Νικολαΐδης, Παπουργιάς, Ἀγας, Ἀνδρίτσος, Παρασκευάς, Σ. καὶ Φ. Αποργέρας, Σιδηρόπουλος, Μπαλτάς, Ἡλιάσκος.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

... Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Μεσογειακῶν ἀγώνων οἱ προσεχεῖς Μεσογειακοὶ θὰ διεξαχθοῦν

Ὁ περίφημος ἄγγλος πυγμάχος Γούντκιν ἐκουράζεται ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἀγῶνα του.

τὸ 1954 στὴ Βαρκελώνη τῆς Ἰσπανίας, θὰ συνεχισθῇ δὲ ἡ διεξαγωγὴ τους ἀνὰ τετραετίαν στὰ ἐνδιάμεσα τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.

Γιὰ τὴν ὁργάνωση τοῦ 1958 ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ στὴν Ἀθήνα.

Ἡ Αὐστριακὴ ποδοσφαιρικὴ ἐνδεκάδα τῆς «Βιέννα» ὑπέβαλε προτάσεις στοὺς Ἀθηναϊκοὺς συλλόγους γιὰ νὰ δώσῃ ἐδῶ τὸν Ἰανουάριο τρία μάτε.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ξανά ἡ «Βιέννα» εἶχε ξανάρθει ἐδῶ πρὶν ἀπὸ 6 μῆνες καὶ ἀγωνίστηκε στὸ γήπεδο τῆς «Α.Ε.Κ.» με τὸν «Π.Α.Ο.» (2—2), «Α.Ε.Κ.» (0—5) καὶ «Ολυμπιακός» (1—3).

Ἡ «Βιέννα» ἐπίσης θὰ δώσῃ καὶ τρεῖς συναντήσεις στὴν Πάτρα.

Ἡ τεχνικὴ ἐπιτροπὴ μπάσκετ - μπόλ τοῦ Σ.Ε.Γ.Α. Σ. ἀπεφάσισε νὰ μὴ γίνῃ ἐφέτος τὸ πρωτάθλημα Ἀθηνῶν τῆς Κατηγορίας. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ πάρθηκε γιὰ νὰ μὴ κουρασθοῦν οἱ παίκτες τῆς ἔθνικης μας ομάδας, ποὺ θὰ παίξουν στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Ἐλσίνσκυ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1952. Ἐπίσης θὰ λάβῃ μέρος σύντομα ἡ ομάδα μας στὸ διεθνὲς τουρνουὰ, ποὺ θὰ ὁργανωθῇ στὴν ἰταλικὴ πόλιν Σάν Ρέμο. Στὴν ἔθνικὴ ομάδα ἔχουν κληθῇ καὶ προπονοῦνται οἱ ἐξῆς μπάσκετ - μωλλισταί: Στεφανίδης, Παπαδιδάκης, Ἀρβανίτης, Ματθαίου, Σπανοδάκης, Μανιάς, Καραλής, Χολέβας, Χριστοφόρου, Ταλιαδούρος, Καλλιγέρης, Ἀποστολίδης, Μήλας, Λάμπρου, Ρουμπάκης, Α. Σπανοδάκης.

Στὰ τέλη τοῦ Μαΐου τοῦ 1952 ἡ μικτὴ ποδοσφαιρικὴ δ-

μάδα τῆς Νοτιοανατολικῆς Γαλλίας θὰ ἔλθῃ στὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ ἀντιμετωπίσῃ σὲ φιλικὸ μάτε τὴν μικτὴ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Ἡ Ποδοσφαιρικὴ Ὀμοσπονδία ἀπεφάσισε νὰ καταρτισθῇ μιὰ Β' Ἐθνικὴ ομάδα ποδοσφαίρου. Αὕτῃ θὰ ἀγωνισθῇ στὶς 25 καὶ 18 στὸ Βόλο καὶ στὴ Λάρισα.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟ ΣΟΥΦΛΙ: Στὴ ρεβάνς τοῦ ἀγῶνα Π.Ο.Λ. — Α.Ε.Κ. νικήτρια ἀναδείχθηκε ἡ ομάδα τοῦ Π.Ο.Λ. με 2—0. Διακρίθηκαν οἱ Μησιάρης, Μοντάς, Μαξέρης.

Α. ΠΑΤΕΛΗΣ

ΣΤΟ ΞΑΓΝΑΝΤΟ: Τρεῖς ἀγῶνες ἔχει δώσει μέχρι σήμερα ὁ «Κεραυνός» με ἀποτελέσματα: Με Α.Ε.Κ. — Γονοκάστρου 3—0, με Α.Ε. Μεσοχωρίου 2—1 καὶ 2—2. Οἱ παίκτες τοῦ «Κεραυνοῦ» εἶναι οἱ ἐξῆς: Θεοδωρίδης Ἀνδρέας, Θεοδωρίδης Νικόλαος, Ἰακωβίδης Σ. Γεώργιος, Ἰακωβίδης Χ. Γεώργιος, Ἰωαννίδης Κυριάκος, Ὀρφανίδης Ἀδραάμ, Ὀρφανίδης Γεώργιος, Ὀρφανίδης Σάββας, Παπαδοπούλου Παύλος, Σαββίδης Μάρκελλος, καὶ Σωτηριάδης Μιχαήλ.

Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ - Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ: Σ' ἕνα φιλικὸ ἀλλὰ γεμάτο ἐνδιαφέρον ἀγῶνα (Βόλ-λεῦ - μπόλ) ἀντιμέτωποι ἦσαν οἱ ομάδες «Ἀτρόμητος» καὶ «Βίκα». Νικήτρια ομάδα ἀναδείχθηκε ὁ «Ἀτρόμητος» σὲ τρία βῆτ. Ἡ νικήτρια: Κουμπάρος, Οἰκονόμου, Θεοδωροῦ, Τσίρκας, Κόττας, Τσεκούρας.

Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΣΤΟ ΦΥΛΑΚΤΟ: Ὁ Παμφυλακτικὸς συνεχίζοντας τὶς ἐπιτυχίες του κέρδισε σὲ δύο ἀγῶνες τὸν Πανφυλακτικὸ με 3—2, καὶ τοὺς «Ἀκτιῶνες» με 11—3. Οἱ νικηταί: Μερκυλάκης, Μαρτινάκης, Μητρούλακης, Κουντουράκης, Κοντοαλάκης, Κεσουδάκης, Κουταλάκης, Γιαμουσιδάκης, Λακάκης, Παρασχάκης, Κικιδάκης, Προϊκάκης.

Α. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ - Α. ΠΑΤΕΛΗΣ

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Στὴν παιδόπολιν τοῦ

Ὁ Παπαγεωργίου σεντεφὲρ τῆς Α.Ε.Κ. καὶ τῆς Ἐθνικῆς σὲ μιὰ του προσπάθεια νὰ ἐπιτύχῃ τέρμα.

Ζηροῦ ἔγινε ἕνας ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας μεταξύ τοῦ «Ἀδέρωφ» καὶ τοῦ «Ἀτρομήτου», ἔληξε με νικητὴν τὸν «Ἀδέρωφ» ποὺ πέτυχε τὸ ἀκόρ τῶν 6—3. Ὁ «Ἀδέρωφ» χρησιμοποίησε τοὺς ἐξῆς ποδοσφαιριστὰς: Ζήκον, Τζαλαβάνη, Σιῶζιον, Λάπταν, Νίκου, Μελικιαν, Κωστάκη, Κιάσην, Παπαχαρίσην, Φέτση, Ἀδόμον.

Ζ. ΣΙΩΖΟΣ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Γιὰ τελευταία φορὰ ἀπὸ τὴ στήλῃ αὐτῇ εἰδοποιῶ τοὺς ἀναπαύοντες γιὰ δύο πράγματα: Πρῶτο νὰ μὴ μολοῦν ἀποτελέσματα τῶν ἐπισημῶν ἀγώνων. Διηλαθῇ πρωταθλήματα ποδοσφαίρου οἱ ἐπίσημες ἀθλητικὲς ἀρχὲς γιὰτὶ δὲν τὰ δημοσιεύει. Αὐτὰ τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν δημοσιευθῇ στὰ ἀθλητικὰ καθημερινὰ φύλλα. Τὸ δεύτερο καὶ ἀρκετὰ σοβαρὸ εἶναι τὸ ἀμπέξιμο τῶν ἀνταποκρίσεων. Συχνὰ παίρνω γράμματα ἀπὸ διαφορὰ παιδοπόλεις με τὰ ἴδια ἀποτελέσματα, ἀλλὰ ἀπὸ διαφορετικοὺς ἀνταποκριτὰς. Παραδειγμα εἶναι οἱ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὸν Ἄθω, ἀπὸ τὴν Καλὴ Παναγιά, ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἄνδρᾶ κ.ἄ. Ἐγὼ γράφω σ' ἄλλο τεῦχος πὼς πρέπει νὰ συνεννοῦσθε με ταῦτά σας καὶ ΕΝΑΣ μόνον νὰ στέλνῃ ἀνταποκρίσεις. Γιὰτὶ ἀλλοιῶς γίνονται παρεξηγήσεις, ποὺ θὰ με ἐνοχλῶσιν στὸ τέλος νὰ μὴ δημοσιεύω αὐτὰ τὰ «ἐπιπλά» ἀποτελέσματα. Μ. Νάκον, Ἄγ. Ἀνδρέα (Ἀττικῆς): Γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ «Ολυμπιακοῦ» θὰ γράψω σὲ προσεχῆς τεῦχος.

Α. Πατέλην, Σουφλί: Γιὰ τὸν ἄγῶνα ἔχω γράψῃ. Σύντομα θὰ ἰκανοποιηθῶ γιὰ τίς μικρὲς ομάδες. Τσιφλόγλου Γ., Καλὴ Παναγιά - Βέρραις: Γιὰ τὸν «Ἀρη» Θεσσαλονίκης θὰ γράψω στὸ ἄλλο τεῦχος.

Κ. Μπαλτάν, Ἀλεξανδρούπολη: Γράψῃ μου κατὶ γιὰ τὴν κίνησιν τῶν ομάδων τῶν σχολείων σου καὶ θὰ τὸ δημοσιεύω εὐχαρίστως.

Γιὰ τὸν Φυλακτό: Πολλὰ παιδιὰ μοῦ ζήτησαν νὰ γράψω τὴν ἱστορία τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» καὶ τὴν βιογραφία τοῦ Μπάμπη Φυλακτοῦ. Αὐτὸ θὰ γίνῃ πολὺ σύντομα.

Π. Κ. ο. β. ο. υ. ο. ν. Δ. Π.Α.Κ.: Κανὲς ποτὲ δὲν ἀμφέβῃ γιὰ τὴν ἐξῆς τὴν ἀθλητισμὸν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ γενικὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης. Ἀθλητὰς δονίας καὶ τῆς Θράκης. Ἀθλητὰς πῶς ὁ Κοσμάς, ὁ Καμπανέλλης, Κωνσταντινίδης, Λιάρος, Βελανδῆς, Καραντζῆς, Ἰακωβίδης, Μαυροκάκης, τισοῦν τὰ ἑλληνικὰ χρώματα. Γιὰ ὅλ' αὐτὰ μαζεύω στοιχεῖα καὶ θὰ γράψω. Μείνε ἡσυχος.

Γιὰ τὴν Α.Ε.Κ.: Ἀπὸ τὴν Σχολὴ τοῦ Πύργου τῆς Βασιλίσσης μελῶν καὶ γράφομε γιὰ τὴν Α.Ε.Κ. Σύντομα θὰ γίνῃ αὐτό.

Χ. Τσάκων, Ἰωάννινα: Πῆρ' ἀπὸ τὸ γράμμα σου γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ «Ἀδέρωφ». Δυστυχῶς δὲν θὰ μπορῶ νὰ τὸ δημοσιεύω γιὰτὶ ἀναφύεται σὲ ἐπίσημες ομάδες. (Διὰ τὸ αὐτὸ ποὺ γράφω στὴν ἀρχὴ). Περιμένω κατὶ ἄλλο δικό σου σχετικὸ γιὰ τὴν κίνησιν τῶν ομάδων παιδοπόλεων γυναικῶν κλπ.

Γ. Μ. π. ε. λ. ο. ν. Πύργον - Ἰωάννινα: Ἡ ἀνταπόκρισή σου ποὺ ἐξερῇ καὶ χωρὶς λεπτομέρειες. Διέβασε καὶ ἐνὶ αὐτὰ ποὺ γράφω γιὰ τοὺς ἀνταποκριτὰς στὴν ἀρχὴ.

Ν. Χ. ο. ρ. α. λ. α. μ. π. δ. η. ν. κ. β. ε. ζ. ὁ ρ. η. ν. Λιάλιον κ. Δ. ρ. α. γ. α. τ. ι. β. η. ν.: Σὰς εὐχαριστῶ καὶ τοὺς τέσσερις γιὰ τίς ἀνταποκρίσεις ποὺ μοῦ στέλνετε ἐπὶ τὸν Ἅγιο Ἀνδρέα. Κανονιστὴ τῶν μῶν μεταξύ σας καὶ νὰ βάζετε Μ. μόνον ὑπογραφή γιὰτὶ πραγματικὴ ἐγὼ τὰ ἔχω χαμένα με τὸν βομβαρδισμό αὐτῶν ἀνταποκρίσεων.

Παιδόπολιν Ἄγ. Ἀνδρέα: Χ. Καδόμων, Π. Διαμαντῆν, Χ. Καραλῶν, Σ. Παπαδόπουλον, Π. Διαμαντῆν, Α. Τζελέπη: Ἀγαπητοὶ φίλοι πῆρα καὶ ἀπὸ τοὺς... ἐπιστάς (!) ἀνταποκρίσεις γιὰ τοὺς ἀγῶνες τῆς παιδοπόλεως. Καὶ ὅτε βλέπετε δὲν δημοσιεύω καμμιά. Κι ὁ λόγος εἶναι ἀπλοῦστατος: Ὁ ἐνὶ σὰς γράφει ὅτι ἐπαίξει ἡ Θράκη με τὴν «Μακεδονία», ὁ ἄλλος «Θεσσαλία» με τὴν «Θράκη», ὁ ἄλλος ὅτι: ὁ ἀγῶνας ἔληξε με ἰσοπαλίαν καὶ ὁ ἄλλος ὅτι νίκησε ἡ «Θεσσαλία». Πραγματικὰ τὰ ἔχω χάσει με τὰ ἀνταποκρίσεις αὐτές. Δὲν ἀμφιβιβῶ γιὰ τὴν καλὴ θέλησιν ὅλων σας καὶ γι' αὐτὸ σὰς εὐχαριστῶ. Δυστυχῶς ὅμως ἂν δὲν συνεννοηθῆτε μεταξύ σας νὰ στέλνετε ΜΙΑ μόνον ἀνταπόκριση δὲν θὰ μπορῶ νὰ σὲ ξαναδημοσιεύω.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ δωδεκάλογος τοῦ καλοῦ πολίτη

πὼς τὸ νιώθουνε παππού πολύ καλά. Πάντα βάζουν τὴν Ἑλλάδα πρὶν ψηλά ἀπὸ τὸ κάθε τί. Κι' ὅταν ἡ Ἑλλάδα κινδυνεύει, δίνουν πρόθυμα καὶ τὴ ζωὴ τους γιὰ νὰ τὴν υπερασπίστω. Ἡ Πατρίδα εἶναι ἡ μάνα μας παπού. Αὐτὸ τὸ νιώθω. Ποιὸς ἀφήνει νὰ προσβάλουν ἢ νὰ θιγούν τὴ μάνα του;

— Θυμάσαι τί λέει καὶ τὸ Σύνταγμα μας; Ἀφοῦ μιλήσει γιὰ τὴ θρησκεία μας καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ἀμέσως κατοπινὴ λέει: «Ὅλες οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπὸ τὸ ἔθνος καὶ ἀσκοῦνται ὑπὲρ αὐτοῦ». Τὸ ἔθνος πρῶτ' ἀπ' ὅλα! Τὸ ἔθνος πάνω ἀπ' ὅλα! Δεύτερον ὁ καλὸς Ἕλληνας πολίτης, πρέπει νὰ ἔχῃ καταλάβει ὅτι εἶναι ὁ τελευταῖος ἐκπρόσωπος ἑνὸς πανάρχαιου λαοῦ. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ πολίτης, περνάει καὶ διαβαίνει, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὅμως εἶναι αἰώνιος. Αὐτὸς ὁ λαὸς, ἔχει μιὰ ἱστορία, μιὰ θρησκεία, μιὰ παράδοση σεμνότητας, περηφάνειας, μεγαλείου. Ὁ Ἕλληνας πολίτης, μόλις ἀρχίζει νὰ καταλαβαίνει τὸν ἑαυτὸ του, νιώθει στὸ χέρι του ἀκαμμένο, τὸν ἱερὸ πυρσὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποὺ τοῦ τὸν ἀφῆσαν κληρονομιά ἡ γενιὲς ποὺ πέρασαν. Ὁ ἴδιος, πρέπει νὰ τὸν δώσῃ ἔτσι λαμπρό, μὲ τὴν ἴδια ἀνὴν φλόγα νὰ καίῃ, στὶς κατοπινὲς γενιές.

Εἶναι γεννημένος μέσα σὲ κάτι αἰώνιο, κι' ὅσο ζῇ, εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ κάτι αἰώνιο. Ἄν δὲν τὸ καταλάβῃ αὐτὸ καλὰ, δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ εἶναι ἕνας τέλειος Ἕλληνας. Τρίτο, ὁ ἄνθρωπος, εἶναι πὼς βλέπει ὁ καλὸς πολίτης τὸ Κράτος. Γι' αὐτὸ τοῦ ἔχω μιλήσει πολὺ ἄλλοτε. Σοὺ ἔχω πῆ πὼς πρέπει νὰ νιώθουμε πὼς τὸ Κράτος εἶναι ὡς ἐμεῖς, ὅλοι ἐμεῖς. Νὰ τὸ πο- νάμε, νὰ τὸ βοηθήσουμε, νὰ μὴν τὰ περιμέναμε ὅλα ἀπὸ τὸ Κράτος.

Κι' ἀκόμη ὅταν βρίσκουμε πὼς ἐκείνοι ποὺ μᾶς ἀντιπροσωπεύουν, οἱ Βουλευτὲς μας δηλαδή, δὲν φάνηκαν ἐντελῶς ἀξιοί, γιὰ τὸ βαρὺ λειτουργημὰ ποὺ τοὺς δώσαμε μὲ τὴν ψήφου μας, νὰ τὰ βάζουμε μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, καὶ περιμένοντας τίς ἄλλες ἐκλογές, ὅπου κρίνοντας δίκαια καὶ γνωστικά, θὰ διαλέξουμε νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύουν οἱ καλύτεροι. Πάντως, μ' αὐτὸ τὸ πρῶτο μᾶς δὲν ἀλλάζει: ἐμεῖς εἴμαστε τὸ Κράτος καὶ πρέπει νὰ τὸ φροντίζουμε ὅπως τοὺς ἑαυτοὺς μας. Τέταρτο, ὁ ἄνθρωπος, πρέπει νὰ καταλάβωμε καλὰ μιὰ πολὺ μεγάλη ἀλήθεια: πὼς χωρὶς τὴν προκοπὴ τοῦ συνόλου, τὸ ἔτοίμο δὲν πρόκοβει. Καὶ χωρὶς τὴν βοήθεια τοῦ ἀτόμου, τὸ σύνολο δὲν προοδεύει. Γιὰ νὰ ζοῦμε σ' ἕνα τέλειο κράτος, γιὰ νὰ φτιάξουμε ἕνα τέλειο κράτος, πρέπει νὰ γίνουμε οἱ ἴδιοι τέλειοι πολίτες, ἀφοῦ τὸ Κράτος δὲν εἶναι παρὰ τὸ σύνολο τῶν πολιτῶν ποὺ κατοικοῦν μόνιμα σὲ μιὰ χώρα, κι' ἔχουν δική τους κυβερνήση.

Γι' αὐτὸ, τὸ πρῶτο χρῆμα ποὺ πρὸς τὸ Κράτος, εἶναι νὰ τιμωροῦνται οἱ ἴδιοι. Ἀξιοί, τίμιοι καὶ προκομμένοι ἄνθρωποι, φτιάχνουν μιὰ καλὴ κοινότητα μιὰ νοικοκυρεμένη μικρὴ κοινότητα. Πολλὲς τέτοιες καλὲς κοινότητες, φτιάχνουν ἕνα ἔθνος κράτος. Τὰ θεμέλια τοῦ κράτους μας, ἐδῶ, στὸ χωριὸ μας ἀρχινάμε. Σὲ ὅλα τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδας. Ὅταν στὰ θεμέλια ὑπάρχουν πέτρες εὐκολόσπαστες, ποὺ δὲν βαστάνε, ὅλο τὸ οἰκοδόμημα τρίζει. Γι' αὐτὸ πρέπει ὁ καθένας μας νὰ κἀν τέλεια τὴ δουλειά του ἂν θέλῃ νὰ εἶναι ἐν τάξει, καὶ νὰ θεωρηταὶ καλὸς πολίτης. Κι' ὁ δάσκαλος, κι' ὁ γιατρός, κι' ὁ ἀγρότης κι' ὁ ἐργάτης. Ὁ καθένας κάνει μιὰ δουλειά ποὺ χρειάζεται στὸ σύνολο, καὶ πρέπει νὰ τὴν κἀν μὲ καρδιά! Κι' ὅταν προκόβει ἡ κοινότητα καὶ προκόβει καὶ τὸ κράτος, τὸ ἔτοίμο ζῇ καλύτερα, καὶ προκόβει κι' αὐτὸ.

— Καὶ τὸ πέμπτο, παπού;

— Τὸ πέμπτο παιδί μου εἶναι, πὼς ὁ καλὸς πολίτης, πρέπει ἀκόμη νὰ καταλάβῃ καλὰ, τί σημαίνει ἐλευθερία. Ἐλευθερία γιὰ ἕνα λαὸ, σημαίνει πὼς εἶναι ἀξίος νὰ κρίνῃ καὶ νὰ φέρνεται ὡστὰς, μὲ μόνον φύλακα τὴν συνείδησή του. Δὲν σημαίνει πὼς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κἀν ὅτι τοῦ περνάει ἀπὸ τὸ κεφάλι! Γι' αὐτὸ οἱ ἐλεύθεροι λαοί, οἱ λαοὶ ποὺ εἶναι ἀξιοὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι, ξέρουν πὼς ἐλευθερία σημαίνει τεράστια ἀντοπιεπαρχία, καὶ πολλὴ ἀνεπτυγμένο αἶσθημα τῆς εὐθύνης. Ἐξαιτίας μιᾶς ἀνυπακοῆς, οἱ Πρωτόπλαστοι ἔχασαν τὸν Παράδεισο. Νομίζεις πὼς αὐτὴ ἡ ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, δὲν ἔχει βαθύτερο νόημα; Ὁ Θεὸς ἀφῆσε τοὺς ἀνθρώπους ἐλεύθερους μὲς στὸν Παράδεισο, μὲ μόνον φύλακα τὴν συνείδησή του. Αὐτὴ ἡ συνείδηση, δὲν φύλαξε ἀρκετὰ νὰ τοὺς φυλάξῃ ἀπὸ τὸν πειρασμὸ, ἔκαναν τοὺς κεφαλαιοῦς τους, κι' ἔβρισαν πὼς δὲν ἦταν ἀξιοὶ νὰ ἔχουν τὴν ἐλευθερία ποὺ τοὺς ἔδωσε ὁ Θεός. Γι' αὐτὸ ἔχασαν τὸν Παράδεισο. Οἱ ἐλεύθεροι πολίτες ποὺ δὲν εἶναι φύλακες τῆς συνείδησός τους, δὲν εἶναι ἀρκετοὶ γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ πέσουν σὲ μεγάλα, σὲ βαριὰ σφάλματα, ὅπως εἶναι ἡ ἀναρχία, ἡ ἀνυπακοή, οἱ ἐλλείψεις αὐτῶν τοπιεπαρχίας, δὲν εἶναι ἀξιοὶ τὸν πρῶτο πὼς δὲν εἶναι ἀξιοὶ νὰ εἶναι μαστίγιο γιὰ νὰ χρειάζεται. Καὶ γρηγορὰ τὴν ὑποτακτοσύνην ἐλευθερίας τους. Τὸ κράτος τοῦ γίνεται σὰ μιὰ κυρία τοῦ ἔχει μόνον κηφίνες, φέλι, ποὺ ὑποδουλώνονται εὐκολὰ, οἱ ἴδιοι ὑποδουλώνονται εὐκολὰ, γίνονται σκλάβοι. Ἡ ἐλευθερία ἀπ' ὅλα τὰ πράγματα, εἶναι γεμάτη ἀπὸ βασιὰ χρέη νὰ διατηρηθῇ, γιὰ νὰ μὴ

ἡ ἐλευθερία καὶ νὰ μὴ διαλυθῇ τὸ Σύνολο. Ἡ ἐλευθερία βγαίνει ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν ἡμετέρων, ὅπως λέει καὶ ὁ ἔθνος μας ὅμως, ἀλλὰ διατηρεῖται μὲ τὸ μυστὶ καὶ τὴν σύνεση τῶν γνωστικῶν.

— Εἰς τὸ ὅνομα μου, εἶναι καὶ τοῦτο: μέσα στὸ Βασίλειο τῆς Ἑλλάδας, ὁ πολίτης ἔχει πολλὰ δικαιώματα. Ὅλοι εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων, ὅλοι ἔχουν δικαίωμα νὰ διαλέξουν ἐλευθέρως τοὺς ἀντιπροσώπους τους, ἀπ' ὅπου θὰ βγοῦν ἐκείνοι ποὺ θὰ τὸν κυβερνήσουν, καὶ οἱ ἄλλοι ἔχουν δικαίωμα νὰ πούμε καὶ νὰ γράψουμε ἐλευθερί τὴ γνώμη τους. Αὐτὰ ὅμως τὰ δικαιώματα, δημιουργοῦν καὶ ἀντικείμενα χρέη. Γιὰ τὸν πολίτη, ἔχουν δικαίωμα χωρὶς χρέη. Αὐτὸ εἶναι ὁ πολιτισμός! Δὲν εἶναι ὁ πολίτης νὰ δώσῃ παῖρνω τίποτε χωρὶς νὰ δώσω. Δὲν δέχομαι τίποτε, χωρὶς νὰ ποχρέωσῃ. Κι' ὅσο πρὶν ὡς θεωροῦν γιὰ νὰ μὴ δύνουν ὡς ορισμένα δικαιώματα, ὅσο πρὶν ἀξίος μὲ πιστευτοῦ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ν' ἀντιμετωπίσω αὐτὰ τὰ δικαιώματα. Ὅμως ὅσοι θάβουλα δικαιώματα, ὅσοι σταματήσωμε ἐδῶ. Ὅσοι μὴν νὰ σταματήσωμε καλὰ. Στὴ μέση ἀκριβῶς τοῦ δωδεκάλογου: Νὰ συλλογισθῇ καλὰ αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα, καὶ νὰ κατὰ τὴν ἐκτέλεσίν σου εἶναι ἐκείνα ποὺ χρειάζονται ἀκόμη, γιὰ νὰ πούμε ἀξίος πολίτης. Ἐλλήνας πολίτης.

— Ὅλα προσπαθῶμε παπού! Ὅλα προσπαθῶμε. Κι' ἂν δὲν ὑποσχεθῇ ὁ ὅρκος μου... τὰ καταφέρω μόνος μου... — Ὅλα τὰ καταφέρω μαζὶ! συνεπλήρωσε γελώντας ὁ παππούς.

MARINA K.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Τί αἰσθάνεται. Τί θὰ
Κ α θ η γ η τ ῆς :
πῆ τύψη, Κώστα;
Κ ὡ σ τ ας : ...
Κ α θ η γ η τ ῆς : Ἀκου.
Τί αἰσθάνεται ὅταν ἔχῃ κάνει
κάτι κακό;
Κ ὡ σ τ ας : ... Μά, τί
βέργα τοῦ μπαμπά. Πλάτων

ΣΤΟ ΜΠΑΝΙΟ
Γιὰ ν' ἴδῃς : Γιατί Κώστα
φορεῖ ἀνάποδα τὸ μαγιό σου;
Κ ὡ σ τ ας : Γιατί εἶναι
τρύπιο ἀπὸ τὴν καλή...
ΚΕΡΑΥΝΟΣ
Μιτλήνη

Ἡ Μητέρα : Γιαννάκη
μὴν τρῶς τὰ κόκκαλα ἀπὸ τὸ
ψάρι, θὰ πνιγῇ. Καὶ ὁ μικρὸς
Γιαννάκης : Μαμά δὲν πνίγομαι
ἀφοῦ ξέρω κολυμπεῖν.
ΚΩΝ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ

— Πού πάει ὁ πατέρας, παπού; ρώτησε ὁ Θάνας τὸν παππού του.
— Πάει στὴν Κοινότητα, ἀποκρίθηκε ὁ παππούς, ἐνοώντας τὸ σπiti ὅπου μαζεύονταν γιὰ νὰ συνεδριάσουν οἱ κοινοτικοὶ σύμβουλοι.
— Ἀ! ἔχουν συμβούλιο; ἔκανε ὁ Θάνας.
— Ναί.
— Ὁ πατέρας τοῦ Θάνου ἦταν σύμβουλος στὸ κοινοτικὸ συμβούλιο, καὶ τὸ παιδί ἦταν πολὺ τερήφανο γι' αὐτό.
— Θυμάσαι τί σοῦ εἶχα κάποτε πῆ γιὰ τοὺς δήμους καὶ τοὺς κοινότητες, Θάνα;
— Ναί, παπού. Ἀκόμη θυμάμαι πολὺ καλὰ κι' αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες γιὰ τὸν Βασιλέα, τὸ Κράτος, τὸ ἔθνος, τὴν κυβέρνηση, τὴ Βουλὴ.
— Καὶ τοὺς πολίτες.
— Καὶ τοὺς πολίτες, ναί παπού.
— Καὶ τί θυμάσαι νὰ σοῦ ἔχω πῆ γιὰ τοὺς πολίτες, Θάνα; Τὸ παιδί κοίταξε τὸν παππού του παραξεμένο.
— Θυμάμαι πὼς μοῦ εἶπες πὼς ὁ Ἕλληνας πολίτης, ζῇ σὲ μιὰ ἐλευθερία καὶ πολιτισμένη ὥρα, εἶπε. Κι' ἀκόμη πὼς δὲν, ἀπὸ τὸν Βασιλέα μας ποὺ τὸν ἔχει ὡς τοὺς Βουλευτὲς ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τοὺς πολίτες στὴ βουλὴ, φροντίζουν καὶ γνωρίζουν καλὰ τὸ καλὸ τοῦ καὶ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἔθνους.
— Τίποτε ἄλλο;
— Ναί... Ἀκόμη πὼς ὁ πολίτης ἔχει κι' αὐτὸς χρέη...
— Ναί... Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὡστὰς κι' ἀληθινὰ. Ὅλα ἔχουν ὡς νὰ πούμε μὲ περισσό- ῃς λεπτομέρειες. Δὲν σοῦ μίσησα πλατύτερα γιὰ τὸν πολίτη ὅσοι μὴν ὡς τὰ σήμερα, γιὰ ἴδῃς γιὰ τὸ κράτος. Πὼς εἶναι, πὼς λειτουργεῖ, πὼς κυ- βερνᾶται, ποιοὶ τὸ κυβερνοῦν, καὶ... Τώρα ποὺ ξέρεις πιά σήμε- ρα, αὐτὰ κι' ἔχεις λοιπὸν ἀκόμη τὴν τεράστια σημασία τοῦ ἔθνους, ἔφτασε ὁ καιρὸς νὰ μιλήσωμε πλατύτερα γιὰ τὸν πολίτη.
— Γιὰ τὸν καλὸ Ἕλληνα πολίτη! συνεπλήρωσε ὁ Θάνας.
— Φυσικά! Αὐτὸς ἄλλωστε καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει! Δὲν εἶναι ὁ πολίτης, πρέπει πρῶτα Ἕλληνας καὶ καταλάβῃ ἕνα πράγμα: πὼς ἡ ἑλλάς ἀπὸ τὸ κάθε τί, πρὶν ἐξορτᾶται, ὑπάρχει τὸ ἔθνος. Γιὰ τὸ ἔθνος, πρέπει νὰ γίναι πρόθυμος νὰ κἀν ὅποια- ἴποτε θυσία, εἴτε στὸν πόλεμο τε στὴν Εἰρήνη.
— Αὐτὸ οἱ Ἕλληνες, θαρρῶ

60

Ο ΑΗΤΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ (*)

— ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΤΡΙΛΟΓΙΑ —

II. ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ άρραβωνιαστικιά του

ΜΑΞΙΜΩ 'Αμαζόνα

ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ πρωτακρίτης

ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ

ΣΚΗΝΗ Α'.

(Στο πρόθυρο του σπιτιού της στην Καισάρεια, ή 'Ηλιογέννητη, ή άρραβωνιαστικιά του Διγενή, τραγουδεί κεντώντας ένα μαντήλι που τὸ στολίζει με τούς άθλους του ήρωα).

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Πέτα βελόνα μου χρυσή,
με τ' άλικο μετάξι,
κι' όσα 'χω μέσα στην καρδιά
βάλε τα εδώ με τάξη.

Νά γίνει κάμπος και βουνό
έτοῦτο τὸ μαντήλι
δρoσιά νά τοῦ χαρίζει ή αὐγή
τριαντάφυλλα τὸ δείλι.

Καί παραπέρα κέντησε
κλεισούρα στοιχειωμένη
κι' ό Διγενής στο πάλεμα
τοῦ Δράκου νά πηγαίνει.

Ξωπίσω δαφνοστόλισε
λίοχαρο μονοπάτι
κι' ό νικητής νά τὸ περνά
"Αη Γιώργης πάνω σ' 'άτι!

Με χλόη στρώσε και μ' άν-
(θούς
τις ρεματιές τὰ πλάγια
και τὸν καλό μου νάρχεται
με στέφανο από βόγια.
(Μπαίνει ό Διγενής)

ΔΙΓΕΝΗΣ: "Η καλή μου
τραγουδά και τ' άηδόνια
σταμάτησαν τὸ κελάδημα
για νά τήν ακούσουν!
"Η καλή μου κεντά κι' ή
άνοιξη άφησε τὸ κοντύλι της
κι' έσκυψε πάνω άπ' τὸ
κέντημα για νά μάθω πώς
νά στολίζη τήν πλάση. Μπο-
ρώ νά κοιτάξω τὸ κέντημά
σου κι' έγώ, 'Ηλιογέννητη;
ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ (τρυφε-
ρά): Ναι, Διγενή, είναι έ-
να μαντήλι για σένα. "Όταν
θά φύγης με τούς άκρίτες σου για τὸν πόλεμο θά τὸ δέσω
στο λαιμό σου να τὸ σαλεύη ό άνεμος και νά σε δροσίξη. Κι'
όταν στή μάχη τρέχει ποτάμι ό ίδρώς άπ' τὸ μέτωπό σου, μ'
αὐτὸ τὸ μαντήλι θά τὸν σκουπίζει και θά θυμάσαι τήν 'Η-
λιογέννητη.

ΔΙΓΕΝΗΣ: Καί θά λέω: Κάνε, Διγενή κατορθώματα
κι' άθλους για νάχη ή 'Ηλιογέννητη θέματα για τὸ κέντημά
της.
ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Καί θά λές: Πρόσεχε, Διγενή, και
μὴν πέφτης έτσι στὸν κίνδυνο γιατί σε προσμένει ή 'Ηλιο-
γέννητη...

ΔΙΓΕΝΗΣ: Για νά κάμετε τ' "Αη Γιώργη τὸ γάμο σας...

* Τὸ πρώτο μέρος τῆς 'Ακριτικής αὐτῆς τριλογίας δημοσιεύθηκε σὲ τὸ
χρ. άριθ. 44.

"Αλήθεια, καλή μου, έγώ εὐχάριστα νέα άπ' τὸ Βυζάντιο.
"Ο Νικηφόρος Φωκάς θά γυρίση τὰ στέφανά μας.
ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Τέτοια τιμή! Ποιὸς σου τόπε;
ΔΙΓΕΝΗΣ: Μοῦ τὸ μήνισε ό ίδιος ό Αὐτοκράτορας. "Ε-
στειλε ένα μαντάτορα με χρυσόβουλο και με προσκαλοῦσε
στὴ Βασιλεύουσα για νά με τιμήση.

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Καί δέν πήγες;

ΔΙΓΕΝΗΣ: "Όχι, δέν πήγα. Νά τι τοῦ μήνισα: "Βασι-
λιά μου συμπάθα με. "Εγώ είμαι ένας άπλός και τραχὺς σπα-
θάριος, ένας άγρότης. Δέν έχω θέση ανάμεσα σέ πατρίκιους
και παλατιανούς. Δέ γνωρίζω από τρόπους βασιλικούς. Μπο-
ρεί νά μοῦ φύγη καμμιά κουβέτα χωριάτικη, νά γελάση κα-
νένας και, ξέρεις, είναι τὸ αἷμα μου άπὼ και ανάθει με μιάς.
"Αφησε με λοιπὸν στή γωνιά μου εδώ που με ξέρουν καλά
και κανείς δέ μπορεί νά με θίξη.

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Δέ γεννήθηκε ακόμα αὐτός που μπο-
ρεί νά προσβάλη τὸ Διγενή!

ΔΙΓΕΝΗΣ: «Στὸν τόπο μου, τοῦγραψα, κάτι είμαι κι'
έγώ, Βασιλιά μου. "Αν θές λοιπὸν νά τιμήσης τὸ Διγενή, έλα
στὴν Καισάρεια νά τὸν δῆς: Τ' "Αη Γιώργιου στεφανώνεται
με τήν 'Ηλιογέννητη, τὴ μοναχοκόρη τοῦ δούκα. "Η ύψη είναι
άξια νά γυρίση τὰ στέφανά της ακόμα κι' ό Ρήγας τοῦ Βυ-
ζαντίου. "Αν θέλεις λοιπὸν, σε καλοῦμε στο γάμο μας νά
γενῆς κουμπάρος».

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Για τὸ Θεό, Διγενή. "Ετσι γράφουν
στο Βασιλιά; Κι' άν θυμώση;

ΔΙΓΕΝΗΣ: Δέν κατα-
λαβαίνω γιατί νά θυμώση.
Στὸ γάμο μου τὸν προσκά-
λεσα. Είναι Καπαδόκης ό
Νικηφόρος Φωκάς. Ξέρει νά
τιμᾶ τούς πιστοῦς του ά-
κρίτες. (Χαμογελά αἰνιγ-
ματικά).

Φοβήθηκες μή θυμώση
έ; "Ακού λοιπὸν τί άπόκρι-
ση μοῦστειλε: "Εὐχαριστῶ
ση μοῦσπειλε: "Εὐχαριστῶ
για τὸ κάλεσμα Διγενή "Α-
κρίτα! Μετὰ χάρας σου
γλεντήσω στο γάμο σου
και θά γίνω κουμπάρος...
Μά, για νά ιδῶ, τί μοῦ
κέντησες πάνω στο μαν-
τήλι;

("Η 'Ηλιογέννητη τὸ ά-
πλώνει στα γόνατά της και
βλέπουν μαζί τις εἰκόνας).

ΔΙΓΕΝΗΣ: "Εγώ είμαι
έκεῖνος ό γίγαντας, πού θε-
ρρίζει τούς "Απελάτες, σκο-
νάει ό Φιλοπαπούς, σκο-
νάει ό Φιλοπαπούς, σκο-
νάει ό Φιλοπαπούς...

τωμένος άπ' τὸ σπαθί μου. Πότε κι' έλας τὰ κέντησες χτές με
ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: Είναι ή μάχη που κέρδισες χτές με
τούς "Απελάτες όταν σε πήραν ξωπίσω και τούς δεκάτιες
μοναχός.

ΔΙΓΕΝΗΣ: Κι' εδώ ποιὸς παλεύει με τὰ θερία και τ' ά-
γρίμια; "Ο "Ηρακλῆς με τήν ύψη μου! Κι' εδώ ό "Αη Γιώρ-
γης, τρυπώντας τὸ δράκο. "Εγώ είμαι πάλι; Νά κι' ένας άρ-
χάγγελος π' άνεμίζει πάνω από τούς Σαρακηνοῦς τὴ ρομφαία
του. Σά νά μοῦ μοιάζει, παρ' όλα του τὰ φτερά! "Ω, καλή
μου, έτσι με βλέπεις; Εὐλογημένη άς είναι ή άγάπη σου που
κεντρίζει τὴ λεβεντιά μου!

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ: "Η φαντασία μου είναι μικρή και φτω-
χὸ τὸ κοντύλι μου για νά δώσουν τὴ δόξα σου...

("Ακούγεται σάλπισμα).

ΔΙΓΕΝΗΣ: "Ας σαλπίσῃ ξανά. Είναι ή Μαξιμώ ή πρω-

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ (ἀνήσυχη): Κι' ἂν σέ νικήση; (Ὁ Διγενῆς τὴν κοιτάζει παρόξυνα). Συχώρα με, Διγενῆ, δὲ θέλω νὰ πῶ μὲ τὰ ὄπλα. Ἐχω ἀκούσει πὼς ἔκαμε ὄρκο νὰ μὴν παντρευτῇ παρὰ κείνοι πού παραβγαίνοντας στὸ κοντάρι μαζί της, θά τὴν νικήσῃ. Κι' εἶναι πεντάμορφη, ὅπως λένε.

ΔΙΓΕΝΗΣ (χαμογελώντας με τρυφερότητα): Μπροστά στο τριαντάφυλλο, κάθε άλλο λουλουδι χλωμιάζει. Τη γνώρισα χτές τό βράδυ τή Μαξιλιώ, στο λημέρι του γέρο Φιλοπαπού. Φέρθηκε λεβέντικα και της έταξα να τιμήσω την αντρειοσύνη της και να κονταροχτυπηθούμε σήμερα στον κάμπο. (Ακούγεται δεύτερη φορά τό βούκινο). Δεν κάνει να περιμένη πολύ...

ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ: Ἀκρίτα, ἄκου τί σοῦ μιῖα ὁ Ἄν-
καὶ δὲ φτερουγὰς γιὰ τὴν πιὸ μακρυνή. «Τὶ κάθεσαι ἀκόμη
χύθηκαν οἱ Σαρακηνοὶ καὶ ρημάζουν τὰ ἄκρα. Πρασίνισαν
λόκους οὐρλιάζουν διψώντας αἷμα. Κι ὁ κόρημος φωνάζει:
«Ὅσοι πιστεύετε σὺν ἡμῖν ἔσονται σωθέντες».

ΔΙΓΕΝΗΣ: Λέγε, τί είδαν;
ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ: Φουσάτα άμέτρητα μπαίνουν στις
σφάζουν, ρημάζουν και φεύγοντας σέρνουν πίσω τους σκλάβους.
ΔΙΓΕΝΗΣ:

ΔΙΓΕΝΗΣ: Ποῦ εἶναι τώρα ὁ Ἀλλή Χαμδάς;
ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ: Μπῆκε στὸ Λυκανδὸ κι' ἄρχισε τὸ
θεσ. Κι' ἄφησε πίσω του θρήνο καὶ σαράντα σκλά-
ΔΙΓΕΝΗΣ (ὕστερα ἀπὸ τὸν θρήνο καὶ στάχτη...)

ΔΙΕΝΗΣ (βυτερα από λίγη σιωπή): Λοιπόν τρέχα και
"Ωσοποι να πέση ο ήλιος νάναι όλα έτοιμα.
(Αλαλαγμοί από την πλάτη του)
ΦΩΝΕΣ: Ή

Τίμιος Σταυρός. ΦΩΝΕΣ: "Εν τούτοις Νίκα! "Οδηγός και σκοπός μας ό
ΔΙΕΓΕΝΗΣ (δυνατά στο λαό): "Όλη ή Καισάρεια στ' άρ-
ματα. Ήρθε ή ώρα νά ταπεινώση ό Κύριος τούς έχθρούς του.
"Εν τούτω Νίκα!

ΦΩΝΕΣ: Ὁ Ἀκρίτας νικά! Διγενῆς κι' Ἀη Γιώργης οἱ
δύο στρατηλάτες τῶν Χριστιανῶν. Σὺ νικάς Διγενῆ.

ΣΚΗΝΗ Β'.

(Σ' ένα άλωνι, στη μέση τοῦ κάμπου τῆς Καισάρειας, μονομαχοῦν ἡ πρωταμαζώνα ἡ Μαξιμῶ κι' ὁ Διγενῆς Ἀκρίτας. Ἡ πρώτη φάση τῆς μονομαχίας ἦταν κονταροχτύπημα. Οἱ ἀνκράα τους χύθηκαν μὲ τὰ πολεμόχαρα ἄτια τους καὶ μὲ τὰ μα- Διγενῆς πλήγωσε τ' ἄρχισε ἀγώνως πεισματικός. Μὰ ὁ ζεμε κι' ἔσυρε τὸ σπαθί της. Μαξιμῶς κι' ὁ ἀντρογυναίκα πέ- ξιφομαχία. καὶ τὴν ἔσπασε τῆς. Ἐπὶ ὁ ἀγώνας γύρισε στὴν

Δὲν ἀκούγεται παρὰ ἡ σκηνή, οἱ δυοὶ ἥρωες πολεμοῦν ἀκόμα. σμένῃ ἀνάσσα τῶν δυοῦ μονομαχῶν. Τέλος ὁ Διγενὴς ἐξαρμαστέκεται κατὰπληκτη μὴ σπαθιά τὴν πρωταμαχόνα. Ἡ Μαξιμώ φάλη, μονολογεῖ:)

ΜΑΞΙΜΩ: Νά λοιπόν πούγινε κι' αυτό. Βρέθηκε ο καλ-
καρδιά πού το κυβερνούσε. Νά με πρόδωσε τάχα το χέρι ή ή
ΔΙΓΕΝΗΣ (ακούει):

καὶ τῆς τοῦ προσφένει μετὰ ἑνὸς ἡμέρας τῆς Μαξιμῶς
κοιταστῆς, Μαξιμῶ, δὲ λογίζεται νικημένο. "Αν θέλῃς,
ΜΑΞΙΜΩ (μετὰ ἑνὸς ἡμέρας τῆς Μαξιμῶς)
ΜΑΞΙΜΩ (μετὰ ἑνὸς ἡμέρας τῆς Μαξιμῶς)

ΜΑΞΙΜΩ (με κάποιο θυμό): Δέ ζητώ ἐπιείκεια, Διγενή. Μου νά δοκιμάσω κι' αὐτὸ τὸ συναίσθημα. Νίκησες Ἀκρίτα τοῦ σπαθιοῦ σου τὴν κόψη. Κοίτα τ' ἄλλογό μου. Εἶναι νεκρὸ ἀπὸ ὅσο γιὰ τὸ σπαθί ποὺ μοῦ ξαναδίνεις, κράτησέ το γιὰ τρόχτω. Μιὰ ποὺ ἔπεσε ἀπὸ τὸ χέρι μου δὲ μπορῶ πιά νὰ τὸ δεῶ. Τώρα εἶμαι γυναῖκα σάν ὅλες. ἔφερες τὸν δοκὸ μου;

ΔΙΓΕΝΗΣ (μέ διαταγμό): Κάτι έχω ακούσει...

ΔΙΓΕΝΗΣ: Δὲν εἶμαι Σαρακηνὸς Μαξιμῷ, γιὰ νὰ παίρνω σκλάβους. Κυρά μου θὰ σ' ἔστηνα, μ' ὅλες τίς τιμὲς ποὺ σ' ἀξίζουν, ἂν ἦμουν ἐλεῦθερος. Μά, δὲν τὼχεις ἀκούσει; "Εδωκά λόγῳ στὴν κόρη τοῦ δούκα, τὴν Ἥλιωγέννητη...

ΜΑΞΙΜΩ (σηκώνεται άμέσως περήφανη και λέει μ' ένα χαμόγελο): Και σ' αυτό λοιπόν νικημένη, Άκριτα; Νά κάτι πού δέν τό σκέφτηκα όταν έδινα κείνον τόν όρκο. Τήν Ήλιο-γέννητη είπες; Κείνη πού λένε «Ρόδο τής Καισαρείας»;

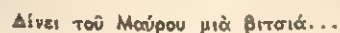
ΔΙΓΕΝΗΣ: "Ετσι τὴ λείει ὁ λαός.
ΜΑΣΙΜΩ: Καὶ θὰ τῆς ταιριάζει. Νὰ ζήσετε!
(Μικρὴ σιωπὴ).

ΔΙΓΕΝΗΣ: Ἄκου, Μαξιμῶ, εἶσαι τὸ πρῶτο σπαθί τῆς Ἀσίας.

ΜΑΞΙΜΩ: Ἦμουν πρὶν μὲ νίκῃς. . .
ΔΙΓΕΝΗΣ: Μὴν τὸ παίρνεις κατὰ καρδία. Τὴ νίκη τὴ δὶ-
νει ἡ τύχη πότε στὸν ἕνα καὶ πότε στὸν ἄλλο. Πρὶν ἔρθω ἐδῶ,
πῆρα μῆνυμα πὼς στὰ ἄκρα χτυποῦνται οἱ χριστιανοὶ μὲ τοὺς
ἄπιστους. Ὁ Ἄλῃ - Χαμδὰς ἐρημώνει μὲ αἰδερὸ καὶ φωτιά τὴ
Συρία. Αὐριο, τὰ χαράματα, θά κινήσω μὲ τοὺς Ἀκρίτες,
κάτω ἀπ' τὸ λάβαρο τοῦ Σταυροῦ. Θέλεις νάρθῃς μαζί μας,
πρωτοσπαθάρισσα, μὲ τὶς τιμημένες σου ἀμαζόνες, νὰ πολε-
μήσης τοὺς Ἀραβες, σὰν Βυζαντινὴ κι' Ἑλληνίδα;

ΜΑΞΙΜΩ: "Άκου, Διγενή, από χτές που ο απάντησα
στ' άπελάτικο και σέ άκουσα νά μιλάς, για τόν άντρείωσύνή
άγωνά με τόση πίστη και πάθος, ένιωσα τί θα πή άντρείωσύνή
κι' ήρωϊσμός. Εγώ, ως τά τώρα, αγωνιζόμουν για τή χαρά
τού πολέμου, μονάχα, για τόν παλμό τής ζωής που χωρίζει ό
κίνδυνος, για τό δώρο τής περιφάνειας που δίνει ή νίκη. Μά,
έσύ μου δίδαξες τί θα πή να παλεύεις για κάτι ωραίο, για κάτι
που στέκεται πάνω άπ' όλα στή σκέψη τ' ανθρώπου, για τήν
πατρίδα, τήν πίστη και τή φυλή. "Αν άλήθεια πιστεύεις πώς
έχει ακόμα τό χέρι αυτό κάποια δύναμη, δός μου τό σπαθί
που μου πέταξες πέρα. Θα τό θυμώμαι πώς είναι δώρο δικό
σου (Επείγειται σελίδα 605)

(Συνέχεια στή σελίδα 603)

ὅλα εἶχον ἀλλάξει, εἶσε με ἐκπληρῶ

— Καὶ τί ἦταν τὸ τάλαντον;

A. K. M.

(Συνέχεια από τη σελίδα 593)

A. K. M.

...λάβαμε τις παρακάτω προαιρετικές
... 1.000

A. K. M.

A. K. M.

Ο ΑΗΤΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 603)

σου και θα το προσφέρω δλόφυχα στο τρισάγιο σκοπό σου. Ποιά ώρα θα ξεκινήσουμε το πρωί;

ΔΙΓΕΝΗΣ (δλόχαρος): Με το γλυκοχάραμα της αύτης, Μαξιμώ. Οι Άκρίτες θα σε δεχτούν με ξεχωριστή περηφάνεια.

ΜΑΞΙΜΩ: Κι' ο Διγενής;

ΔΙΓΕΝΗΣ (τήν κόβει): 'Απακτώ απ' την ώρα αυτή τον πιο αξιο σύμμαχο και τον πιο πολύτιμο φίλο.

ΜΑΞΙΜΩ: Εύχαριστώ τον Άκρίτα. Αχάραγα θα με βρή στην Καισάρεια, με τους καστρομάχους μου και με τις πενήντα συτρώφισες μου, τις άμαζόνες. Μά... ποιός είναι αυτός, πού, σηκώνοντας σύννεφα σκόνη, μάς έρχεται βιαστικός καθαλλάρης;

ΔΙΓΕΝΗΣ: Μά τον 'Αη Γιώργη, η βιάση του δέ μηνά καλό. Είναι ο Μαυριαλής!

ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ (άπό μακριά): Τρέξε Διγενή! Τι φιλοκουθεντιάξεις στ' αλώνια; Πήραν την κυρά μας, την 'Ηλιόγέννητη!

ΔΙΓΕΝΗΣ: Τι είπες Μαυριαλή;
ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ: Σαρακηνοί κι' 'Απελάτες κουρσάροι πήραν την κόρη του Δούκα.

ΜΑΞΙΜΩ: 'Από πού την άρπάξαν;

ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ: 'Απ' το έκκλησάκι του 'Αη Γιώργη όπου είχε πάει να προσκυνήση. 'Ο Λυκοστράτης το φίδι π' άφηκε ο Φιλοπαππούς στη φωλιά της την άποαξε στ' άτι του έπάνω.

ΔΙΓΕΝΗΣ: Μαυριαλή, τ' άλογό μου! ('Ο Μαυριαλής φέρνει στο Διγενή τ' άλογο).

ΔΙΓΕΝΗΣ (μιλώντας στο άλογο του): Δίνεσαι, Μαύρε μου, να γίνης άσπαθί μου θερρίζεις; 'Ελα, σε ξέρω. Δίνεσαι να περάσης τον άνεμο στην όρμη, τον άητο στο πτερογύσμα του! Μαυριαλή, τις σαίτες και το σπαθί μου!

('Ο Μαυριαλής όπλίζει το Διγενή).

ΔΙΓΕΝΗΣ: 'Αλεξαντρινές μου σαίτες καμιά σας να μη λυγίσω! Και σὺ δαμασκή μου σπαθί, μὴν άποστομώσης!

Πές μου, Μαυριαλή, τους προφταίνω στο δρόμο;

(Κάνει το σταυρό του).

Βοήθα με εύχή της μάνας μου! Γεια σου Μαξιμώ! Τά χαράματα σε προσμένω για το ξεκίνημα.

(Φεύγει).

ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ: Θα κρατήση το λόγο του, Μαξιμώ. Τά χαράματα θάνα πίσω με τη Λιογέννητη.

ΜΑΞΙΜΩ: Τόκαμαν επίτηδες τα σκυλιά για να τον κρατήσουν έδω, να καθυστερήσουν το μισεμό του! Μά, στην ανάγκη θα φύγουμε έμεις, Μαυριαλή!

ΜΑΥΡΙΑΛΗΣ: Δεν τον ξέρεις έσύ Μαξιμώ, τον Άκρίτα. Ξέρεις πώς τραγουδεί ο λαός την όρμη του;

«Στο έμπα μπήκε σαν άητός, στο έβγα σαν πετρίτης!

Στο έμπα χίλιους έκοψε, στο έβγα δυο χιλιάδες»

και στο καλό το γύρισμα, κανένα δεν αφήνει.

ΜΑΞΙΜΩ: Τον έμαθα Μαυριαλή. Τά τραγούδια είναι φτωχά για να πούν τη παλληκαριά του.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Η ΑΛΕΠΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΔΕΙ ΠΟΤΕ ΤΗΣ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Μιά άλεπού, δεν είχε δη ποτέ της λιοντάρι.

Μιά φορά λοιπόν πού περνούσε από ένα δάσος, έτυχε ν' άνταμώνη ένα τέτοιο θεριό. 'Επαθε τέτοια τρομάρα, πού στάθηκε άσάλευτη στον τόπο της, και μόνο πού δεν ψόφησε από φόβο.

Τη δεύτερη φορά όμως πού άντάμωσε λιοντάρι, φοβήθηκε, αλλά όχι τόσο πολύ όσο την πρώτη.

'Επειτα, άρχισε να φοβάται όλοένα και πιο λίγο, ως πού στα τελευταία, άν τύχαινε να θρεθί στο δρόμο λιονταριού, το προσπερνούσε, χωρίς γα του δώση πιά σημασία, ή και ζύγωνε κι' έπιανε μαζί του κουδέντα.

'Ετσι είναι κι' ο άνθρωπος. 'Οτι δεν ξέρει, το φοβάται. Σιγά σιγά όμως συνηθίζει άκόμη και να ζή στον κίνδυνο.

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ ΚΙ' Ο ΕΡΜΗΣ

'Ενας κόρακας πιάστηκε σε μι ά παγίδα. Άρχισε λοιπόν να κράζη και να τάξη του θεού 'Απόλλωνα χίλια ταξίματα άν τον έσωζε. 'Όταν κατάφερε να ξεφύγη ώστόσο από την παγίδα, έσχασε τα ταξίματα και όλα. Σε λίγο όμως πιάστηκε σε άλλη παγίδα. 'Αφησε λοιπόν τον 'Απόλλωνα, κι' έπιασε τον 'Ερμή. Άρχισε πάλι να παρακαλή το θεό, και να του τάξη να του κάψη λιδάνι άν τον γλύτωνε.

'Αλλά ο 'Ερμής του είπε:

— Πώς θέλεις να σε πιστέψω, έλεεινέ, πού άπασηνήθηκες τον πρώτο σου άφέντη, και δεν του πρόσφερες ότι έταξες;

'Ο άχάριστος, άργά ή γρήγορα, την παθαίνει.

ΟΙ ΛΥΚΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ

Μερικοί λύκοι έβαλαν κάποτε στο μάτι ένα κοπάδι πρόβατα, κι' έλεγαν να τα φάνε. 'Ελα όμως πού φοβόνταν τα σκυλιά πού τα φύλαγαν!

Γι' αυτό σκέφτηκαν να μεταχειριστούν πονηριά. 'Εστειλαν λοιπόν στα πρόβατα αντιπροσώπους, και τους είπαν να τους παραδώσουν τους σκύλους πού δεν τ' άφηναν να βοσκήσουν έλεύθερα όπου ήθελαν, και τότε θα είχαν πιά για προστάτες τους λύκους.

Τά άνόητα ζώα το πίστεψαν. Παράδωσαν τα τσοπανόσκυλα στους λύκους, με την ιδέα πώς έτσι θα έξασφάλιζαν την ειρήνη με τους λύκους. Οί λύκοι όμως, όταν έμεινε το κοπάδι άφύλαχτο, ρίχτηκαν και τάφαγαν όλα!

'Ετσι την παθαίνουν καμιά φορά και οι πολίτες μιας χώρας. Διωννουν τους καλούς τους άρχηγούς, κι' ύστερα τους καταστρέφουν εύκολα οι έχθροί τους!

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΣΙΚΑ

'Ενας λύκος είδε μι ά κατσικά πού έβοσκε σ' ένα γκρεμό, όπου ο ίδιος δεν μπορούσε να σκαρφαλώση.

Κάθησε λοιπόν από κάτω, κι' άρχισε να της γλυκομιλή, για να την κα-

ταφέρη να κατέβη με την πονηριά.

— Κατέβα, κυρά μου, από εκεί! της έλεγε. Σε βλέπω και τρομάζω! Τί θα γίνη άν παραπατήσεις και μου γκρεμιστής; 'Ελα δώ πέρα, στο λειβάδι, όπου το χορτάρι είναι τρυφερό και άφθονο, κι' όπου μπορείς να βοσκήσης με την ψυχή σου!

Μά ή κατσικά του άποκρίθηκε:

— Άλλού αυτά λύκο, γιατί σε μένα δεν περνάνε! Τη δική σου βοσκή συλλογίζεσαι, κι' όχι τη δική μου!

'Οποιος έχει μυαλό, φυλάγεται από κείνους πού τον κολακεύουν για να τον βλάψουν.

Η ΠΕΡΔΙΚΑ ΚΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

'Ενας άνθρωπος έπιασε μι ά πέρδικα, κι' έτοιμαζόταν να την σφάξη. 'Εκείνη δάλθηκε να τον παρακαλή.

— Άσε με να ζήσω, του έλεγε, κι' εγώ για πληρωμή, θα σε βοηθήσω να πιάσης άλλες πέρδικες, πλήθος.

Μά ο άνθρωπος πού ήταν γνωστικός, της άποκρίθηκε:

— Λόγος παραπάνω να σε σφάξω. 'Οποιος είναι δολερός και προδότης για τους φίλους του, δεν είναι άξιος να ζή!

Κανένας τίμιος άνθρωπος δεν άγαπάει την προδοσία, άκόμη κι' όταν τον συμφέρει.

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΕΚΟΥΡΙ

Μιά φορά δυο φίλοι πήγαιναν μαζί και στο δρόμο κάτω από ένα δέντρο, είδαν ένα τσεκούρι.

— Για δες! φώναξε ο ένας τρέχοντας να το πάρη. Βρήκα ένα τσεκούρι!

— Α! Το βρήκες, είπε ο άλλος. 'Ε! Με γεια σου, με χαρά σου!

Παρακάτω όμως συνάντησαν εκείνους πού είχαν χάσει το τσεκούρι, κι' αυτοί όταν είδαν αυτόν πού το κρατούσε, άρχισαν να τον κυνήγουν βρίζοντάς τον κλέφτη.

— Χαθήκαμε! φώναξε στο φίλό του αυτός.

— Όχι χαθήκαμε, χάθηκα να λές! τον έκοψε ο άλλος. 'Όταν βρήκες το τσεκούρι, δέ μ' ήθελες για σύντροφο. Τώρα, τράβα τα μονάχος σου.

'Οποιος δεν μοιράζεται την εύτυχία του με το φίλο του, άς μὴν έχη καμιά άπαίτηση απ' αυτόν στον καιρό της δυστυχίας.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Στο μάθημα της γραμματικής.

Καθηγητής: Πές, Πέτρο, τι είναι το οὗς γραμματικῶς.

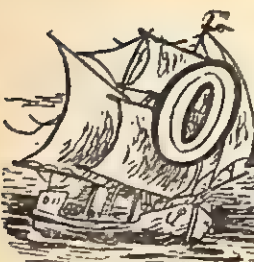
Πέτρος: Αίσθητήριο ὄργανον κύριε.

Μαμά, ο Γιάννης έδεσε τενεκέδες στην ούρά της γάτας.

Μαμά: 'Εσύ γιατί δεν τον έμπόδισες;

Παύλος: Μά δεν μπορούσα, έπειδή εγώ την κρατούσα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΤΕΛΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ώστόσο την εποχή που ο «Προσκυνητής» ναυάγησε στις ακτές της Αφρικής, το εμπόριο των σκλάβων βρισκόταν στην ακμή του: δυο καραβάνια σκλάβων σερνόνταν αδιάκοπα από το εσωτερικό είτε προς την Αγγκόλα, την πορτογαλική αποικία της Αφρικής, είτε προς το Μοζαμβίκ, ανατολικά. Ελάχιστοι απ' αυτούς τους δυστυχισμένους νέγρους έφταναν ζωντανοί στα λιμάνια όπου φορτωνόνταν σαν κτήνη. Κι' ακόμη λιγότεροι κατάφερναν να ζήσουν ύστερα από το φριχτό ταξίδι.

Κατά τους υπολογισμούς του Ντίκ Σάντ, ο «Προσκυνητής» είχε ναυαγήσει στην δυτική ακτή της Αφρικής, στην Αγγκόλα, εκεί που οι μόνοι λευκοί που είχαν τολμή να πλησιάσουν ως εκείνον τον καιρό, ήταν οι έμποροι των σκλάβων.

Ούτε ο Στάνλεϋ ούτε ο Κάμερον δεν είχαν ακόμη εξερευνήσει το εσωτερικό της Αγγκόλας. Κανένας εξερευνητής δεν είχε γυρίσει ζωντανός για να πη τι είδε: Το λίμα είναι άπαισιο, οι ιθαγενείς βάρβαροι και συχνά ανθρωποφάγοι. Και οι έμποροι των σκλάβων οι πιο άπαισιοι, οι ίδιοι φριχτοί άνθρωποι της Εύρώπης, φρόνιζαν να μην εξφύγη κανένας ταξιδιώτης ις αποκρουστικές λεπτομέρειες του εμπορίου τους. Κι' έτσι από όλα τα μέρη της Αφρικής, ή Αγγκόλα ήταν το πιο επικίνδυνο.

Και στο εσωτερικό της φοβερής Αγγκόλας — της πατρίδας του γέρο Τόμ — όφερε η τύχη να δεσθί εκείνη η συντροφιά των νέγων που ήταν έτοιμα θύνημα με το άρρωστο παιδί, ή γριά του ήταν άρνηγός τους. Όσο για τον άδερφο Βενέδικτο, δεν αξίζει να κάνουμε αυτόν λόγο. Πάντως ή διαπίστωση ότι βρισκόταν στην Αφρική και μάλιστα στην Αγγκόλα, ή τρώμαζε και τον πιο γενναίο άνθρωπο.

Ο ΧΑΡΙΣ ΚΙ' Ο ΝΕΓΚΟΡΟ

Ο Ντίκ Σάντ, δεν είχε ώστόσο πέσει έξω στους φόβους του. Ο Χάρις κι' ο Νεγκόρο ήταν πράγματι συνεννοημένοι. Την άλλη μέρα που ξημέρωσε ύστερα από την νύχτα που τους έζηπνε στο βρουχέ σκάσει, οι δυο σύντροφοι συναντήθηκαν στο δάσος.

Ο Χάρις ήταν στην πραγματικότητα ένας άποτος πιδ άσυνείδητους κι' έπιπρό ήταν για χρόνια βοηθός του, ο Νεγκόρο, έδριζε τον Χάρις. Έπρεπε να κατφέρει να τον παρασύρει πιδ βαθιά στο δάσος! Έλεγε. Έτσι συντροφιά του «πλοίαρχου Σάντ» όπωρρή της στην Αγγκόλα.

Καλά κι' ώστόσο που τους έφεραν εδώ! είπε ο Χάρις. Ο «πλοίαρχος» αυτός που έσύ τον κοροϊδεύει, δεν τρώγει ποίταζε, κι' έδλεπα να πλησιάζη ή στιγμή που θα μου φύτευε μιά σφαίρα στο κρα-

— Σε τρώμαζε ένα παιδάριο! — Παιδάριο... Παιδάριο! Ώστόσο και να σου βόλη στον «Προσκυνητή» τά πόδια σ' ένα παπούτσι! — Ας είναι! — Αν τους τραβούσες καμ-

μιά εκατοστή μίλια ακόμη στο έσωτερικό, θα τους είχαμε πιδ σίγουρα στο χέρι! — Γιατί; Τώρα δηλαδή δεν τους έχομε; Πού μπορούν να πάνε; — Έχεις δίκη! Αλλά βιάστηκες να φύγες.

— Σου έχω πη Νεγκόρο, ότι χωνεύω δύσκολα τα μολυβένια βόλια. Δεν μου χρειάζονται, πώς τ'ό λένε.

— Έχω να κανονίσω έναν παλιό λογαριασμό μ' αυτό τ'ό πετεινάρι! Έκανε με κακία ο Νεγκόρο.

— Έγνοια σου σύντροφε, και θα στ'όν έξοφληση με τους τόκους! γέλασε ο Χάρις. — Αν ρωτάς για μένα, τις πρώτες μέρες τ'όν έκανα να πιστέψη πώς είμαστε στην έρημο της Ατακάμας, που την έχω έπισκεφθή κάποτε. Μα τ'ό νιάνιαρο ζητούσε δέντρα που κάνουν λάστιχο και κούδρια, ή μητέρα γύρευε κινκουίνα, ο ξάδερφος πάλι, ανακάλυψε μιά τσετσέ! — Ας αφήσουμε τις καμηλοπαρδάλεις, τους έλεφαντες και όλους τους διαβόλους που παρουσίζονται κάθε τόσο σαν φάντηδες μπαστούνι, τόσο που να μην ξέρω τί να τους πώ. Έτσι κι' ένα λιοντάρι βάλθηκε τ'ό καταραμένο να βρουχιέται.

— Βέβαια, λιοντάρι στην Αμερική είναι σπάνιο σαν τον τίμιο άνθρωπο στην Αγγκόλα.

— Πώς να τους κάνω να πιστέψουν, πώς νιαούρισε μιά γάτα στο άγρόκτημα; Πήδησα λοιπόν κι' έγω στο έλογο μου και νάμαι.

— Δεν ήταν τίποτε! είπε ο Χάρις.

— Νάσαι! Καμαρώνεις λές κι' έκανες κανένα σπουδαίο κατορθώμα να τραβήξης ως εδώ αυτά τ'α κουτορνίθια.

— Κουτορνίθια που φυλάγεσαι από δαύτα. Μα και καλά κάνεις. Γιατί είναι ένας σκύλος που τον λένε Δίγκο που έχει προσωπικά μαζί σου. Τί τ'ό έχεις κάνει; — Δεν είναι δική σου δουλειά! Έκανε κακότητα ο Νεγκόρο. Έγνοια σου, και γρήγορα θα δεχτή μιά σφαίρα στο κεφάλι!

— Όπως θα δεχθούν μιά έσύ, αν τολμούσες να ξεμυτίσης μπροστά στ'όν Ντίκ Σάντ. Είναι καλός σκοπευτής, και πρέπει να τ'ό μολογήσω Νεγκόρο, πρώτης τάξεως παιδί! Αληθινά σπουδαίο!

— Κρίμα μονάχα που δεν θα προφτάσει να μεγαλώση! Έκανε γελώντας ο Νεγκόρο.

— Α, ναι. Έχασα. Υπάρχει εκείνος ο λογαριασμός. Αλλά μην ξεχνάς πώς ο Ντίκ είναι αρκετά δυνατός στο «Δούναϊ».

— Αυτό τ'ό δούμε!

— Άκου Νεγκόρο, είπε ο Χάρις. Όταν σε συνάντησα στις έκβολές τ'ού Νόγκα ύστερα από τ'ό ναυάγιο τ'ού «Προσκυνητή» μου είπες να βιστώ να πάω να παραλάβω τ'ους ναυαγούς, να τ'ους πείσω πώς θρίσκονται στην Νότιο Αμερική και να τ'ους τραβήξω όσο τ'ό δυνατόν βαθύτερα στο έσωτερικό. Δεν είχαμε καιρό να πούμε περισσότερα. Ώστόσο έχω να σε δώ δυο χρόνια. Σωστά δυο χρόνια, που στην πορεία τ'ή δική μας τ'ή ζωή, βαραινουν. Λυκύμανη τ'ή δική μας τ'ή ζωή, βαραινουν. Τί έγινε όλον αυτό τον καιρό; Σε άφησα να οδήγης ένα καραβάνι σκλάβων για λογαριασμό τ'ού γέρο Άλδεδ, που πράκτορες τ'ού είμαστε κι' οι δυο. Νόμισα πώς συναντήθηκες με κανένα έγγλεζικό περιπολικό, κι' ότ'ί σε κρέμασαν για γούρα στο κατάρτι!

— Παρ' όλιγο να γίνη κι' αυτό! είπε ο Νεγκόρο.

— Έγνοια σου, μη βιάζεσαι. Καλομέλεια έρχεται!

— Εύχομαι να περαστή τ'ό σκοινί πρώτα στο δικό σου τ'ό λαιμό.

— Ε, και; Έκανε με άδιαφορία ο Χάρις. Όταν κανείς κάνει τ'ή δική μας τ'ή δουλειά, ή κρεμάλα είναι τ'ό φυσικό τ'ό τέλος. Σε έπιασαν λοιπόν. Αϊ!

— Μ' έπιασαν.

— Οί Άγγλοι;

— Όχι. Οί Πορτογάλοι.

— Είσαι τυχερός. Πριν ή άφου παράδω-

σες τ'ό εμπόρευμα;

— Υστερα, έκανε ο Νεγκόρο με κάποια δυσκολία. Οί Πορτογάλοι κάνουν κι' αυτοί τώρα τον έμπνο. Κάποιος με πρόδωσε.

— Πάλι καλά που γλύτωσες τ'ό κεφάλι σου.

— Με καταδίκασαν ισόβια. Στο κατέργο τ'ού Αγίου Παύλου τ'ής Λοάκης.

— Έγώ θα προτιμούσα την κρεμάλα από τ'ό κατέργο! είπε ο Χάρις.

— Μόνο που από την κρεμάλα δεν έχεις γυρισμό. Ένώ από τ'ό κατέργο κα-

θώς βλέπεις και μόνος σου, τ'ό σκάσεις!

— Αλήθεια! Έσύ τ'όσκασες!

— Τ'όσκασα βέβαια! Και γρήγορα. Δεκαπέντε μέρες άφου με πήγαν στο κατέργο. Κρυφτήκα στο άμπάρι ενός καραβιού που πήγαινε στην Νέα Ζηλανδία. Ευτυχώς βρήκα ένα βαρέλι με νερό και μιά κάσα με κονσέρβες. Πέρασα άσκημες μέρες. Πολύ άσκημες, κρυμμένος στα σκοτάδια. Άουκλάντ.

— Και χωρίς να πληρώσης ναύλα.

— Τόσο έφτασα μιά χαρά στην Άουκλάντ.

— Κι' άφου μες στο άμπάρι...

— Τριάντα μέρες μες στο άμπάρι... Έκανε συλλογισμένα ο Νεγκόρο.

— Κι' ότ'αν έφτασες στη Νέα Ζηλανδία τί έκανες Νεγκόρο;

— Έφαγα τ'α σίδερα να βρώ τρόπο να μπαρκάρω για να ξανάρθω εδώ να ξανα-

πιάσω τ'ό εμπόριο.

— Η άγάπη τ'ού έπαγγελματος, βλέπεις!

— Άσφινικά ο Νεγκόρο έπιασε τ'ό φίλο τ'ού από τ'ό μπράτσο.

— Χάρις, δεν σου φάνηκε πώς κάτι σάλεψε εκεί; Σ' εκείνα τ'α ψηλά χόρτα;

— Ναι... Δεν έχεις άδικο, έκανε ο Χάρις που έτοιμάσε τ'ό τσιγάρο του.

— Σηκώθηκαν και κοίταξαν προσεχτικά γύρω τους.

— Δεν ήταν τίποτε! είπε ο Χάρις. Είναι ένα ρυάκι που φύσκωσε με τις βροχές, και που κάνει θόρυβο καθώς κυλάει.

— Έχασες τ'ους κρότους τ'ού δάσους φίλε μου, δυο χρόνια τώρα που είσαι μακριά!

— Οί δυο σύντροφοι κάθισαν ξανά κάτω από τ'ό δέντρο κι' ο Νεγκόρο συνέχισε τ'ή διήγησή του.

— Έζησα στην Άουκλάντ κάπου δεκαοχτώ μήνες, περνώντας όπως όπως!

— 'Ακόμη καὶ σὰν τίμιος ἄνθρωπος!
Αἰ Νεγκόρο;

— 'Ακόμη καὶ σὰν τίμιος ἄνθρωπος,
ναί!

— Κακόμοιρε Νεγκόρο!

— Γύρευα εὐκαιρία νὰ φύγω. Εὐτυχὼς
στὸν «Προσκυνητὴ» ζητούσαν μάγερα. Καὶ
δλέπεις ἐμεῖς οἱ ἔμποροι τῶν σκλάβων, δὲν
εἴμαστε μόνον καλοὶ ναυτικοί, ἀλλὰ ξέ-
ρουμε καὶ νὰ μαγειρεύουμε, καὶ μάλιστα
περίφημα. Κι' ἔτσι μπαρκάρισα στὸν
«Προσκυνητὴ».

— Μὰ ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπε ἐκεῖνος ὁ νε-
ρός, ὁ Ντίκ Σάντ, ὁ «Προσκυνητὴς» πῆ-
γαινε στὴν Ἀμερική. Πῶς, στὴν ὀργὴ
ναυαγήσατε στὶς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικής;

— Δὲν τὸ καταλαβαίνει πῶς;

— Ὁμολογῶ πῶς ὄχι!

— Ἐγνοῖα σου! Οὔτε ὁ φίλος σου ὁ
Ντίκ Σάντ δὲν θὰ τόχει καταλάβει ἀκό-
μη, κι' οὔτε πρόκειται νὰ τὸ καταλάβῃ πο-
τέ! Ἐγὼ τόρριξα τὸ καράβι ἐδῶ!

— Ἐσύ, Μὴ μοῦ τὸ λές!

— Κι' ὅμως ἔτσι ἔγινε!

— Ἀπίστευτο!

— Μὰ ἀληθινό.

— Πές μοι πῶς τὰ κατάφερες;

— Ἄν μ' ἀφήσεις νὰ μιλήσω θὰ στὸ πῶ.

— Λέγε. Σ' ἀκούω!

— Τὸ καράβι καθὼς ἴσως θὰ σοῦ εἴ-
πανε, πῆγαινε στὸ Βαλπαράϊζο τῆς Χι-
λῆς. Ὅσορο τρεῖς ὁδομάδες ἀφοῦ φύγα-
με, ὁ καπετάνιος κι' ὅλο του τὸ πλήρωμα,
κάθηκαν κυνηγώντας μιά φάλαινα. Στὸ
πλοῖο ἔμειναν μόνο ἐκτός ἀπὸ τὴν οἰκογέ-
νεια τοῦ ἐφοπλιστῆ, ὁ δόκιμος Ντίκ Σάντ
κι' ὁ μάγερας Νεγκόρο.

— Καὶ φυσικὰ ἔγινε ἐσύ ὁ κυβερνήτης
τοῦ πλοίου.

— Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ θέλησα, ἀλλὰ δὲν
μοῦ εἶχαν ἐμπιστοσύνη. Στὸ πλοῖο ἦταν
καὶ πέντε χεροδύναμοι νέγροι ποὺ τοὺς εἴ-
χαμε περιμαζέψει ἀπὸ ἓνα ναυάγιο. Νέ-
γροι ἐλεύθεροι, καταλαβαίνεις; Καὶ τυφλὰ
ἀφοσιωμένοι στὸν Ντίκ Σάντ. Κι' ἔτσι ἔ-
μεινα καὶ πάλι μάγερας στὸ πλοῖο ποῦ
ἦταν καπετάνιος ἐκεῖνο τὸ παιδαρέλι!

— Καὶ τὸ πλοῖο πῶς ἦρθε στὴν Ἀφρι-
κή; Μόνο του;

— Ὁχι Χάρις. Σ' αὐτὸ τὸ ταξίδι, τί-
ποτε δὲν ἔγινε τυχαία. Τύχη ἦταν μονάχα
νὰ σὲ συναντήσω σὲ τούτη τὴν ἀκτὴ. Αὐ-
τὸ δὲν τὸ περίμενα!

— Οὔτε κι' ἐγὼ. Μὰ λέγε...
δὲν ἔχει τὴν πείρα ἐνὸς μεγάλου στὰ χρό-
νια καπετάνιου. Τοῦ χάλασα τὰ ναυτικά
ἐργαλεῖα ἓνα ἓνα. Καὶ στὰ τελευταῖα, ἔ-
δωλα μαγνήτη στὴν πυξίδα. Κι' ἔτσι τὸ
καράβι ἀντὶ νὰ πάῃ στὴν Ἀμερική, τρά-
ξηε ὀλοταχῶς γιὰ τὴν Ἀγκόλα! Τὸ τα-
δὲν καταλάβε σὲ μάκρος, ἀλλὰ ὁ δόκιμος
ψάμε τὸ ἀκρωτήριο Χόρν. Οὔτε καν ὅτι στρί-
διέκρινα τοὺς δρόμους τοῦ μέσα στὴν ὀ-
μίχλη! Τότε ἄφησα ἐλευθερὴ τὴν πυξίδα,
καὶ ἡ τρικυμία μᾶς ἔφερε ὀλοταχῶς στὴν
Ἀφρική.

— Νεγκόρο, εἶσαι πραγματικὰ δαιμό-
νιος!

— Εἰμαι!

— Εὐτυχῶς ποὺ ἔπεσε ἐδῶ!

— Κι' ἐγὼ τὸν ποῦ σὲ συνάντησα!

— Κι' ἔτσι ὁ Χάρις, ὁδήγησε τοὺς
ναυαγούς μέσα ἀπὸ τὸ παρθένο δάσος ὡς
τὴν καρδιά τῆς Ἀγκόλα, κάνοντας τους
νὰ πιστέψουν πῶς εἶναι στὴ Βολιβία.

— Ναι, ὁ δόκιμος πῆρε τὸ νησί Τρι-
στάν ντ' Ἀκούνα, γιὰ τὸ νησί τοῦ Πάσχα.

— Ἦταν φυσικὸ τὸ λάθος.

— Δὲν λέω ὄχι, ἀλλὰ τοῦ τὴν ἐφτίασα!

— Πάντως τώρα ἔξερουν ποῦ βρίσκον-
ται.

— Καὶ τί πειράζει; Εἶναι πιά πολὺ
ἀργὰ γι' αὐτούς!

— Καὶ τί σκοπεύεις νὰ κάνης Νεγκόρο;

— Τί ἔχεις στὸ νοῦ σου γι' αὐτούς;

— Πρὶν στὸ πῶ, πές μοι τί γίνεται ὁ
κύριός μας ὁ Ἀλβέρ.

— Ὁ γέρος. Εἶναι πολὺ καλά. Θὰ εὐ-
χαριστηθῇ πολὺ νὰ σὲ ἴδῃ.

— Πῶς πάνε οἱ δουλειές;

— Τὸ ἐμπόριο τῶν δούλων; Δὲν πάει
ἄσχημα, ἂν κι' ἔχουμε μεγάλες δυσκολίες
τελευταία. Οἱ Πορτογάλοι ἀπὸ τὴ μιά με-
ριά, οἱ Ἑγγλέζοι ἀπὸ τὴν ἄλλη, μᾶς ἔ-
χουν στριμώξει. Μόνο στὰ νότια τῆς Ἀγ-
κόλας μποροῦμε πιά νὰ φορτώνουμε ἐλεύ-
θερα μαύρους. Οἱ ἀποθήκες εἶναι γεμάτες
σκλάβους, καὶ περιμένουμε τὰ καράβια νὰ
τοὺς πάνε στὶς ἰαπωνικὲς ἀποικίες. Ὁ
γέρος Ἀλβέρ, ἐτοιμάζεται νὰ ξαναφύγῃ
γιὰ τὴν Νυαγκβέ καὶ τὴν Ταγκανίκα, ν'
ἀνταλλάξῃ τὶςπραμάτειες του μὲ ἐλεφαν-
τόδοντο καὶ σκλάβους. Ἀλλὰ σοῦ λέω!
Σφίξανε τὰ πράγματα. Οἱ Ἀγγλοὶ ὅλο
προχωροῦνε στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικής,
κι' ἐκεῖνοι οἱ ἀτρόμητοι ἱεραπόστολοι, ἔ-
χουν πᾶσι πιά παντοῦ! Ὅσο γιὰ ἐκεῖνον
τὸ καταραμένο τὸν Λίδινγκστον, ἀφοῦ ἐξε-
ρευνῆσε τὴν περιοχὴ τῶν λιμνῶν, θάρρη
λέει καὶ στὴν Ἀγκόλα. Ἄς ἀφήσουμε τὸν

Οἱ δυὸ ἄθλιοι ἐξακολου-
θοῦσαν νὰ κουβεντιάζουν γιὰ
τὸ ἀπάνθρωπο ἐμπόριό τους,
λὲς καὶ μιλούσαν γιὰ καφέ-
δες ἢ γιὰ ἐλεφαντόδοντο. Ὁ
Χάρις ὅμως εἶχε δίκιο σ' ἓ-
να πράγμα: ὁ πολιτισμὸς
προχωροῦσε ἀργά, ἀλλὰ στα-
θερά στὴ Μαύρῃ Ἠπείρῳ. Ἐ-
να πλήθος ἡρώων ἐξερευνη-
τῶν ποῦ τ' ὄνομα τους θὰ
μείνῃ ἀθάνατο, ὁ Δαβὶδ Λί-
δινγκστον πρῶτα, ὁ πιὸ
σπουδαῖος ἀπ' ὅλους, ὁ
Γράντ, ὁ Σπέκ, ὁ Μπάρτον,
ὁ Καμερόν, ὁ Στάνλεϋ, ἄ-
νοιγαν πρῶτοι τὸ δρόμο σ'
ἐκεῖνες τὶς ἄγριες περιοχές,
καὶ πίσω τους ἀκολουθοῦσαν
οἱ ἱεραπόστολοι, οἱ τίμιοι
ἔμποροι, οἱ ἀποικιακοὶ στρα-
τοί, ὁ πολιτισμὸς.

— Καὶ τώρα Νεγκόρο, εἶπε ὁ Χάρις,
ἔφτασε ἡ στιγμή νὰ μοῦ πῆς τί σκοπεύεις
νὰ κάνης αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους.
— Θὰ τοὺς χωρίσω πρῶτα σὲ δυὸ μέ-
ρη. Σὲ κείνους ποὺ σκοπεύω νὰ τοὺς που-
λήσω σκλάβους, τοὺς μαύρους δηλαδή, καὶ
τοὺς ἄλλους ποῦ...
Τὸ πρόσωπό του πῆρε μιά ἄγρια ἐκ-
φραση...
— Τοὺς ἄλλους τί θὰ τοὺς κάνεις, Νεγ-
κόρο;

— Ἀμα ἔρθε ὁ καιρὸς, θὰ μάθης!

— Εἶναι καλοὶ οἱ μαῦροι! εἶπε ὁ Χάρις.

— Ὁ γέρος Τὸμ μπορεῖ νὰ μὴν ἀξίζει
πολλά, ἀλλὰ οἱ τέσσαρες ἄλλοι εἶναι νέοι
καὶ χεροδύναμοι. Λογαριάζω πῶς θὰ πιά-
σω πολλὰ λεφτά στὸ παζάρι τοῦ Καζοντέ!

— Ἐχεις δίκιο! εἶπε ὁ Χάρις. Τέσσα-
ρες νέγροι πολιτισμένοι ποὺ ξέρουν ἐγ-
γλέζικα, ποὺ ξέρουν τέχνη, εἶναι κελεπού-
ρι πρῶτης! Θὰ τοὺς μοσχοπουλήσης! Ἀ-
λήθεια, στὸν «Προσκυνητὴ» δὲν ὑπῆρχαν
διόλου χρήματα;

— Ὁ! φιλοπράγματα! Μερικὲς ἑκα-
τοντάδες δολλάρια, ποὺ φρόντισα νὰ τὰ
σῶσω ἀπὸ τὸ ναυάγιο. Ὅσοτόσο σὲ κάτι
ἐλπίζω ἀκόμη...

— Τί θέλεις νὰ πῆς;

— Ὁ! τίποτε! ἔκανε μετανιωμένος ὁ

Νεγκόρο.

— Ὅσοτόσο σοῦ μένει νὰ τοὺς αἰχμα-
λωτίσης, εἶπε ὁ Χάρις. Δὲν τοὺς ἔχεις
ἀκόμη στὸ χέρι...

— Λὲς νὰ εἶναι τόσο δύσκολο;

— Ὁχι φίλε μου, ἂν καὶ εἶναι ὀπλι-
σμένοι...

— Ἐχεις καμμιὰ καλὴ ιδέα Χάρις; Μὲ
τὸ ἀχμῖατο, φυσικὰ. Θὰ ἔχης καὶ σὺ μερ-
δικοὺς στὰ κέρδη...

— Ἀκου Νεγκόρο. Δέκα μίλια πρὶν πέ-
ρα, στὴν Κοάντζα, εἶναι ἓνα καρβάνι
σκλάβων, ποὺ τὸ ὀδηγεῖ ὁ ἄραβας Ἰμπν
Χαμῆς, καὶ ποὺ περιμένει νὰ γυρίσῃ γιὰ
νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸ Καζοντέ. Ὁ Χαμῆς,

ἔχει ἀρκετοὺς ἰθαγενεῖς στρατιῶτες μαζί
του, ποὺ θὰ αἰχμαλωτίσουν εὐκόλα τὸν φί-
λο μας τὸν Ντίκ Σάντ καὶ τὴν συντροφία
του. Φτάνει μονάχα νὰ ἔχῃ τὴν καλὴν ἐμ-
πνευσὶν ὁ Ντίκ Σάντ, νὰ τραβῇ κατὰ τὴν
Κοάντζα.

— Θὰ τὴν ἔχῃ ὅμως;

— Θὰ δῆς ποῦ θὰ τὴν ἔχῃ. Δὲν μπορεῖ
νὰ φανταστῇ τὸν κίνδυνο, κι' ἐξυπνος κα-
θὼς εἶναι, δὲν θὰ θελήσῃ νὰ ξαναγυρίσῃ
στὴν ἀκτὴ ἀπὸ τὸ δρόμο ποῦ ἀνεβήκαμε,
γιατὶ θὰ φοβηθῇ μὴ χαθῇ μὲς στὸ παρθέ-
νο δάσος. Θὰ προσπαθῇ λοιπὸν νὰ βρῇ
κανένα μεγάλο ποτάμι, γιὰ νὰ κατεβῇ
πρὸς τὴ θάλασσα μὲ σχεδία. Εἶναι τὸ πι-
λογικό ποῦ μπορεῖ νὰ κάνῃ, κι' αὐτὸ θὰ
σκεφτῇ νὰ κάνῃ. Θὰ τὸ δῆς.

— Ναι... εἶπε συλλογισμένα ὁ Νεγκό-
ρο. Θάρρῃ πῶς ἔχεις δίκιο. Ἴσως...

— Ὁχι «ἴσως», ἀλλὰ «σίγουρα».

Ἀκούστηκε ἓνας πυροβολισμός...

— Μακάρι.

— Ἐγὼ σοῦ λέω πῶς εἶναι σὰ νάχῃ
δώσει ραντεβού στὸ φίλο μας στὴν Κο-
άντζα.

— Λοιπὸν Χάρις, δρόμο τότε! Γιατὶ
ξέρω καλὰ τὸν Ντίκ Σάντ! Δὲν θὰ χάσω
μερῆς, κι' ἐμεῖς πρέπει νὰ φτάσουμε πρὶν
ἀπ' αὐτόν.

— Ἐμπρός, λοιπὸν φίλε!

— Ὁ Χάρις κι' ὁ Νεγκόρο σηκώθηκαν νὰ
ξεκινήσουν, ὅταν κάτι ἀκούστηκε πάλι μὲ
σα στὰ ψηλὰ χορτάρια.

— Ὁ Νεγκόρο ἄρπαξε τὸ μπράτσο τοῦ

Χάρις.

— Σαφνικὰ ἀκούστηκε ἓνα μανιασμένο οὐρ-
λιασμα, κι' ἓνας σκύλος μεγάλος μὲ τὴν
φοβερὴν τὸν στόμα ὀρθάνοιχτο, ἐτοιμο-

σπικὲ νὰ ριχτῇ τρὺ Πορτογάλου.

— Ὁ Δίγκος! φώναξε ὁ Χάρις.

— Ἀ! Αὐτὴ τὴν φορά δὲν τὴν γλυτά-
νει τὸ παλιόσκυλο! ἔκανε ὁ Νεγκόρο ση-
κώνοντας τὴν καραμπίνα του.

Ἀκούστηκε ἓνας πυροβολισμός, ἓνα οὐρ-
λιαχτὸ πόνου, καὶ τὸ σκυλὶ χάθηκε μὲς
στὰ χορτάρια.

— Ὁ Νεγκόρο ἀκολούθησε γιὰ λίγο τὴν
ματωμένη ἰχθυὸν τοῦ ζώου, ἀλλὰ γρήγορ-
αὶ ἐπέστρεψε.

— Ἐλπίζω νὰ τὸ σκότωσα αὐτὸ τὸ πε-
λιόσκυλο, εἶπε.

— Ὁ Χάρις παρακολούθησε ὅλη τὴν σκηνὴ
ἀμίλητος.

— Δὲ μοῦ λὲς Νεγκόρο, εἶπε τέλος. Γιὰ
τὴν αὐτὴν τὸ σκυλὶ σὲ κυνηγᾷ ἔτσι; Ἐχῇ
κανένα λόγο;

— Μπορεῖ νάχῃ... Μὰ τώρα πιά δὲν θὰ
μὲ ξανακυνηγήσῃ.

— Καὶ τί λόγο εἶχε νὰ σὲ μισῇ Νεγ-
κόρο;

— Ὁ! Ἐχουμε κάποιο παλιὸ λογαρι-
σμὸ ἐμεῖς οἱ δυο.

— Ὁ σκύλος κι' ἐσύ;

— Ναι... Εἶναι μιά πολὺ παλιὰ ἱστὸ-
ρία.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Η Σελίδα των Μυθών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Τα καρώματα της Κίτης

Αγαπητά μου παιδιά,

Θα σας γνωρίσω σήμερα μια μικρή φι-
λενάδα μου, την Κίτη. Ακούστε τί σκά-
νωσε τούτες τις μέρες. Μιά χειμωνιάτικη
χύγη, που ο ήλιος έλαμπε στον ολοκάθαρο
ουρανό, η Κίτη σκέφτηκε να κάνει ένα τα-
ξίδάκι με το σιδηρόδρομο. Δεν είπε σε κα-
θένα τίποτε, ούτε στο σπίτι της. Έφυγε
κρυφά. Δεν ήταν παράξενο που της πέ-
ρασε μια τέτοια ιδέα. Μπροστά της στε-
νόταν η αμαξοστοιχία. Η πόρτα του βα-
γονιού της πρώτης θέσης ήταν ανοιχτή.
Τα καθίσματα της έφάνηκαν μαλακά κι
εναπαυτικά. Πώς να ξεφύγει τον πειρα-
σμό;

Μια και δυο λοιπόν, η καλή σου η Κί-
τη, πηδά στο βαγόνι και μαζεύεται πάνω
στο καθίσμα.

Όταν ο εισπράχτορας έκαμε το γύρο
ου στα βαγόνια δεν πρόσεξε την Κίτη.

Εύτυχώς. Γιατί αν της ζητούσε εισιτήριο
άσχημα θα την είχε. Δεν είχε βγάλει,
ούτε κρατούσε χρήματα να πληρώσει.

Επιτέλους, ξεκίνησε κάποτε το τραίνο.
Η Κίτη κοιτούσε από το παράθυρο έξω
τά μέρη κι έλεγε με το νου της: «Τί ω-
ραία που είναι να ταξιδεύη κανένας». Δεν
την ένοιαζε καθόλου που ήταν μονάχη. Το
έβρισκε μάλιστα πολύ διασκεδαστικό πού-
φυγε κρυφά.

Στον πρώτο σταθμό, που σταμάτησε η
αμαξοστοιχία, μπήκε στο διαμέρισμα μια
κυρία και κάθισε κοντά στην Κίτη. Η κυ-
ρία έβγαλε μάλιστα ένα γλυκισμα να το
φάει κι έδωσε και στην Κίτη ένα κομμάτι.

Αχ πόσο της άρεσε! «Επειτα η κυρία
ρόησε την Κίτη που πηγαίνει, μα εκείνη
δεν απάντησε γιατί δεν ήξερε.

Το τραίνο τρέχει τώρα πολύ. Η Κίτη
ζαλίζεται απ' το κούνημα κι' άποκοι-
νεί για καλά.

Στον άλλο σταθμό μπήκε στο βαγόνι ο
σταθμάρχης. Η Κίτη ξύπνησε. Εκείνος
της χάιδεψε το κεφάλι — τί εύγενικός α-
λήθεια — και την πήρε και την κατέβασε
στο σταθμό.

— Έλα Κίτη, της είπε, θα σε στείλω
σπίτι σου γιατί σε γυρεύουν κι' άνησυ-
χούν. Δεν έπρεπε, κατεργάρα, να φύγης
κρυφά!

Εκείνη την ώρα περνούσε ένα άλλο τραί-
νο, που πήγαινε στην αντίθετη διεύθυνση.
Ο σταθμάρχης έδωσε την Κίτη στον ό-
δηγο και τον παρεκάλεσε να την προσέχη
και να την πάει στο σπίτι της.

— Την καυμένη, θα σκέπτεστε τώρα έ-
σεις, παιδιά μου. Ξύλο που θα φάει σά-
φτάση στο σπίτι της. Ακούς εκεί η κα-
τεργαρούλα να φύγει κρυφά;

Μη στενοχωριέστε όμως η Κίτη δεν έ-
φαγε ξύλο, ούτε τη μάλλωσε κανένας. Για-
τί είναι, άπλουστατα, μια χαριτωμένη
σταχτερή γατούλα και το σπίτι της εί-
ναι ο σταθμός του σιδηροδρόμου.

Αν ήταν ένα κοριτσάκι ποτέ δε θα έ-
κανε τέτοιες τρέλλες. Γιατί τα κορίτσια
καθώς και τ' αγόρια έχουν μυαλό και δε
κάνουν αυτά τα καρώματα. Μια γατούλα
όμως που να το βρή το μυαλό. Δεν είναι
έτσι;

Η γιαγιά ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μια φορά κι' ένα καιρό ζούσε κά-
ποιο κοριτσάκι, που το έλεγαν Φωφώ.
Η Φωφώ ήταν έξυπνη και όμορφη,
μόνο που ήταν λίγο τεμπέλα. Δεν ά-
γαπούσε πολύ το διάβασμα και δεν
ήθελε να βοηθή καθόλου την μητέρα
της στις δουλειές του σπιτιού. Και
πιο πολύ απ' όλα η Φωφώ βαρύνταν
το σχολείο.

— Γιατί, έλεγε, να κουράζωμαι
και να κάθωμαι τόσες ώρες στο θρα-
νίο; Δεν είναι καλλίτερα να μένω
στο σπίτι και να παίζω με τις κου-
κλες μου;

— Φωφώ μου, την συμβούλευε η
μανούλα της, αν δεν διαβάξεις και
δεν πηγαίνεις στο σχολείο θα μείνης
ξύλο άπелέκτο. Θά είσαι ένα άχρη-
στο κορίτσι και κανείς δεν θα σ' ά-
γαπά.

Μα η Φωφώ δεν έπαιρνε από λό-
για.

Και η μητέρα της δεν ήξειρε τί να
κάνει.

Μια μέρα εκεί που η Φωφώ ήταν
ξαπλωμένη στο κρεβάτι κι' έκανε
την άρρωστη, για να μην πάει στο
σχολείο, η πόρτα άνοιξε και μια πα-
νέμορφη νεράιδα μπήκε στο δωμάτιο.
Φορούσε ένα όλολευκο μακρύ φόρε-
μα και τα ξανθά της μαλλιά όμορ-
φαιναν πιο πολύ το γλυκό της πρό-
σωπο.

— Ήρθα να πάρω μαζί μου τη

Φωφώ, είπε στη μητέρα της. Όταν
θα γυρίση πίσω θάχη γίνει, πιά, ένα
καλό κορίτσι.

Σάν τ' άκουσε η Φωφώ έβαλε τις
φωνές:

— Όχι, δεν θέλω, δεν πηγαίνω...
Μα η νεράιδα την σήκωσε σάν πού-
πουλο με τ' άπαλά της χέρια και
βγήκε απ' το σπίτι.

Στο δρόμο η Φωφώ έκλαιγε και
φώναζε, αλλά η νεράιδα έκανε πώς
δεν άκουε. Και σε λίγο έφτασαν
μπροστά σ' ένα ωραίο σπιτάκι που
ήταν στη μέση ενός δάσους.

— Αυτό είναι το «μαγικό σπίτι» εί-
πε η νεράιδα. Θά μείνης εδώ και σαν
γίνης καλό καλό κορίτσι θάρθω να
σε πάρω.

Κι' η νεράιδα άνοιξε την πόρτα,
έβαλε μέσα την μικρή Φωφώ, την ξα-
νάκλεισε κι' έφυγε.

Με την ψυχή γεμάτη φόβο κοίταζε
τώρα το κακό κορίτσι δεξιά κι' άρι-
στερά:

— Τί θρώμικα που ήταν όλα!

Άράχνες κρέμονταν σ' όλες τις
γωνίες, τα έπιπλα ήταν άνω- κάτω,
κι' η κουζίνα γεμάτη άπλυτα πιάτα.

Η Φωφώ σήκωσε τούς ώμους.

— Όχι δεν θά της περνούσε της
Νεράιδας. Μια πεντάρα τσακιστή δεν
θάδινε για τίποτε.

Κι' έτρεξε άμέσως στο κρεβάτι
για να κοιμηθί. Μα το κρεβάτι ή-
ταν τόσο άκατάστατο, τόσο βρώμ-
ικο, που η μικρή συχάθηκε. Έτσι ά-
ναγκάστηκε να θγάλη τα άκάθαρτα
σεντόνια, να το τινάξει και να το
στρώσει πάλι με καθαρά, που βρήκε
σ' ένα συρτάρι της ντουλάπας.

Όταν τελείωσε πιά, έπεσε εύχαρι-
στημένη να κοιμηθί. Ένας φοβερός
θόρυβος, όμως, που έρχόταν από
την κουζίνα δεν την άφισε. Η Φωφώ,
τρομαγμένη έτρεξε να δει τί συμβαί-

νει. Κι' είδε κατάπληκτη τις άπλυτες
κατσαρόλες και τα πιάτα να χο-
ρεύουν και να φωνάζουν:

— Πλύνε μας, πλύνε μας.
Η Φωφώ σήκωσε και πάλι τούς
ώμους και είπε:

— Τί με νοιάζει; φωνάζετε όσο θέ-
λετε... κι' έκανε να φύγει.

Αλλά... μπάμια κατσαρόλα της
έρχεται στο κεφάλι φωνάζοντας:

— Πλύνε με.

Η Φωφώ άναγκάστηκε να ύπα-
κούση. Ζέστανε νερό κι' έπλυνε την
κατσαρόλα.

Και τα πιάτα όμως κι' οί άλλες
(Συνέχεια στην άπέναντι σελίδα)

ΣΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΠΙΤΑΚΙ

(Συνέχεια από την απέναντι σελίδα)
κατσαρόλες την χτυπούσαν τώρα και φώναζαν:

— Πλύνε μας, πλύνε μας.

Κι' έτσι η Φωφώ έπλυνε τὰ πιάτα, καθάρισε την κουζίνα κι' όλα έλαμψαν. 'Αλλά φαίνεται πώς δεν είχε ακόμα τελειώσει. Κι' απ' τ' άλλα τὰ δωμάτια ακούγονταν περιεργοί θόρυβοι. Τὰ τζάμια έτρίζαν και φώναζαν:

— Καθάρισέ μας.

Τò πάτωμα γυριούσε γύρω - γύρω και φώναζε:

— Σκούπισέ με.

Τὰ έπιπλα χόρευαν και φώναζαν:

— Ξεσκόνισέ μας.

Τò ταβάνι άνεβοκατέβαινε και φώναζε:

— Ξαράχνισά με.

Κι' η Φωφώ αναγκάστηκε να κάνει όλες τις δουλειές και ψόφια από την κόπωση έπεσε να κοιμηθής.

Σάν ξύπνησε την άλλη μέρα, ένα χοιτρό βιβλίο βρέθηκε στο κρεβάτι της. Την χτύπαγε στο πρόσωπο και φώναζε:

— Διάβασέ με, διάβασέ με.

Κι' η Φωφώ τò διάβασε κι' έμαθε τού κόσμου τὰ πράγματα.

"Επειτα πήγε στην κουζίνα γιατί πεινούσε κι' ήθελε κάτι να φάη. Ένα ποτήρι γάλα την περίμενε στο τραπέζι με ψωμί και βούτυρο.

— Γάλα, φώναξε σάν τò είδε η Φωφώ. Δεν τò πίνω ποτέ μου. 'Αλλά άμέσως τò γάλα χύθηκε από τò ποτήρι κι' άρχισε να τρέχει στο πάτωμα. Σέ λίγο όλο τò σπίτι είχε πλημμυρίσει με γάλα και τò ποτήρι ήταν πάντε γεμάτο. Και τò γάλα στά πατώματα άνέβαινε, άνέβαινε κι' έκανε μιά λίμνη κι' η Φωφώ κόντευε να πνιγής. Κατάλαβε τότε πώς τò κακό, δεν θα σταματούσε αν δεν έπινε τò γάλα της. "Ετσι, σήκωσε τò ποτήρι και τò ήπιε κι' άμέσως η λίμνη χάθηκε.

Τώρα είχε να καθάριση πάλι τò σπίτι και να πλύνη τὰ πιάτα, πού μόνα τους είχαν λερωθής.

Αυτή η ζωή της μικρής Φωφώς κράτησε μιά βδομάδα. Διάβασμα και δουλειές, όλη την ημέρα.

Στην άρχή ήταν πολύ δυστυχισμένη; μά σιγά - σιγά κατάλαβε πώς είχε μάθει να είναι χρήσιμη στάν έαυτό της και στους άλλους.

Τότε παρουσιάστηκε και πάλι η νεράιδα.

— Τώρα μπορείς πιά να πäs στο σπίτι σου, της είπε.

— Σ' εύχαριστώ, καλή μου νεράιδα, απάντησε η Φωφώ. "Από δώ και μπρός θα είμαι ένα καλό κορίτσι.

Κι' έτσι η Φωφώ γύρισε στο σπίτι της και ήταν πάντα ένα καλό παιδί πού διάβαζε τὰ μαθήματά του και βοηθούσε στις δουλειές τή μητέρα της.

Η ΑΝΕΜΗ

Εγκριση ψευδωνύμων

Έγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: 'Αγρινιάτικος Λαουτζίκος, Πριμαβέρα, 'Ανθος, 'Ερήςμου, 'Υπεράνθρωπος, Τρομερό, Λυκόπουλο, 'Αστροφός, Δυό 'Ιππότες, Πρωτοφάτης, Μικρός Τροβαδούρος, Μαρία 'Αντουανέττα, Ζωγράφος Φεμπάνας, 'Αγγελος Χρυσάφης, Τίμος Δώρης, 'Η Καλλονή της Νεολίας, Ρόξτον, 'Αργύρης, 'Εφταλιώτης, 'Ιώνιος Φλοισβός, Μανιασμένος Λέων, Δυό Μαθηματικοί.

Τι πρέπει να κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

Πώς σταματάμε μια έξωτερική αιμορραγία πού δεν είναι σοβαρή.

"Όταν η αιμορραγία από ένα τραύμα δεν είναι σοβαρή, ο πιο μεγάλος κίνδυνος δεν είναι μήπως χάσει ο τραυματισμένος πολύ αίμα, παρά να μη μολυνθής η πληγή.

Πρώτος κανόνας: Μην άγγίζετε ποτέ μιά άνοιχτή πληγή, έστω κι' αν είναι μικρή, με τὰ χέρια, τò στόμα, ή ακάθαρτα πανιά. "Αν δεν έχετε άποστειρωμένη γάζα πρόχειρη, χρησιμοποιείστε ένα φρεσκοπλυμένο μαντήλι.

Δεύτερον: Μην πλένετε ποτέ μιά πληγή με νερό και σαπούνι. 'Υπάρχει φό-

δος να μεταφερ-
τε τὰ μικρόβια
του δέρματος και
του νερού μέσα
στην πληγή.

Τρίτον: Η βενζίνη του αυτοκινήτου δεν κάνει για τραύματα, όπως νομίζουν πολλοί. "Ο πιο πρόσ-
χειρος τρόπος να άπολυμάνη κανείς μιά πληγή είναι με κοινό οινό-
πνευμα όταν δεν έχουμε άσπρο κα-
θαρό. Βρέγουμε μάλλον στεγνά λί-
γο βαμβάκι, και πλένουμε την πλη-
γή, άρχίζοντας ά-
πό τὰ χείλη της, και πηγαίνοντας
προς τὰ έξω. Πο-
τέ όμως από τὰ
έξω προς την
πληγή, γιατί θα
την μολυνουμε με
τὴν ήδη λερωμένο
οινόπνευμα. Την
ίδιοι την πληγή
δεν την πλένουμε
με τὸ οινόπνευμα.

Γι' αυτήν χρησι-
μοποιούμε μιά έ-
λαφριά διάλυση ι-
ωδίου (2%) ίδιο
μέσα στο οινόπνευ-
μα, όπως τò βρίσκουμε στο φαρμακείο.

Αν όμως τò μπουκάλι με τὸ ιδίο δεν έ-
χει γυάλινο βούλωμα ή λαστιχένιο, τò ίω-
διο έξατμίζεται, γίνεται πυκνό, και μπο-
ρεί να μάς κάψει. Πρέπει να τò αραιώ-
ρουμε ξανά με καθαρό, άσπρο οινόπνευμα
στο φαρμακείο. Έκτος από την πληγή,
του φαρμακείου. Έκτος από την πληγή,
άλείφουμε με ιδίο και τò δέρμα γύρω
απ' την πληγή.

Γι' αυτό χρησιμοποιούμε λίγο βαμβάκι
ή γάζα, αλλά στεγνά στεγνά, και χωρίς
ν' αφήνουμε ποτέ τò βαμβάκι με τὸ ιδίο
πάνω στην πληγή.

Ποτέ δεν χύνουμε ιδίο πάνω στην πλη-
γή ή πάνω στη γάζα πού την σκεπάζει!
Πριν δέσουμε την πληγή, πρέπει ν' ά-
φήνουμε τò ιδίο να στεγνώνη στὸν αέρα,
φίνωμε τò ιδίο να γίνη φουσκάλο. 'Υ-
γιατί διαφορετικά, θα άποστειρωμένη γάζα
στερα βάζουμε και την δένουμε με επίδεσμο, ένα
άπάνω, και την δένουμε με επίδεσμο, ένα
μαντήλι, ή λευκοπλάστη αν είναι μικρή.

Μην πειράζεστε τούς θρόμβους πού σχη-
ματίζουν τò αίμα όταν πήξη. Αυτοί στα-
ματούν την αιμορραγία. Μην τραβάτε πο-
τε άπτόματα τή γάζα από ένα τραύμα.

Δεν είναι ανάγκη να κάνουμε και δεύτερη
επάλειψη με ιδίο. "Αν σταμάτησε ή αι-
μορραγία, αφήνουμε την πληγή δεμένη δυό
τρεις μέρες, κι' ύστερα ξεκολλάμε τή γά-
ζα μ' ένα έλαφρό άντισταπτικό (όξυζενέ ή

βραστό νερό κι' έλάτι) για να μην αι-
μορραγήσει ξανά ή πληγή. "Αν έκλεισε εν-
τελώς, την αφήνουμε έτσι. "Αν είναι άνοι-
χτή, βάζουμε πάλι άποστειρωμένη γάζα
άφου πασπαλίσουμε πριν την πληγή με
λίγη σκόνη από σουλφάμειδες.

Μη βάζετε ποτέ ιδίο σε μέρη πού εί-
ναι κοντά στα μάτια, ή σ' άλλες ευαίσθη-
τες κοιλότητες του σώματος.

"Αν άφου έπιδέσουμε την πληγή απ' α-
την εξακολουθεί να τρέχει αίμα, μπορούμε
να τò σταματήσουμε σφίγγοντας δυνατά
τò μέρος άκριβώς πάνω από την πληγή.

"Αν τò αίμα εξακολουθεί να τρέχει άλλω-
ή αιμορραγία δεν είναι δυνατή, μην ξεκο-
λήσετε τὸν πρώτο επίδεσμο γιατί θα χα-
λάσουν οί θρόμβοι του αίματος πού κλεί-
νουν την πληγή.

Καλύτερα βάλε-
τε κι' άλλον επί-
δεσμο επάνω στο
πρώτο, ώσπου να
μην περνάει πι-
τό αίμα.

Πώς θα στα-
ματήσω μιά
σοβαρή
έξωτερική
αιμορραγία

"Όταν τò αί-
μα γρέχει άφθονο απ'
μιά πληγή, πρέ-
πει να φροντίσει
με με κάθε θυσία
να σταματήσω
την αιμορραγία
τò γρηγορώτε-
ρο.

"Όταν ο άνθρ-
πος χάσει τò μι-
σόν αίμα, δεν μπο-
ρεί να ζήση. Γι'
αυτό μπορεί να
μάς τύχη να σώ-
σουμε τή ζωή εν-
δὸν άνθρώπου, για-
τί ώσπου νάρθη ο γι-
ατρός, έκάναμε
κείνο πού έπρε-
πει να σταμα-
τήση ή αιμορραγία.

Πριν μπούμε σε
λεπτομέρειες, με-
λέτε πώς ένε-
 από τούς καλύτε-
ρους τρόπους να
σταματάμε μιά
αιμορραγία, είνε
να πιέξη με τὰ δάχτυλα ή με έναν σφ-
χτόν επίδεσμο την άρτηρία πού τραυ-
ματισμένο από την πληγή κι' όσο γίνεται
πιο κοντά στην καρδιά.

Μελετήστε καλά την εικόνα πού δη-
σιεύουμε. Τὰ άσπρα σημάδια, δείχνου-
τὰ μέρη πού πρέπει να σφίξουμε σε πε-
πτωση πού τρέχει αίμα από πληγή πού
βρίσκεται κοντά τους.

Στο έρχόμενο θα σας τὰ έξηγήσω
αυτά καλύτερα.

Ο γιατρός

♦

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

♦

Ο έπιθεωρητής ρωτά ένα μικρό μ-
θητή:

— Πόσο κάνουν δύο και δύο;

— Αυτό εξαρτάται...

— Πώς; ρώτησε έκπληκτος ο έπιθε-
ωρητής.

— Έξαρτάται. "Αν δηλαδή τò ένα 2
ναι κάτω από τò άλλο κάνουν τέσσερα
αν είναι δίπλα κάνουν είκοσιδύο.

ΠΛΑΤ

ηθοπλαστικά, έθνικα και έγκυκλοπαιδικά που τακτικά αναπτύσσονται τόσο στα εξωσχολικά παιδιά, όσο και στα παιδιά του δημοτικού.

1720) Στόν Σιμόν, 'Αμφιτρίων, "Ήρωα Θρύ-
λο και Τρυποκάρυδο:
'Εσείς, μαρίδες ταικινιστές,
πού τρώτε... κουνουάρες,
μάθετε πώς δέν άπαντά
σε τέτοιες κουταμάρες!

1721) Στόν Ντίκ Σάντ, Κατεπάνω και Τάτη:
Δυό λείεις μόνο θέ να πώ
για να μη γίνη ντόρος (1)
Δέν σάς έμπνέει ο Χριστός,
μονάχα ό... 'Εωσφόρος!...

1722) Στήν Ζελίνα:
'Από την... φασολάδα σου
κι' άπ' την πολλή βλακεία,
πρόσεξε μην έμφανιστή
καμιά... έδρωπικία!...

1723) Θερμοαντιχαιρετώ Φυστίκην, Φασαρία και
αυτόπουλο.

1724) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση χαιρετού-
δους -ες. Δάφνη του Εύρύτα σε χαιρετούμε.
κνθό 'Αγγέλε κάθησε στ' αγά σου.

1725) Χαιρετώ Στέγο "Αστεγο, σε γνωρίζω
λά. Κύκλε έπιστολή σου έλήφθη. Άπαντώ, Ζαρ-
περιμένω το μηνύμα σου. Δάφνη τα σταφύ-
άωρίμασαν δέν θα μπής στην κίνηση;
'Αλκή η Πνευματ. Χαραυγής Λευκόδοσ

1726) Ντίκ - Σάντ τί λές για ένα γραμματάκι
σω περιοδικού. Γράψε πρώτος.
Πολυμήχανος 'Οδυσσεύς (ΔΑΔΩΝ)

1727) Με μεγάλη φόρα μάς μπαίνεις Περιήφανε
ετέ (1421) δέν ξέρεις τί συμβαίνει. Πρόσεξε
ατί είμαι ο Πολυμήχανος 'Οδυσσεύς

1728) Ψηφίζω να φύγουν οι 'Απάχηδες.
Πολυμήχανος 'Οδυσσεύς (ΔΑΔΩΝ)

1729) 'Η θρυλική εξέδα πεννομαχιών Κ. Δια-
βολάκι, Γλωσσόκοπανα, Ροδόπουλος, Ταπεινός, 'Ε-
ψαλμός, Ντολорές.
Πλάτων Πρόεδρος 'Πνευματ. Χαραυγής Πύλου

1730) Πεννομάχοι! Προσκυνηστε τους. Πρώτος
Πλάτων Πρόεδρος 'Πνευματ. Χαραυγής Πύλου

1731) "Ελστε (1509) δέχομαι να γίνουμε φί-
λοι, αλλά δέν είμαι Καρδοτισιώτης.

1732) 'Αντιχαιρετώ Ντολорές (1480) και όλους
ους φίλους.

1733) Χαιρετώ όλους τους φίλους του 'Απανθη-
κού.

1734) Μετά τετράμηνον άποχήν από τη σελίδα
ν πεννομάχων επανέρχομαι και πάλι με καινούρ-
χα χαρα, με την δύναμη 'Εκείνου.

1735) Θερμοαντιχαιρετώ: Κατεπάνω, Ταπεινόν,
τη, Ντίκ Σάντ και άλληλογραφώ με όλους-ες.
Ματτίας (Δάδων)

1736) 'Αλθανικόν 'Επος, οι Δάδες είναι και θα
ραμείνουν ύψαλος, γιατί έχουν 'Αρχηγό τον Χρι-
στο. 'Αντιχαιρετώ: Ντίκ Σάντ, Κατεπάνω, Νόρ-
νοδολούδο; 'Εντελώς καθόλου 'Αλκη. Ποιός ο λόγος
Ρούντης

1737) Πόθεν έγνωκας Σιμόν; Κόκκινη Βράχε,
π. μ... είσαι (1504). Εύθυμε Τυρολέζε, τί
επτάωση... κι' εγώ δέν ξέρω άραδικά (!!!).

1738) Ν. Σαλονικιέ, το σωστό «Λαθεύστατον»
Ρούντης

1739) 'Η (1212) λάθος εγώ είμαι βέρος Πα-
νηναϊκός Δας Πολιτισμού. 'Αντιχαιρετώ Μάριε,
'Ιππότη, Δρόσο δέν ήλπιζα νασαι τόσο...
'Ε Βόλο. Δας Πολιτισμού που τον βρήκες τον
Λιτισμό; Δικηγόρε Νεολαίας νομίζεις πως εί-
νος είσαι ή γιά... δέσιμο; 'Εξάψαμε και στη
παγώνεις. 'Αποκληρώνόμενος 'Ιππότης

1740) Ναυτόπουλο. αντιχαιρετώ (1527).
Ντέντεκτιβ Χ.

1741) 'Αλληλογραφείς; "Αν ναί γράφε (124
χος 30).

1742) Χαιρετώ άπαντας, Παναθηναϊκούς και μή.
Ντέντεκτιβ Χ.

1743) Παναθηναϊκός = 'Ομάδα Θρύλος.
Ντέντεκτιβ Χ.

1744) 'Ιπτάμενε 'Ολλανδέ (1400) νομίζεις ότι
εί εξυπνάδα. Χαιρετώ Ντόλλαν και ζητώ άλλη-
γραφία. Νεραϊδοπαίδο είσαι του 'Ελληνόπου-
μιά. Μικρή Λαίδη, 'Ανεμώνη, Ζελίνα χαιρετώ.
'Εκείνην; Σοδωρεθείτε και ός λειψών αυτό.
Εύθυμος Τυρολέζος

Γ. Γ. 'Αλληλογραφώ μέσω περιοδικού καθώς και
γωθειαν. Γράψτε: 'Αγγελον 'Αγγελίση, μαθητή
Πανασιού 'Αλεξανδρουπόλεως. Ο ίδιος

1745) Παρακαλώ εάν υπάρχει κανένας Κυπαρισ-

σιώτης Κυπαρισσιώτισσα να το γραφή σε αγγε-
λία του. Μπούλης

1746) Προσοχή! Προσοχή! 'Από δω και στο
έξής δέν θα ονομάζομαι πιά 'Ελεύθερο Πουλί. 'Α-
λάς λοιπόν το φευδώνυμό μου και επί τη εύκαι-
ρία στέλλω ένα θερμό χαιρετισμό εις όλους τους
πεννομάχους.

Πρωτοφάλης (πρώην 'Ελεύθερο Πουλί)

1747) Χαιρετώ Φαίθωνα (καλώς ήλθε). Δι-
συμφωνώ όμως με το ζήτημα του «συλλόγου» του
λές. Διότι δέν μπορεί να ονομαστή μια ομάδα από
4 πλουσιόπαϊδα, που την ονόμασαν επιδεικνικώ-
τατα «συλλόγος» με το όνομα «Νεανική Φλόγα»
Πρωτοφάλης (πρώην 'Ελεύθερο Πουλί)

1748) Προς Ν. Κρίνη:
Τό πεζό σου είν' ωραίο
κι' είν' σπουδαία έκλογή
μά θα ήτο πιό ωραίο
αν δέν ήτο άντιγραφή.

Πρωτοφάλης

1749) 'Ελ. Φοινίκα: Γκλάντ του χάδ μετ γιού.
γουνίτερ γιού νόου ίγκλις. 'Ανδρέας Θεοδωρίδης

1750) Σου συμβουλεύω 'Εξάψαλμε
τόσα πολλά μη γράφεις,
διάβαζε τα μαθήματα σου
γιατί να μην την πάθεις.

'Ανδρέας Θεοδωρίδης ('Ανεξάρτητος)

1751) Ζελίνα, 'Αλκυών, Ζ. Ρενουάρ, Μυροίση.
γιά. 'Αλληλογραφούμε; Γράψε μέσω περιοδικού
Τζιτζιφιρίκο στρίβε γιατί θα σου τινάξω τα πύ-
ταλα.

'Ανδρέας Θεοδωρίδης

1752) Εύχαριστώ 'Αφρ. Θερμική, 'Αετί του
Βόλτου και Μπούλντ. 'Αντιχαιρετώ.
Νίκος Σαλονικιός (δ... θερμοίμος)

1753) Χρυσομαλλούσα, πόσα βυτία... όδυνά
καταναλίσκεις; Νίκος Σαλονικιός

1754) Καλέ... "Αντες (739), "Υπερ! Τί τρώς
και... παχαίνεις έτσι;

Νικολάκης ο Σαλονικιός

1755) «Πεννομαχικές φυσιογνωμίες»:
'Ιδού έμπρός σας τώρα
ο Σάτος της Κυφέλης,
ο άγαθός ψηλός,
ο άδελφός της 'Ελλης!

Νίκος Σαλονικιός

1756) Θερμοαντιχαιρετώ Μάκ - 'Αρθουρ (δυό
γραμμούλες μέσω περιοδικού); Τ. Γιούλης (1488)
πρόσεχε μην ακουναίγης. Καλλονιστόπουλο

1757) 'Εξάψαμε: 'Ανεβαίνω εις το πύκνο κά-
πτω πύκνο πέφτω κάτω. Καλλονιστόπουλο

1758) Πρωτοπαίνοντας στην πεννομαχόστηλη
χαιρετώ όλους -ες. 'Ιδιαιτέρως Ντολорές, Πισιρ-
δόνι, 'Εξάψαλμο, Στέγο "Αστεγο, Ζελίνα, Τώνη
Γιούλη. Μικρός Τροβαδούρος

1759) Κ. Διαβολάκι, Διαβολόπαϊδο, 'Αθλ. Διο-
βολάκι, άπ' την Κόλαση δραπέτευστε;
Μικρός Τροβαδούρος

1760) Θ. Μπέμπης, Χ. Δρόσος = Σκύδαλα.
Μικρός Τροβαδούρος

1761) Τ. Ρούμης:
Μάτια όνειροπόλα,
μάγουλα παντζάρια.
χείλη σαν πλαστάρια
θυμίζουν όλα
ζεστή φρατζόλα.

'Ερατώ

1762) Κ. Διαβολάκι = Ξεγάνωτος ντενεκές.
Ντολорές = Μαγιάτικη άρκουδα.

'Αντουανέττα

1763) Θερμοαντιχαιρετώ: Χαράλαμπο Δρόσο,
Μπέμπη και κάθε 'Ολυμπιακόπαϊδο. 'Αεκτζή μιά...
μπουκιά φαίνεται. 'Αμφιτρίων

1764) Κ. Διαβολάκι (1204) κρυάδες με γέμι-
σες!... Καραμπέτ, ελάγκρεφεν... το 'Αμφιτρίων

1765) 'Εξάψαλμε:
Θά σου αγοράσω, αυτό
— καλώς παιδί γι', αυτό
— χαλάλι κάνε λοιπόν πάσο —
ένα φίμωτρο γερό.

'Αμφιτρίων

1766) Ν. Εύθειώτη τί γίνεσαι; Γιατί δέν γρά-
φεις; Ζ. Ρενουάρ πώς πάτε τα πινέλα; 'Αγαπάς
την τέχνη μας; Είμαι όπαδός της. Ζωγράφος Ρεμπλάνς

1767) 'Ας προφυλαχθούν οι άντιγραφείς σκι-
των. Είμαι ο Ζωγράφος Ρεμπλάνς στην Αίγυπτο

1768) Μετά των μικρών άπουσιών, Μπέμπης
επανέρχομαι στον κύκλο των πεννομαχικών.
Θανάσης Μπέμπης

1769) Αυτό (1121) 'Εξάψαλμε πιστεύω να το
είδες στους άγώνες: α' 'Ολυμπιακός 1 — 0.
2 — 1, α' 'Ολυμπιακός — α' Πανιώνιος Μπέμπης

1770) 'Απόλλωνα πρόσεξε: α' 'Αρης — α' 'Ολυμ-
πιακός... 1 — 2111 χά, χά. Θανάσης Μπέμπης

1771) Κατεπείγουσα άνακοίνωση: Ζητείται ο-
ις-εξ-εκείνων δια να τοποθετηθή εις την κεφαλή
του 'Αναγνώστη Κοτρίδη. Θανάσης Μπέμπης

1772) Μάκ - 'Αρθουρ ένα λάθος. Σκαλιστήρι
όχι Μυτιληνός. Θανάσης Μπέμπης

1773) Σκαλιστήρι: όταν επιστρέφεις γράψε μου.
Θανάσης Μπέμπης

1774) 'Ολυμπιακός Μυτιληναίος = Ποιητής Κε-
ραυός — Σαρδασπαλός. Θανάσης Μπέμπης

1775) Λευκοδίτες λαβετε το φέρελ σας και έρ-
ραστήτε όμαδια γι' την πρόσδο του πορσθηρο-
'Αγγελος Χρυσόφης

1776) Δυό κυριστόπουλα = Κοιμήτριες. Ν.
Ζαλονικιός. 'Εξυπνάδας Ουύλος = 'Αγριο-
ρης Τ. Γιούλης. 'Ανόητος. Ζελίνα = 'Απόλλων
τορίστο

1777) α' 'Αρης - Θερμικός 3 — 2. α' 'Αρης
- 'Αρμελίας 2 — 1 α' 'Αρης - «Ντερίρ - Στόρ»
2 — 1 Ζήτω ο ένδοξος α' 'Αρης

1778) 'Η θάλασσα έστέρψε
και βήκανε τ' χταπόδια
ίδωκε κι' ο α' 'Ολυμπιακός
με τα σπασμένα πόδια!

'Απόλλων

1779) α' 'Αρης - Χρυσός καβαλλόρρης. α' 'Ο-
λυμπιακός - Γκαζοντενέκας. 'Απόλλων

1780) 'Αγνή ψυχή, γιά σου. Ψαράς = Κου-
σερδοποιημένα χωράτα Εύζωνοπούλα = Γλωσσό-
κοπάνο του χωριού Καλλονή της πλήρης

1781) Ψαράς. 'Αγνώστους ντενεκές. 'Ερήμου σε
σπασματών σαρδελών. Γεράκι της 'Αγνή ψυχή
γνώρισα. "Υπερ πώς περνάς;

1782) 'Αμαζών άλληλογραφούμε; Γράψε μέσω
περιοδικού. "Υπερ κανείς λάθος. Από πού ως πού
πατριώτες; Μήπως σου λάσκαρε; Κατά πού βλε-
πω είσαι τρελλός με άπειρα (λ). Δέν είναι
στό, πεννομάχοι; Την όληβία
1783) Καταλάνο σου κακοφάνηκε; Την όληβία
λέγω. Γιατί μιλάς; Φράζετο! Γιατί τα μαθαίνω
όλα. Από πού νομίζεις; 'Από την 'Αόρτος
πέισα. Σώπα λοιπόν... 'Αστρο της Αύγης

1784) Προσχωρώ στον υπερασύλλογο «ΔΑΔΕΣ».
'Αστρο της Αύγης

1785) Προσχωρώ στο σύλλογο ΔΑΔΕΣ.
μεν παράρτημα ΔΑΔΩΝ στο Ρέθυμνον Νέλων

1786) Προσχωρώ στο σύλλογο ΔΑΔΕΣ. Ρόστοι

1787) Προσχωρώ στον υπερασύλλογο ΔΑΔΕΣ.
Παγκανίσι

1788) Σύμφωνοι 'Απόλλωνα. Κάποιο λάθος όυ
έγινε δικηγόρε Νεολαίας ή έκτός εάν έχει... κα-
νένα φρενοκομείο στη Μάνη και... 'Αστραπόδροντο

1789) Και βέβαια, Ντολорές. Περιμένω κατα-
στατικό προσχωρήσεως. 'Αστραπόδροντο

1790) Για Παντοκράτορα 'Εφταλιότη.
'Αστραπόδροντο

1791) Πεννομάχοι! 'Από Μάκ 'Αρθουρ γίνονται
'Αργύρης 'Εφταλιότης

1792) Γιά, συμπατριώτες; 'Αργ. 'Εφταλιότης
Κοσμοκράτορα.

1793) Χαιρετίζω το στολίδι της 'Εφταλιότης
νιότης 'Αλκη Ροδόπουλο. 'Αργ. 'Εφταλιότης

1794) Γιά, χαρά πεννομάχοι. 'Αγνή ψυχή:
ώς γνωστόν ή μεγαλύτερα σιωπήλη της Πέμπης.
'Αθλητικό Διαβολάκι, καλύτερα Καρπάθικο. Ψαρά,
είσαι γιά να ψαρεύεις βελονίες και όχι Κορσούς
και πεννομαχίες. Κορσούς

1795) Συνέχεια από (1110):
Τρέμε και σύ ό 'Αλκυών,
τη γόησσα 'Αμαζόνα.
Είσαι ο Φτερωτός (κατά φαντασίαν) μου. Κορσούς

1796) 'Αδωνι εάν θέλεις να γνωριστούμε γράψε
πού βρίσκεσαι. 'Αμαζών τί θα έλεγες γιά ένα
γράμμα; Μικρή Πλοισρχε εάν θέλεις άλληλογραφία
γράψε πρώτος μέσω περιοδικού. 'Αγνώστη 'Ελληνίδα

1797) Στο Ρεμή θενά δωρίσω
γαϊδουριών... συνοδεία, τοιφτετέλι
να τον μάθουν... φαλμωδιά! 'Εξάψαλμος

1798) Και στον Φοινίκα δωρίζω
μία... Σολωμονική,
να φωνάζη τα... διαόλια
και να κινή... τουμπέκι! 'Εξάψαλμος

(Συνεχίζονται)

1799) Ζήτω ο «Π.Α.Ο.Κ.» Θεσσαλονίκης.
Τριμπλέρ Μουρατίδης

1800) Δειλούς ονομάζω εκείνους
που τη δύναμή μ' άμφιβάλλουν
και δέν λέν δυνατά
θα παλέψω μ' εκείνον που έλο νικά.
Σκαλιστήρι

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'ΑΠΑΝΤΑ΄

Ζελίνας, Νώντα Εύστ. Δημητριάδη (σχεδιασμένο με μολύβι κρίνεται έντελώς ακατάλληλο).

• Επίσης τις σπαζοκεφαλίες των φίλων μας: Νικ. Παπαγεωργίου, Γεωργίου 'Ιακωβίδη και άγνωστο μας από την Καλή Παναγιά που εξέχασε να υπογράψει.

• Τέλος πήραμε και τις αθλητικές συνεργασίες των φίλων μας: Γεωργίου Τσιφλόγλου, Ν. Παπαγεωργίου και τα 'ε'ία να γελάτε του Τζιτζιφρίγκου.

• Μόλις πάρουμε τη συνδρομή του θα γράψουμε συνδρομητή το φίλο σου άγαπητέ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ.

• Έδωσα ξανά έντολη ΕΥΓΕΝΙΕ ΤΣΟΥΤΣΟ-

• 'Ας θεωρηθώ άγαπητέ ΝΙΚΟ ΚΡΙΝΗ ή υπόθεσης λήσασα. Όπως είδες έγγραφα κι' ο ίδιος πώς περιμένα τις εξηγήσεις σου. Μπορεί λοιπόν να θεωρηθώ το σκίτσο σου μίσηση όχι όμως και αντίγραφο. Έν τάξει λοιπόν.

• Πολύ καλά ΓΙΩΡΓΟ ΚΩΝ. ΣΑΟΥΛΙΔΗ. Σ' ευχαριστώ πολύ για τα καλά σου λόγια.

• Σου διαβιβάζουμε τις εύχές μας και να είσαι καίριος φίλε ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΔΙΟΝ. ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΕ. Ευχαριστούμε για όλα. Καλή πρόοδο στο σχολείο σου.

• Δεν είπαμε ποτέ τέτοιο πράγμα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΙΑΣΚΟΥΤΑ. Άλλα έν παση περιπτώσει είδικώς για σένα μπορεί να γίνη όπως τό λές.

• Σ' ευχαριστούμε για τα καλά σου λόγια ΣΠΥΡΟ Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ. Μόλις πάρουμε τη συνδρομή σου, θα αρχίσουμε την άποστολή του περιοδικού.

• Ευχαριστώ πολύ για τα καλά σου λόγια ΣΤΕΦΑΝΕ ΔΗΜ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕ. 'Ας ελπίσουμε ότι θα γίνουμε καλοί φίλοι!

• Πρέπει να σε βεβαιώσω ΑΘ. ΠΑΣΧΟ ότι από το τεύχος του νέου έτους το θέμα των συνεργασιών θα ρυθμισθώ κατ' άλλον τρόπον.

• Είς όλες τας ερωτήσεις σου δεν μπορώ άγαπητέ φίλε που μου γράφεις από τον Άλμυρό εύαναγνωστή υπογραφή. Πάντως από το 1ον τεύχος του νέου χρόνου όλα αυτά τα ζητήματα θα ρυθμισθούν.

• Σ' ευχαριστώ πολύ για το τόσο όρατο σου γράμμα άγαπητέ μου ΑΔΑΜΑΝΤΙΕ ΤΣΟΜΙΔΗ. Τα τεύχη θα σου σταλούν.

• Έδωσα έντολη στη διεκπεραίωση ΜΑΝΩΛΗ ΧΑΤΖΑΚΗ.

• Γράψαμε ΗΛΙΑ ΣΟΦΙΑΝΕ συνδρομητές τούς φίλους σου ΚΩΝ. ΠΑΠΑΗΛΙΑ και ΜΙΧ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΝ.

• ΓΕΡΑΚΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ δεν πολυκαταλαβαίνω το γράμμα σου. Ο αρχισυντάκτης έχει το δικαίωμα να μεταβάλει και να διορθώνει τις άφελές. Η σύμπτυξις των δικών σου έγινε, άν θυμάμαι καλά, δια να γίνη κανονικός λογαριασμός των λέξεων επί τη βάσει των χρημάτων που έστειλες. Περιμένα τη φωτογραφία.

• Ευχαριστώ θερμά ΙΩΑΝΝΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ για την έγγραφη ως συνδρομητή του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΔΕΜΑΤΑΚΗ.

• Ένας νέος που στο φάκελλο σημειώνει δυσανάχωντα το όνομά του (ΤΖΟΝΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ) του ΜΙΧ. κατά πάσαν πιθανότητα) μου ζητά να τον γράψω συνδρομητή. Δεν γράφει όμως ούτε διεύθυνση ούτε τίποτα. Πώς να του το στείλω; Θα σου σταλή το τεύχος ΙΩΑΝΝΗ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΙΤΗ.

• Έγράψαμε ΑΝΤ. Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕ συνδρομητή τόν ΕΥΘΥΜΙΟ Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟ. Ευχαριστούμε. Το σημειώμα σου διαβιβάστηκε στον πάτερ 'Ιερώνυμο.

• Μα τί είναι αυτά ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΕ. Μου δισκευάζεις, για να μη πω αντιγράφεις κομμάτι που δημοσιεύτηκε στην 'Εφ'Εσπολη' και μου το στέλνεις! Μη χειρότερα!

• Από πού βρήκες ΧΡ. ΚΑΡΛΗ, ότι ο κ. Λάμπρος Χαλμυράκης είναι πρόεδρος της 'Επιτροπής Κρίσεως;

• Πήραμε τις συνεργασίες των φίλων μας: Σωτηρίου Δ. Καρλή, Βασ. Καρρά, 'Εξάφελου, Γρηγορίου Τσιλημάγκου, Νίκου Σαλονικιού (πώς βρεθηκε στα χέρια σου ξανά αυτή η συνεργασία; 'Εγώ δεν θυμάμαι να στην έπέστρεψα), Φωτεινής Κωνσταντινίδου (σ' ευχαριστώ θερμά για τα καλά σου λόγια), Γεωργίου Αντωνίου Κύρκου, 'Ιωάννη 'Αδαμοπούλου, 'Αν. 'Αποστολοπούλου, 'Ιωάννη Κόλλη, Γεωργίου Βλάχου, 'Εμμ. Γ. 'Αδαμάκη, Γεωργίου Τσαπάλογλου, Κωστή 'Αργυροπούλου (διάφορες άποστολές), Κοσμά Κάπη, (τί είναι Λοδέρδου, 'Αργοπορημένοι Διαβάτη, (τί είναι αυτό το ακαδημαϊκό που προσθέτεις στο ψευδώνυμό σου); Κων. Θεοδώρου, Τιμ. Νατσούλη, Γιάννη Γουστή, Μυρσινής, Σωτήρη Β. Φασούλη, Νίκου Γιαννούλη, 'Ιωάννη Τζιζιούρη, 'Αλξ. 'Αθ. Δ. Σομοητροπούλου, Χρίστου Καραγεωργούδη, Στεφανανάκη, Πάνου Μαλεβού (μελέτη για τόν Ξενοπούλου).

• Πήραμε τις σπαζοκεφαλίες των φίλων μας: Φτερωτού Καβαλλάρη, 'Ιωάννη Τζιζιούρη, Π. Μαλε-

βού, Ευσταθίου Κολλά, Τιμ. Νατσούλη, 'Ιωάννη Γεωργίου Ρήγα, Τάτας 'Αντανατοπούλου.

• Πήραμε τα σκίτσα των φίλων μας: Λούλη, Κων. Θεοδώρου, Ν. Γιαννούλη, Γιού της Λέσδου, Χ. Μιχαηλίδη, Μαίρης Γεωργίου Διαμαντοπούλου, Παναγιώτη Μουτσόρη, Σωμ. 'Αθω, 'Εξάφελου, Νίκου Σαλονικιού, 'Ιωάννου Καραμπούτου, Δημήτριου Τσιγκαλου (σ' ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια. Δεν άρκει όμως να βλέπης μόνο το όνομά σου στο περιοδικό. Πρέπει να το βλέπεις κάτω από κατό καλό. Έτσι δεν είναι;

• Πήραμε τα 'ε'ία να γελάτε των φίλων μας Βασίλειου Καρρά, 'Υπερου, Α. Σιάμου.

• Πήραμε τις αθλητικές συνεργασίες των φίλων μας: Απ. 'Ισλεπή, Α. Παπαδάκη, Νικ. Κουφάκη, Γιάννη Γουστή, Χαχαρία Μάντου.

• Σ' ευχαριστώ συνδρομητή φίλε ΣΤΕΡΓΙΕ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΖΑΜΠΙΤΗ και σ' ευχαριστούμε θερμά για τα καλά σου λόγια.

• Ευχαριστούμε πολύ φίλε Κ. ΤΣΙΤΣΟ για την έγγραφη ως συνδρομητή των εξη φίλων σου 'Εδωσα έντολη στη διεκπεραίωση να κανονισθώ τη ζήτημα της δωρεάν συνδρομής.

• Πήραμε τη συνδρομή σου ΤΟΤΑ Β. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ. Ευχαριστούμε θερμά.

• Έδωσα σχετική έντολη στη διεκπεραίωση φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΒΑΣΙΛΑΚΗ. Πήρα τις 5000 δραχμές του χρέους σου.

• Γράψαμε συνδρομητή το φίλο σου ΙΩΑΝΝΗ Χ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ άγαπητέ φίλε ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ. Η συνδρομή του ασφαλώς είναι αυτή που μας έστειλες με ταχυδρομική επίταγή. Έτσι δεν είναι;

• 'Ασφαλώς φίλε ΙΩΑΝΝΗ ΓΡΗΓ. ΚΑΠΛΑΝΙΔΗ. Πήρα τις 7000 δραχμές και σ' ευχαριστώ πολύ. Ο προϊστάμενος της διεκπεραίωσης θα σου άπαντήσει επί των δολοφισίων.

• Ευχαριστούμε θερμά φίλε ΓΡΗΓΟΡΙΕ ΓΑΡΕΦΑΛΑΚΗ.

• Ευχαριστώ για όλες σου τις προσπάθειες ΝΙΚΟ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΕ. Τα πράγματα είναι άκριβως όπως τα λές.

• Τί να σου πρωτοάπαντήσω ΜΙΤΥΛΗΝΑΙΟΛΥΜΠΙΑΚΕ. Μη μου γράφεις όλα τα ζητήματα στο ίδιο χαρτί. Η τουλάχιστο μη γράφεις κομμάτι σε δύο σελίδες. Δεν μπορείς να φαντασθώ λοιπόν σε τί μπλεξίδες με βάνετε; Πώς να ξεχωρίσω τις ερωτήσεις, πώς τις άγγελλεις κλπ. Πάντως σε πληροφορώ ότι μπορείς να πάρης δολοφισμια θέλεις.

• Σ' ευχαριστώ συνδρομητή φίλε ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ. Ευχαριστούμε πολύ το φίλο μας ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ που σ' άσ συνεύχεται.

• Ευχαριστώ για όλα ΠΑΥΛΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ και ιδιαιτέρα για την προαιρετική εισφορά.

• Θα σου σταλή το τεύχος άγαπητέ μου ΠΕΡΙΚΛΗ ΝΙΚ. ΚΑΚΚΑΒΑ.

• Σου γράφουμε ιδιαιτέρως ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΚΟΛΛΑ. Δεν είναι δυνατόν να ξεφύγουμε από την άρχη που θέσαμε.

• Σ' ευχαριστώ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΤ. ΚΥΡΚΟ και ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ συνδρομητές. Καίριος τόν πρώτον ευχαριστούμε για το τόσο όρατο και εύγενικό γράμμα του.

• Ευχαριστώ πολύ ΕΠΑΜ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ για όλα και ιδιαιτέρως για τις υποσχέσεις σου. Την άλλαγή του ψευδώνυμου σου δεν την έκαμα για να μη σε έπιβαρύνω με 2000 δραχμές. Φρόντισε μόνο να μου τα στείλεις έγκαιρώς πρὸς έκκριση για το νέο χρόνο 1952.

• Θα ευχαριστηθώμε πολύ να σε γνωρίσουμε ΙΩΑΝΝΗ Χ. ΤΣΑΚΛΙΔΗ. Θα γράψουμε συνδρομητές τούς φίλους σου μόλις πάρουμε τη συνδρομή τους.

• Πρώτα-πρώτα σ' ευχαριστώ θερμά άγαπητέ μου ΓΙΩΡΓΟ ΒΛΑΧΟ για το τόσο όμορφο γράμμα σου. Τί θέλεις να κάμω με τούς τρομερούς ατμούς αντιγραφής για τα ψευδώνυμα έτσι είναι. Το δικό σου να μου το ξαναστείλεις για το 1952. Διότι χάλασε ο κόσμος για δύο τεύχη. Πάντως έχε ύψη σου πώς οι 4000 για τις οποίες μου γράφεις δεν υπήρχαν μέσα στο φάκελλο.

• Ευχαριστώ πολύ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΠΟΛΙΤΗ. Πήραμε τις 13.000 δραχμές.

• Ευχαριστώ για όλα ΠΑΝΟ ΜΑΛΕΒΕ

• ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕ. Καθώς θα είδες οι συνδρομές είναι προπληρωμένες. Κανείς δεν γράφεται συνδρομητής χωρίς να προπληρώσει.

• Σου άπαντώ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΑΚΚΑΛΗ. Διότι για λόγους καθαρώς τεχνικούς. Πολλά παιδά από τα άποχθέντα που έκρατήθηκαν στην Γιουγκοσλαβία έπέστρεψαν. Για τα καθαρώς οικονομικά θα φροντίσω το λογιόστηριο.

• Διαβάσαμε με πολύ ενδιαφέρον το γράμμα σου φίλε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΑ. Σ' ευχαριστώ θερμά για όλα. Δυστυχώς η δημοσίευση της φωτογραφίας δεν είναι εύκολη. Γιατί όπως είναι θα βγη μωτζούρα.

• Να φροντίσης ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΛΔΗ να βρης

• Διαβίδασα ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΟΠΑΝΑ το γράμμα σου στη διεκπεραίωση. Δεν ξέρω γιατί δεν σου έστειλε τα φύλλα που έζητησες. Πάντως άδικα βάζεις 500 δραχμές μέσα στο γράμμα. Πουθενά δεν έγγραφα τέτοιο πράγμα. Είπα μόνο: "Όταν μου στέλνεις γράμματά σας να διαβιβάσω σε κάποιο συνδρομητή να μου στέλνεται και 500 δραχ. για τα έξοδα της άποστολής.

• ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΠΑΪΣΙΕ. Δεν γράφουμε πια συνδρομητή χωρίς προπληρωμή της συνδρομής.

• Έδωσα έντολη γι' αυτό που μου γράφεις ΕΜΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΙΧΑΛΑΙΝΑ.

• Σ' ευχαριστώ θερμά ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΕ για τα τόσο καλά σου λόγια.

• Θα σου σταλή άγαπητέ ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ ο τόμος.

• Θα σου σταλούν τα τεύχη άγαπητέ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗ.

• Έδωσα έντολη στη διεκπεραίωση φίλε ΧΡΙΣΤΟΠΑΝΤΟΥΡΗ. Στείλε μου άκόμη μία φορά συνεργασία σου και να μου υπεθυμίσης πώς πρέπει όπως σου υποσχέθηκα να σου άπαντήσω.

• Ευχαριστώ για όλα ΗΡΑΚΛΗ ΠΑΠΑΓΕΡΜΑΝΕ. Δεν πρέπει όμως να λησμονήσ την άρχη που είδασαμε για τα ψευδώνυμα.

• Θα σου σταλή το τεύχος ΓΕΩΡΓΙΕ ΑΓΑΘΑΓΕΛΙΔΗ.

• Θα σου γράψουμε ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Γραμματόσημα άσφράγιστα μπορείς να μου στέλνεις ΣΤΕΛΙΟ ΑΘ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ όχι όμως και σ φ ρ α γ ι σ μ ε ν α; Τί να τα κάνουμε;

• Μπορείς να παραπονεθής στη διεύθυνση του ταχυδρομείου ΑΝΤ. ΠΑΤΕΛΗ. 'Εμείς τί να κάνουμε από δω; Γράψε μας κάτι συγκεκριμένο να διαβιβάσουμε το γράμμα σου στη διεύθυνση του ταχυδρομείου.

• Θα φροντίσουμε να μάθουμε ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΚΟΥΡΟΥ.

• Πείραμε τη συνδρομή σου ΑΘ. ΜΗΣΙΑΚΑ.

• ΑΝΤΩΝΗ ΜΩΡΑΪΤΗ: Είς ένδειξη της άγάπης μου είμαι πρόθυμος. 'Υπό τόν όρον ότι θα υποβληθής στον κόπο να μου το ξαναστείλεις και να μου υπενθυμίσης αυτή την υποσχέση μου να σου άπαντήσω. Έτσι; Για τα άλλα έδωσα έντολη στη διεκπεραίωση.

• Θα σου σταλούν τα τεύχη ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΚΑΡΑΚΗ. Ευχαριστώ για το τόσο εύγενικό γράμμα σου.

• ΣΤΑΥΡΟ ΛΟΓΓΙΝΙΔΗ, το γράμμα σου διαβιβάσθηκε στον προϊστάμενο της διεκπεραίωσης. να στέλνεται τα γράμματά σας.

• Διαβίδασα την έπιστολή σου στη διεκπεραίωση ΒΑΣΙΛΗ Ι. ΚΛΑΔΟ.

• Πήρα τις 20.000 Λ. ΕΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ και σ' ευχαριστώ. Έδωσα έντολη στη διεκπεραίωση για όλα. 'Οχι. 'Ατελώς δεν μπορείτε να στέλνεται τα γράμματά σας.

• Μόλις πάρουμε την έπιταγή ΔΕΣΠΩ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΪΖΗ θα σε γράψουμε συνδρομητή.

• Σ' ευχαριστώ πολύ για το τόσο ένθουσιώδες γράμμα σου φίλε ΓΕΩΡΓΙΕ Δ. ΓΙΑΓΙΑΝΝΗ.

• Οι «Δυό φίλοι» παρακαλούνται να μ' άσ στείλουν το ταχύτερο τα στοιχεία τους. Άλλως ή έκκριση του ψευδώνυμου τους θα άκυρωθώ.

• Είμαι πολύ εύτυχης ΚΑΤΕΠΑΝΩ που μαθαίνω πώς πήρες βραβείο. Σου εύχομαι και σ' άνωτερα. Και καλή πρόοδο.

• Για να μου γράφης ΚΑΥΡΕ ΠΕΙΡΑΤΗ στο ίδιο χαρτί άγγελλες και γράμμα στον Μπαρμπα-Μήτρο με βάζεις και στο έξης. Πρέπει να κόπο να αντίγραφο την και στο έξης. Θα πετιούνται στο καλάθι. Ούτε δημοσιεύω άγγελλες ή ΣΑΤΡΑΠΗ. Δεν μπορώ. Πήρα δημοσιεύω άγγελλες χωρίς προπληρωμή.

• Ευχαριστώ πολύ ΚΩΝ. Γ. ΝΤΕΜΠΟ. Πήρα το χρέος σου.

• Και το δικό σου ΠΑΥΣΑΝΙΑ ΜΥΛΩΝΑ. Για το θέο σου θα ρωτήσουμε και θα σου γράψουμε.

• Πήραμε τις συνεργασίες των φίλων μας: Νώντα Εύστ. Δημητριάδη, Φλοίσδου, 'Αύγερινου, Γεωργίου Κων. Σαουλίδη, Γεωργίου 'Ιακωβίδη, Ζε-Κ. Δ. Κατούκη, Βελούχιου, Κ. Κ. Δημ. Νανά, Γεωργίου Σκαφίδα, 'Αλεξίας 'Αργυρούς, Πηνελόπης Μαγνήσας.

• Πήραμε επίσης τα σκίτσα των φίλων μας: Τζιτζιφρίγκου, Σοφίας Παπανικολάου, 'Αδαμαντίου Τσομίδη, (το σκίτσο άρκετά καλό, αλλά σχεδιασμένο με ακατάλληλη μελάνη), Μιχαήλ 'Αγγελόλη

περιοδικά. Δεν πρέπει να χάθηκαν. 'Αλλιώς πρέπει να μάς στείλεις 1000 δραχμές για το κάθε τεύχος.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ και σ' ευχαριστούμε θερμά για όλα μας γράφεις.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΚΥΡ. ΜΙΧ. ΚΥΡΙΤΣΗ. Τα θέματα στους διαγωνισμούς των συλλόγων θα πρέπει να στέλνουν από εσείς. Πάντως στο 1ον τεύχος του νέου χρόνου θα σάς στείλουμε καλύτερες οδηγίες.

'Εν τάξει ΑΛ. ΓΚΑΓΚΟ. Θα σου σταλούν τα τεύχη. Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΟΣ γράφτηκε συνδρομητής.

Μά πραγματικά γίνεται μαύρη αγορά στην πόλη σας της «Παιδοπολέως» ΚΟΚΚΙΝΕ ΒΡΑΧΕ. Πολύ παρμένο μου φαίνεται. 'Αλλά γιατί δεν τους γράφεις συνδρομητές;

Πολύ καλά ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΑΤΗ. Λυπάμαι μόνο που δεν μπορώ να γράψω συνδρομητή το φίλο σου αν δεν προκληθεί η συνδρομή του. Δεν είδες τίγρινα με τους άλλους δύο φίλους σου; Γράφτηκε συνδρομητής. Παίνουν το φύλλο τακτικά και δεν στέλνουν τη συνδρομή τους!

Σιγά-σιγά θα μιλήσουμε και για την «Ηπειρό σας, αγαπητέ ΚΩΝ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ. Οι διευθύνσεις σου άλλαξαν.

Ευχαριστώ πολύ για τα τόσο καλά σου λόγια ΚΩΣΤΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΕ.

Οχι ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΥΡΑΚΗ. 'Ας περιμένουμε μέχρι του τεύχους 48. Τότε θα δώσουμε οδηγίες για όλα.

Μά γραφείς συνδρομητής ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΠΑΝΤΙΔΗ από το νέο τόμο είναι το καλύτερο.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΚΩΣΤΑ ΚΟΝΤΙΔΗ.

Το γράμμα στο ΓΙΩΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ το διαβίσαμε στη διεκπεραίωση για να σου στείλιν τα τεύχη που ζητάς. Κατά συνέπεια τα άλλα—εφ'είναι να γελάτε και αινίγματα δεν ελήφθησαν υπόψη. Ήρθε άλλη φορά να τα γράφεις σε ξεχωριστό καρτί.

Σου γράψαμε ιδιαίτέρως ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ.

'Αλλάξαμε τις διευθύνσεις των φίλων μας: Εμμ. Δημ. Γεωργακάκη, 'Αναστασίου 'Αποστολίου, Νικ. Κουφακή.

ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Ούτε στην μία ερώτησή σου μπορώ να απαντήσω (ή καλύτερα δεν μου επιτρέπεται να απαντήσω) ούτε στην άλλη περί τις απόψεις υποστηρικτή. Καμία όμως δεν έχει αιτίες τίποτ' άλλο.

Πήραμε τις συνεργασίες των φίλων μας: 'Αγ. Χρυσόφ. 'Ανδρ. Σάββα Θεοδωρίδη, Νίκου 'Ανδρ. Τσιμπίδη (άρκετα καλά τα ποιήματά του), Χαράλ. Σαβ. Θεοδωρίδη, Διονυσίου Μαρκο-Πέντεκτιβ Χ., Γεωργίου Π. Σταματίου, Σωτη-Ιλλία Χρ. Χαλδαντζάρη, Γεωργίου Δ. Κουβελά, από τα γαλλικά «ή αφηρημάδα» και ή απάντησή μας «Τεμπέλη» (άλλα περί αφηρημάδας γράφε ο κύριος Βραχωρίτης, Π. Χατζηπέτρου, Νατ. Σαΐνη, κοντάφι κάπου - κάπου), 'Ιωάννου 'Ηλιάδη.

Πήραμε τις απαλοκεφαλίες των φίλων μας: αν. Δημ. Χατζηγεωργίου, Κων Δ. Κατούνη, Εδοπούλου, Παναγιώτη Καράλη, Ντεντεκτιβ Χ., 'Ερας 'Ανδρ. Σάββα Θεοδωρίδη, Μικρού Τροβα-δούρου, Μυρ. Σιββιανική.

Δεν μπορώ να πω, βέβαια, αγαπητέ μου ΘΕΟΔΩΡΕ ΑΘ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΕ πώς το ποιήμα λέβα ποιητική. Αυτό όμως να μη σε στενοχωρήσει... ποιητάδες. Πάντως οι στίχοι που μου έστειλεις έχουν κάποια αξία. 'Εκφράζεις μ' αυτούς τη δική σου αντίληψη στο περιοδικό. Και αυτό είναι η διεκπεραίωση να καμν σχετική έρευνα.

Πήραμε τα σκίτσα των φίλων μας: Χ. 'Αρ-χού 'Αρχαίου, Γεωργίου Παν. Σταματίου, Νίκου 'Αρκαίου, 'Ανδρ. Σάββα Θεοδωρίδη, Σπ. Γεωργίου, Ζωγράφου Ρεμπάνη.

Πήραμε τις αλληλικές συνεργασίες των φίλων μας: Λεονίδα Μίση, Δ. Μ. (από την Κ-ύρινη), Πρωτόπαλη, Δ. Σωτηροπούλου, Χρίστου 'Ανδρ. Σάββα Θεοδωρίδη, Σπ. Γεωργίου, Ζωγράφου Ρεμπάνη.

Πήραμε τα σκίτσα των φίλων μας: Σβάρνα (άκατονάτα και σαν απαλοκεφαλίες, και σαν «ή να γελάτε»), Παναγιώτη Δημ. Χατζηγεωργίου, 'Εξάφου, Νατ. Σαΐνη, Φωτει-

νής Μπουγά, Γεωργίου Δημητράντζου, Σπ. Γυφτο-πούλου.

Πήραμε τη συνδρομή σου, ΧΡ. Π. ΠΑΡΑ-ΣΚΕΥΟΠΟΥΛΕ και σ' ευχαριστούμε πολύ για τα καλά σου λόγια.

Περιμένετε γενικές οδηγίες ΓΙΩΡΓΟ ΙΩΑΝ-ΘΟΥ ΜΠΟΤΗ για τα ζητήματα των συλλόγων. Θα ευχαριστήσουμε πολύ να σε γνωρίσουμε το Χρι-στούγεννα.

Ευχαριστώ πολύ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΒΒΑΔΑ. Πήρα τα χρήματα και έδωσα έντολή στη διεκπε-ραίωση.

'Εδωσα έντολή στη διεκπεραίωση ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

Ευχαριστώ πολύ για το ωραίο σου γράμμα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΗΜ. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

Θα σάς σταλή ο τόμος του 1950 αγαπητοί μου φίλοι ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΡΡΑ, ΓΙΑΝΝΗ ΖΑΓΚΟ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ Π. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗ.

Θα γράψουμε συνδρομητή τον Παναγιώτη Ζερ-κίδη φίλε ΚΩΝ. ΓΕΩΡΓΙΑΝΟ μολις παρουμε τη συνδρομή του. Στο γράμμα δεν ήταν τα χρήματα. Τα έστειλε μήπως με ταχυδρομική επίταξη. Για τα άλλα που με ρωτάς θα δημοσιεύσουμε σ' ένα από τα προσεχή φύλλα οδηγίες.

'Εν τάξει ΑΝΤ. ΜΩΡΑΪΤΗ. Θα σταλούν τα τεύχη.

Δεν κατάλαβα, φίλε ΝΙΚ. ΔΗΜ. ΜΟΥΝΤΖΟΥ-ΡΗ, ποιά συνδρομή μου στέλνεις, του Δημ. Παν. Κορέλλα ή τη δική σου. 'Εγώ την έγραφα για τον Κορέλλα και φρόντισα, αν την όφειλεις πραγματικά, να στείλεις τη δική σου. 'Η γράφε μου να κάνω διόρθωση.

Διαβίσαμε ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΑΝΔΡΟΥΛΗ το γράμμα σου στη διεκπεραίωση.

Καλώς ήλθες στην 'Αθήνα ΝΑΠ. ΣΑΪΝΗ. Μόλις γίνης καλά να φροντίσεις να μάς επισκεφθής.

Ευχαριστώ θερμά ΠΕΤΡΟ ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟ για την άναμνηση της συνδρομής σου.

Διορθώσαμε τη διόρθωση της ΣΩΗΣ ΛΑΜ-ΠΑΔΑΡΙΟΥ αγαπητή μου ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΥ.

Σου απαντώ ΦΑΕΘΩΝ στο ερώτημά σου: 1) Διά τους συλλόγους θα γράψω σε ένα από τα προσεχή φύλλα της «Παιδοπολέως» έκτενείς οδηγίες. 2) Το ζήτημα της καθυστέρησης το εξήγη-σαμε τσες φορές. 'Οφείλεται στην έλλειψη δη-μοσιογραφικού χαρτιού. 3) Στη δεύτερη σελίδα κάθε τεύχους γράφουμε λεπτομερώς για τις συ-νδρομές. 4) Δεν εξήγησα υπεύθυνο δήλωσα ποτέ! Πρέπει να γνωρίζουν οι μικροί μου συνεργάτες ότι δεν πρέπει να στέλνουν αντιγραφές. Τί να την κάμν την υπεύθυνη δήλωση όταν είτε μ' αυτή είτε χωρίς αυτή μου στέλνουν αντιγραφές; 5) Μπορείς να στείλεις ό,τι θέλεις. 'Αν είναι καλό θα δημοσιευθ. 6) 'Οχι. Δεν μπορείς να κρατάς θά άπεριόριστο χρόνο ένα ψευδώνυμο χωρίς να το ανανεώνεις. Το ψευδώνυμο ισχύει για το χρόνο που έγκρίθηκε. Δεν ισχύει για ένα χρόνο. 'Ισχύει μό-νο για το χρόνο που έχει εγκριθεί. Δηλαδή. 'Ισχύουν νύμα που εγκρίνονται σ' αυτό το τεύχος ισχύουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου. Από 1ης 'Ιανουαρίου πρέ-πει να ανανεωθούν. 7) Κάθε αναγνώστης του περι-οδικού μπορεί να έχη όσα ψευδώνυμα θέλει. 'Αρκεί να καταβάλη για καθένα από αυτά το καθοριζόμενο «δικαίωμα έγκρίσεως».

Για το ζήτημα των τευχών ΓΙΩΡΓΟ ΔΙΟΝ. ΚΟΥΒΕΛΑ, και των διευθύνσεων διεβίσαμε στη διεκπεραίωση το γράμμα σου. Για μαθητάς σάν και σένα δεν βρίσκω κανένα από τα μυθιστορη-ματα του Ξενοπούλου κατάλληλο. Γι' αυτό τα άλλα δεν σου απαντώ πιο θεωρώ καλύτερο. Για τα άλλα που με ρωτάς θα σου απαντήσω.

Διεβίσαμε το γράμμα σου στη διεκπεραίωση ΗΛ. ΒΛΑΧΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ.

Θα σάς σταλούν τα τεύχη ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ και ΑΘ. Σ. ΝΤΕΛΑ-ΓΙΩΡΓΟ.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΑΘ. ΚΑΛΤΣΑ. Ευ-χαριστούμε.

Πολύ μου άρεσε ή παρομοίωσή σου φίλε ΑΧΙΛΛΕΑ ΧΡ. ΧΑΛΒΑΝΤΖΑΡΑ: ώστε περιμένεις το περιοδικό σαν τη μάνα που περιμένει το γιο της από τη ξωπηδιά. Σ' ευχαριστώ πάντως γιό το ωραίο γράμμα σου.

Σ' ευχαριστώ πολύ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Π. ΚΑ-ΨΑΛΗ και για τις υποσχέσεις σου και για την αγάπη σου για το περιοδικό που τόσο όμορφα την εκδηλώνεις.

Δεν θυμάμαι ΡΟΥΝΤΗ τι ακριβώς σου διόρ-θωσα. 'Οφείλω όμως να σου πω πως έχω όπο-ια χρέωση να διορθώω καμιά φορά τις οδηγίες. Και αν θέλεις να μεταβάλω καμιά φορά κάποιο ΚΑΙ αν είσαι βέβαιος πως όταν διορθώω έχω κάποιο δίκιο. Πάντως πρέπει να σου πω ότι είμαι και σε θυμάμαι ακριβώς την περίπτωση όταν είσαι βέβαιος να σου πω γιατί διορθώω από τυπογραφικό γεγονός καμιά άλλη αλλαγή.

Διαβίσαμε το γράμμα σου στη διεκπεραίωση ΓΙΩΡΓΟ ΠΟΒΟ. Να είσαι βέβαιος πως σε θεω-ρούμε ένα από τους καλύτερους όμορφη έλληνική πα-μόνο να μη λησμονάς την

ροίμια πώς και καλοί λογαριασμοί κάνουν τους παλούς φίλους.

Διαβίσαμε ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΜΥΡΗ το γράμμα σου στη διεκπεραίωση. Φυσικά τα αινίγμάτα σου γραμμένα στο ίδιο χαρτί δεν παραδόθηκαν στον αρμόδιο συνεργάτη μας.

Για τα καλά σου λόγια ΖΑΧΑΡΙΑ ΚΑΛΛΙ-ΝΙΚΙΔΗ θερμές ευχαριστίες. Για τα άλλα έδωσα έντολή στη διεκπεραίωση.

Πολύ ωραίο το γράμμα σου ΣΩΤΗΡΗ ΦΑ-ΣΟΥΛΗ και σ' ευχαριστώ.

Όλα όσα μου στέλνεις φίλε Π. ΣΤΑΜΑ-ΤΙΟΥ μου άριστον. Είσαι ένας από τους νέους που πιστεύω πως θα διαπρέψουν στη ζωή τους. Όσο για τους νέους αυτούς που μου γράφεις, προσπαθήσα πολύ να τους φέρω σε κάποιο λογα-ριασμό. Αλλά στο τέλος αναγκάσθηκα να τους αποκηρύξω: 'Ας έλπισω ότι ή αποκηρύξη που τον Γυ-έκαρα και ή σχετική προσφυγή μου εις τον Γυ-νασιάρχη τους θα τους συνετίσει. Γιατί ως νέοι αυτοί χρειάζονται πολλές προσπάθειες και πολλές νουθεσίες.

Σε περιμένω ΖΗΣ. ΒΙΡΒΙΛΗ κάθε μέρα στο «'Εμπρός» μετά τις 6 μ.μ.

Πού να θυμάμαι ΦΛΟΙΣΒΕ, τί έδημοσιεύη και τί όχι. Πάντως παρακαλέσα τη γραμματεία να φροντίσει.

Θα γράψουμε συνδρομητή την Χαίτω Κου-κούρη αγαπητή ΓΟΥΛΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ευχα-ριστούμε.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΝΩΝΤΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΔΗ. Ευχαριστούμε.

Πήραμε τη συνδρομή ΙΩΑΝΝΗ ΜΠΙΖΟ. Ευ-χαριστούμε θερμά.

Γράψαμε συνδρομητή ΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. Ευχαριστούμε θερμά.

Ευχαριστώ ΙΩΑΝΝΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ. Πήρα τη συνδρομή σου.

'Ελπίζουμε ότι θα καλύψουμε όριστικά την καθυστέρηση αγαπητή μου Γ. ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ και Θ. ΚΥΠΑΡΙΣΟΠΟΥΛΕ.

Θα σου το στείλουμε το περιοδικό ΘΕΟ-ΔΩΡΑ ΠΕΝΤΕΡΙΔΟΥ.

Διαβίσαμε το γράμμα σου στη διεκπεραίωση ΝΙΚΟ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΕ. Για τα καλά σου λόγια σ' ευχαριστώ.

Γράψαμε ΝΙΚΟ ΧΑΤΖΗΓΙΩΡΓΗ συνδρομητή τον ΖΑΧΑΡΙΑ ΜΑΝΤΟ. Ευχαριστώ. Θα δημοσι-εύσουμε σκίτσα. 'Αλλά λόγω πολλών αντιγραφών κάνει περισσότερο έλεγχο.

Για όσα με ρωτάς θα σου απαντήσω αγα-πητέ μου φίλε ΛΑΡΥ ΠΑΡΚ σε γενικές ανακα-νώσεις. Πάντως ή άναμνηση του ψευδώνυμου προ-υποθέτει καταβολή 2.000 δραχμών. Τις συστάσεις σου τις μελετώ. Ευχαριστώ.

'Ελαβα υπό σημείωση όλες σου τις συστάσεις αγαπητή μου ΜΙΚΡΕ ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ.

Θα σου σταλούν τα τεύχη φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΙΤΣΑΡΗ.

Σας γράψαμε συνδρομητές ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΓΕ-ΜΕΝΗ, ΝΙΚΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, και ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΑΜΑΡΑ.

Σ' ευχαριστώ πολύ ΣΠ. ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΕ για το ωραίο πρώτο σου γράμμα. 'Ελπίζω πως θα γίνουμε πραγματικά καλοί φίλοι.

Διεβίσαμε το γράμμα σου στη διεκπεραίωση φίλε ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΙΩΑΝΝ. ΚΛΑΔΟ.

Ευχαριστώ για όλα ΜΥΡΩΝ ΔΕΝ ΔΕΝ ή γραμμένο Δυστυχώς ΓΙΩΡΓΗ ΔΡΑΚΟΥΛΗ δεν θα δημοσι-ευθ. Το αινίγμά σου γιατί είναι γραμμένο στο ίδιο χαρτί με την επιστολή. Θα γράψω μόλις τσες φορές. 'Ο συνδρομητής θα γράψω

Ευχαριστούμε για όλα Χ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Θ. ΧΡΙΣΤΙΔΗ, Θ. ΜΠΟΓΙΑΤΖΗ και Δ. ΠΑΝΑ-ΓΙΩΤΙΔΗ για τα καλά σας λόγια. Σας γράψαμε συνδρομητές.

ΓΙΩΡΓΟ ΜΙΧ. ΚΟΛΛΙΑΔΗΜΑ: Με ρωτάς αν σου άπαντήσω; Μά μη μου θέτεις τέτοια έρω-τήματα βρέ παιδιά, να ζήτε.

Παρακαλείται ο φίλος μου που με ρωτάει για τα νερά των πηγών, τον τρόπο διατροφής των ψι-τών και τον άρμό να μου έλθαστείλιν τις ερωτήσεις του άφού καθαρογράψη το όνομα και το έπω-νυμό του.

Τα παιδιά που μάς γράφουν πρέπει ν' άνα-φέρουν τον ζήτημα που τα ενδιαφέρει και να μη μάς παραπέμπουν σχετικώς, σε προηγούμενο γράμ-μα τους.

'Οποιος στέλλει χρήματα, πρέπει απαραίτη-τως να γράφη ή στο συστημένο γράμμα ή στο άρισμένο μέρος της ταχ. επίταξης, γιατί μάς στέλνει το ποσό.

Κ.Κ., ΕΛ. ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗ, Ζ. ΡΕΝΟΥΑΡ, ΑΠΟΛΛΩ, ΑΔΑΜΑΝΤΙΕ ΩΡΙΓΕΝΗ, ΑΕΤΕ ΤΗΣ ΣΤΕΠΑΣ, ΓΙΕ ΑΡΑΧΘΟΥ, λυπούμαι πολύ αλλά είπαμε. Με τα ξερά κάγονται και τα χλωρά. Τη-ρούμε την άρχη που έβασαμε.

Περναίτε εύχάριστα την ώρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Σ	Ω	Κ	Ρ	Α	Τ	Υ
Ι	Σ	Λ	Α	Ν	Δ	Ι
Κ	Ι	Σ	Ε	Α	Β	Ο
Μ	Α	Σ	Σ	Α	Λ	Ι
Η	Φ	Α	Ι	Σ	Τ	Ο
Μ	Ι	Κ	Ρ	Α	Σ	Ι
Κ	Υ					Σ
Κ	Ο	Ρ	Ι	Ν	Θ	Ο

Όριζόντια: 1) Μεγάλος σοφός της αρχαίας Ελλάδας. 2) Μεγάλη νήσος του Ατλαντικού. 3) Βουνό της Θεσσαλίας. 4) Γνωστότατον λιμάνι της Μεσογείου. 5) Αρχαίος θεός. 6) Χερσόνησος της Ν. Ασίας. 7) Θεσσαλική πόλη. 8) Και μία πόλη της Πελοποννήσου.

Ανδρέας Θεοδωρίδης, Δράμα

2) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
- 2, 5, 5, 7, 8
- 4, 5, 6, 2, 1
- 6, 1, 3, 7, 8
- 5, 1, 3, 7, 8
- 7, 4, 6, 7, 8
- 8, 7, 4, 5, 1

- Χώρα της Αφρικής.
- Χρήσιμο ζώο.
- Ξαπλωμένη ανάσκελα.
- Ποταμός της Ισπανίας.
- Απαραίτητος το καλοκαίρι.
- Δεικτική αντωνυμία.
- Δεν τρώγεται με πηρούνι.

Χρ. Παντούρης, Αμαλιά

3) ΜΑΓΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΗ

Προσθέστε στις παρακάτω λέξεις μία πρόθεση, πάντοτε την ίδια, ώστε να σχηματισθούν πέντε καινούργιες λέξεις:

Βολή — Μένω — Στάσις
— Κινώ — Βαίνω.
Κωνστ. Αιθίνος, Κέρκυρα

4) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Τοποθετήστε στο παρακάτω τετράγωνο από 4 φορές τους αριθμούς: 100, 200, 300, 400, ώστε οριζόντια και κάθετα να δίνουν άθροισμα 1000:

Δημήτριος Γκιζάνης

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τα αρχικά γράμματα των λέξεων που ζητούμε σχηματίζουν το όνομα αρχαίου πολιτικού που διακρίθηκε για την δικαιοσύνη του.

- 1) Πόλη της Ευρωπαϊκής Τουρκίας.
- 2) Ποταμός της Γερμανίας.
- 3) Μία γνωστή αρρώστεια.
- 4) Αρχαία ποιήτρια.
- 5) Πόλη της Πελοποννήσου.
- 6) Η θεά της διχόνοιας.
- 7) Νησί του Αιγαίου.
- 8) Βασιλιάς των Περσών.
- 9) Μυθολογικός ήρωας.
- 10) Αρχαίος σοφός.

Λάμπρος Μυγδάλης
Άγγελος Βόλου

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Τού κοράκου τη φωνή με μία νότα άνταμε και πιότο σε μία στίμη π' δλοι πίνουν, φανερώνεις. Βαγγελάκης Πανόπουλος
Άγρινιον

7) ΤΑ 8 ΚΡΑΤΗ

Η	Α	Λ	Ι	Σ	ΟΥ	Ν	Ι	Α
Γ	Ι	Ο	Ν	Ν	Ι	Β	Ε	Λ
Λ	Ε	Τ	Α	Β	Η	Α	Π	
Λ	Α	Ν	Δ	Ι	Λ	Ω	Η	Π
Ρ	Ω	Ι	Α	Ν	Ο	Ρ	Δ	
Α	Τ	Α	Σ	Ι	Φ	Ι	Α	

Να συναρμολογηθούν οι παραπάνω συλλαβές, ώστε να σχηματισθούν τα όνομα 8 κρατών της Ευρώπης.

Τηλ. Τζελαϊδής, Μυτιλήνη

8) ΓΡΙΦΟΣ

Να διαβαστή: Η — 3 — ΕΙ.

Θεοχ. Χαροκόπος
Μεσοχώρια Καρπάθου

9) ΤΡΙΑΙΝΑ

* * *
* * *
* * *
* * *
* * *

Κάθετα (αριστερά): Νόστιμο φρούτο. (Μέσον): Έχασε την ισορροπία του. (Δεξιά): Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.
Όριζόντια: Μία αίσθηση στη δημοτική.

Γ. Καραγιαννίδης, Βέροια

ΛΥΣΕΙΣ 45ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

- 1) Ιερουσαλήμ, 2) Σαλαμίς, 3) Άλσας, 4) Έλλάς, 5) Σαλωμός, 6) Μαύρος, 7) Ασία, 8) Σαμουήλ, 9) Ιησούς.

2) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

- 1) Δαρείος, 2) Κερσασία, 3) Λογικός.

3) ΤΡΙΓΩΝΟ

Π Λ Α Τ Ω Ν
Λ Ρ Π Σ
Α Ρ Η Σ
Τ Ι Σ
Ω Σ
Ν

4) ΕΛΛΕΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

Πάν μέτρον ἄριστον.

5) ΡΟΜΒΟΣ

Β
Σ Ο Λ
Β Ο Λ Ο Σ
Λ Ο Κ
Σ

6) ΤΑ ΑΧΛΑΔΙΑ

$$36+36+18+9+1=100.$$

7) ΑΘΑΝΤΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

- 1) Κ-οσμός, 2) Α-ρης, 3) Μ-αρόπουλος, 4) Π-ετσόνας, 5) Α-στήρ, 6) Δ-ελαβίνος, 7) Ε-ύστρατιος, 8) Α-άμπρου, 9) Η-ττα, 10) Σ-ύλας = ΚΑΜΠΑΔΕΛΗΣ.

8) ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Τέσσερες μέρες.

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

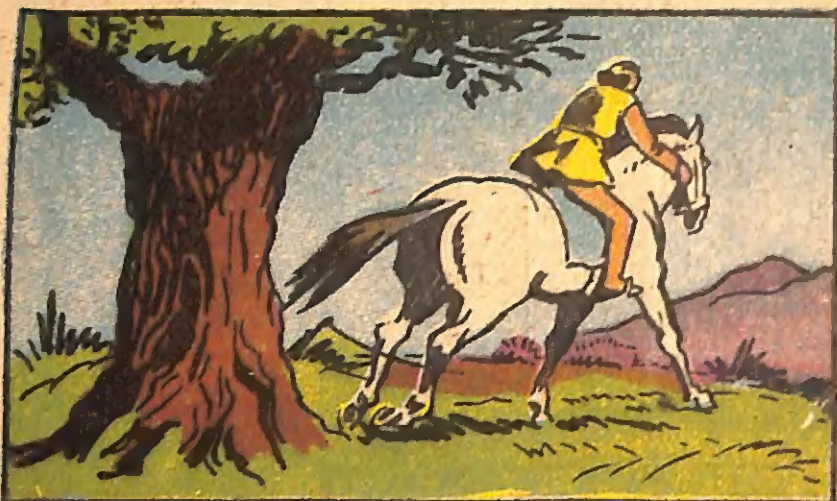
ΘΗΡΑ = ΗΡΑ.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 45

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΙΑΧΗ — ΑΓΚΥΡΑ, 2) ΑΘΩΣ — ΑΣ, 3) ΡΕ — ΟΣΚΑΡ — ΑΙ, 4) ΕΛΟΣ — ΑΚΙΣ, 5) ΑΣΕ — ΑΡ, 6) ΑΠΟΧΗ — ΩΡΙΩΝ, 7) ΩΜ — ΡΙΣ, 8) ΙΜΑΣ — ΑΛΗΘ, 9) ΡΑ — ΣΜΑ — ΑΣ, 10) ΜΗ — ΦΑΣΜΑ, 11) ΚΡΙΝΟΣ — ΑΛΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΙΕΡΕΙΑ — Ι.ΡΑΚ, 2) ΕΛ — ΠΩΜΑ, 3) ΧΑ — ΟΝΟΜΑ — ΜΙ, 4) ΗΘΟΣ — ΣΦΗΝ, 5) ΩΣ — ΑΗΡ, 6) ΑΣΚΟΣ — ΙΑΣΙΣ, 7) ΕΩΣ — ΜΑ, 8) ΚΑΡΑ — ΛΑΒΑ, 9) ΥΣ — ΚΑΙΤΗ, 10) ΑΙΡΩ — ΘΑ, 11) ΑΓΙΣ — ΝΟΗΣΙΣ.

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

37) Ο 'Αλέξανδρος έσφιγγε πάντα γερά τὰ γκέμια. Ο Βουκέφαλος χυνόταν μπροστά μ' ένα τέτοιο τίναγμα, πού μόνο ένας γερός καθαλλόρης μπορούσε νά τόν βαστάξη, χωρίς νά πέση νά τσακιστή.
Μά τὸ βασιλόπουλο τῆς Μακεδονίας, λῆς καὶ ἤξερε τ' ἄλλο ἀπὸ καιρὸ. Τὸ ἄφηνε ἐλεύθερα λίγο τὰ γκέμια, κι' αὐτὸ ἔτρεχε ἔτρεχε, βροντοχτυπώντας, μέσα ἀπὸ κήπους κι' ἀμπελῖα ὥσπου, με τὴ γλυκεῖα του φωνή ὁ 'Αλέξανδρος, σφίγγοντας πάλι τὸ χαλινάρι τὸ γύρισε πίσω...

38) Οἱ παλατιανοὶ εἶδαν κατάπληκτοι τὸν ἱππεῖα καὶ τ' ἄλογο νὰ σιμώνουν... Σὲ μιὰ στιγμή ἀνορθώθηκε πάλι ὁ Βουκέφαλος. Σπίθισαν τὰ μάτια του καὶ τινάχτηκε στὸν αἶρα. Εἶχε τρομάξει ἀπὸ τὸ σάλπισμα π' ἀντιλαλοῦσε στὴν ὑποδοχὴ τους.
— Ἐλα, μὴν τρομάξεις, τὸν εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος. Ἡ μουσικὴ πού ἀκούς εἶναι γιὰ μᾶς. Γιὰ τὸ θρίαμβό μας!
Σὰ μαγνητισμένο ἀπ' τὴ φωνή του, δαμάστηκε καὶ πάλι τὸ ἄτι.
Ο 'Αλέξανδρος τόφερε μπροστά στὸν πατέρα του καὶ ξεπέζεψε μὲ τὸ πρόσωπο ὅλο φῶς καὶ χαρὰ.

39) "Ὅλοι οἱ εὐγενεῖς τῆς Μακεδονίας ἔτρεξαν τότε καὶ περικύκλωσαν τὸν 'Αλέξανδρο ἀλαλάζοντας. Ο Φίλιππος, μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, πῆρε τὸ παιδί του στὴν ἀγκαλιά του καὶ φώναξε:
— Γιέ μου, ζήτησε ἄλλο βασιλεῖο πιὸ μεγάλο. Γιατί ἡ Μακεδονία δὲ σέ χωρεῖ.
— Γιὰ τὴν ὥρα, πατέρα, ζητῶ μόνο τὸ Βουκεφάλα.
— Εἶναι δικός σου, παιδί μου. Μαζὶ σὰς προσμένει ἡ δόξα κι' ὁ θρίαμβος, εἶπε ὁ Φίλιππος καὶ τοῦ χάρισε τ' ἄλογο πούχε δαμάσει.

40) Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Κύναι, ἡ πιὸ μικρὴ ἀδελφὴ τοῦ 'Αλέξανδρου, διηγόταν στὶς φίλες της, τὸ κατῶρθμα τ' ἀδερφοῦ, σὰν κάτι βγαλμένο ἀπ' τὸ παραμῦθι.
Εἶχε ἀκούσει ἀπ' τὴ νταντὰ της τὸ μῦθο γιὰ κείνο τὸ ἄλογο πού πετοῦσε ἀπ' τὰ οὐράνια στὴ γῆ. Μά ποτὲ δὲ θυμόταν τὸν ἥρωα πού τὸ εἶχε δαμάσει. Τώρα ὁ Βελλερεφόντης πῆρε στὴ φαντασία της τὴ μορφή καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγαπημένου της ἀδερφοῦ.
— Ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, διηγόταν, τοῦ ἔδωσε ἡ ἴδια ἓνα χρυσὸ χαλινάρι καὶ τοῦπε. Θὰ γίνης ἀθάνατος ἂν κάμης δικό σου τὸ φτερωτὸ αὐτὸ ἄτι.

41) Ἡ Κύναι ἦταν μιὰ τρυφερὴ καὶ χαριτωμένη παιδούλα, μὲ πρόσωπο σὰν τὸ γάλα καὶ μὲ μαλλιά χρυσαφένια. Δυὸ τριαντάφυλλα στόλιζαν τὰ μαγουλάκια της κι' ἔκαναν πιὸ ἄσπρο ἀκόμη τὸ πρόσωπό της. Ἦταν ἔξη χρονῶν καὶ δὲν εἶχε ἄλλη ἀγάπη ἀπ' τὸν 'Αλέξανδρο. Καθόταν κοντὰ του ἀσάλευτη καὶ τὸν κοιτάζε σὰ θεό. Κι' ὅταν ἔλειπε ὁλο γιὰ κείνην μιλοῦσε στὴν Κλεοπάτρα τὴν ἀδερφή της καὶ στὴ μητέρα της.
— Πές μου μητέρα γιὰ κείνο τὸ φίδι πού εἶδες ὅταν σὲ φέρανε νύφη στὴν Πέλλα, καὶ σοῦπε γιὰ τὸν 'Αλέξανδρο.

42) Ἄλλο πού δὲν ἤθελε ἡ βασίλισσα. Ἦταν μιὰ γυναῖκα μὲ πλούσια φαντασία, πού τὴν εἶχαν ἐξάψει περισσότερο ἡ φιλοδοξία της κι' ὁ θρησκευτικὸς της φανατισμός. Ὁμορφὴ, σὰ Βακχίδα, περήφανη, ἀναστατωμένη ἀπ' τὰ ὄνειρα καὶ τοὺς θρύλους, ἔκανε πιὸ πολλὴ συντροφιά μὲ τὰ πλάσματα τῆς ψυχῆς της, παρά μὲ τὸν κόσμον τὸν ἔξω.
— Ἦταν νύχτα! Τὴν ἄλλη μέρα θὰ γινόταν ὁ γάμος μου, Κύναι, κι' εἶχα πολὺ κουρασθῇ μὲ τίς τόσες ἐτοιμασίες. Ἐγεῖρα λοιπὸν στὸ κρεβάτι καί... Τί νὰ σοῦ πῶ; Ἦταν ὄνειρο; Ἦταν ἀλήθεια; Ἐνα πελώριο φίδι φάνηκε μπροστά μου καὶ μοῦπε:
(Συνεχίζεται)